

MARIJA I EUHARISTIJA

Katolički list

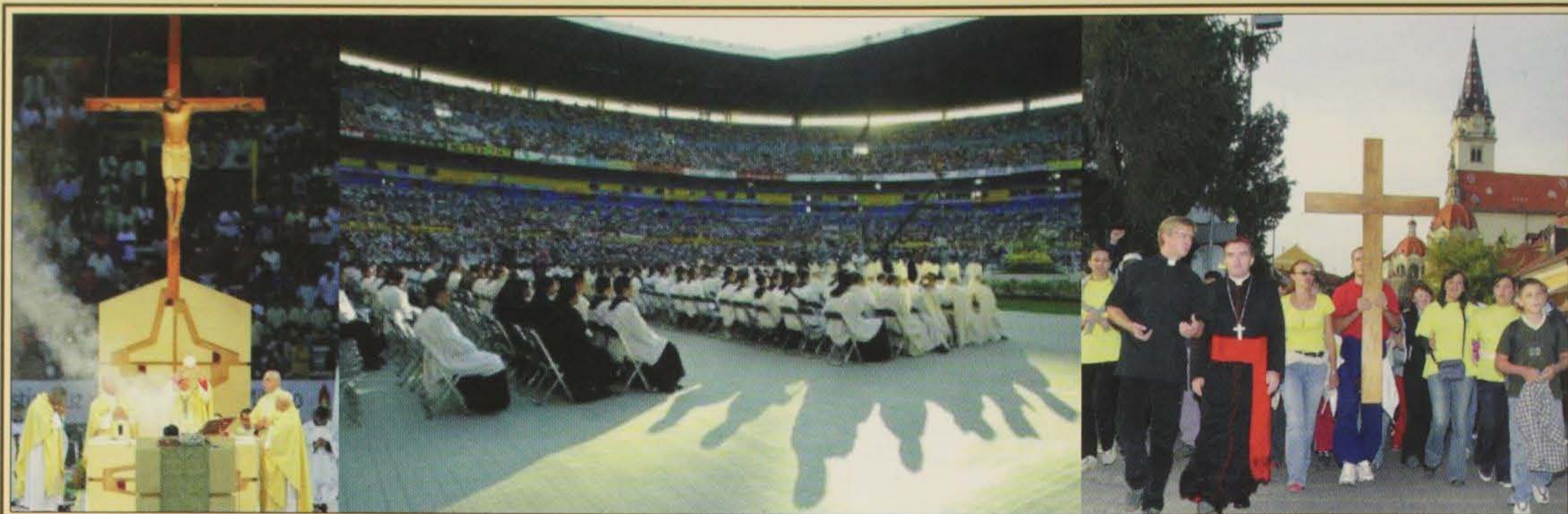
ZVONIK

GOD: XI BR. 10 (120) Subotica, listopad (oktobar) 2004. 60,00 din

ISSN 1451-2149

U SREDIŠTU

48. Euharistijski kongres u Guadalajari (Mexico)

Hodočašće Zagrebačke nadbiskupije u Mariju Bistricu

U Futogu, 4. rujna priređeno je jedinstveno slavlje. Vjernici Nijemci koji su prije 60 godina napustili svoj zavičaj priredili su "Hodočašće pomirenja" u svoj rodni kraj. Slavlje je započelo svečanom svetom misom a nastavljeno prigodnim programom u dvorištu župe. Ovo slavlje označilo je i svršetak obimnih radova na obnovi futoške crkve koje su financirali Nijemci, bivši vjernici ove župe.

Crkva Sv. Marije u Subotici na blagdan Rođenja BDM obilježila je 75. obljetnicu svoje crkve svečanom svetom misom i prigodnim slavljem poslije svete mise.

MARIJA I EUHARISTIJA

Mjesec je listopad. Mjesec Gospine krunice. Ove godine, u ovaj mjesec, po odluci pape Ivana Pavla II, smješten je i početak Godine Euharistije, koji je povezan s održavanjem 48. Međunarodnog euharistijskog kongresa u Guadalajari u Meksiku (10. - 17. listopada).

Slavim Gospodina Isusa i njegovu majku Mariju na milosti što sam mogao, s prijateljem svećenikom, provesti tjedan dana u "svetoj zemlji" Poljskoj. Prvoga dana slavili smo Euharistiju u Krakovu, u svetištu Božjega Milosrđa i pohodili grob sv. Faustine. Zatim smo uronili u duhovne vježbe kod sestara karmelićanki u Czerni, u blizini poznatog drevnog svetišta Majke Božje Škapularske, kojim upravljaju oci karmelićani. Ova dva samostana smještena su u predivnoj prirodi. Dok smo obavljali pobožnost križnoga puta u šumi, gdje su smještene postaje, moj prijatelj Andrija kod četrnaeste me postaje upozorio na prizor koji vidite na naslovnoj stranici. Marija pokriva Isusovo lice, a iza nje je okrugao grobni kamen, nalik velikoj hostiji. Kako lijep znak, iako znamo da taj prizor označava Isusov pokop. Marija pokriva platnom izmučeno lice svoga ljubljenoga Sina i kao da hoće reći: "Više moga Sina nećete gledati svojim ljudskim očima ovdje na zemlji, ali ćete ga prepoznavati i otkrivati njegovo lice očima vjere u lomljenju kruha, u Euharistiji - u bijeloj hostiji". I tako sve do njegovog ponovnog dolaska. Taj prizor mi je bio nadahnuće za naslov ovog uvodnika: "Marija i Euharistija". (O toj povezanosti, uočio sam, pišu ovih dana i drugi katolički časopisi). Sigurno nije slučajno da je Papa odlučio upravo početak Godine Euharistije povezati s mjesecom Gospine krunice. Uostalom, i u nova otajstva krunice, Otajstva svjetla, stavio je i otajstvo Euharistije. Tako molimo Zdravomarije s otajstvom: "... Isus, koji nam se u otajstvu Euharistije darovao".

Marija i Euharistija! O tom piše Papa u svojoj enciklici "Crkva o Euharistiji": "Marija - prvo svetohranište u povijesti - pokazuje nam i nudi Krista, naš Put, Istinu i Život (usp. Iv 14,6). Ako su Crkva i Euharistija nerazdjeljivi par, isto valja reći i o Mariji i Euharistiji" (br. 5). On Mariju naziva "ženom Euharistije" (VI. poglavlje).

Svima nam je poznata i draga istina da se po čitavom svijetu milijuni hodočasnika upravo u marijanskim svetištima najviše ispovijedaju i obavezno pričešćuju. Tako je i kod Majke Božje Jasnogorske u Poljskoj, u što sam se ovih dana i sam uvjerio. A i što bi mogla Marija kao "nagradu" dati svojoj ljubljenoj djeci koja joj dođu u pohode. Ta njezin Sin Isus najveći je dar. On nam se najviše darovao u Euharistiji. Sebe je kruhom učinio, kruhom koji nas istinski usrećuje ovdje na zemlji i osigurava nam vječni život.

Smisao štovanja Marije, pa i molitve Krunice, je da nasljedujemo njezine kreposti. Svakako je njezina najveća krepost što je svaku Isusovu riječ upijala, u svom srcu o njoj razmišljala i, zasigurno, vjerno provodila u svakodnevnom životu. Zato je mogla reći u Kani onim slugama: Sve što vam kaže Isus, učinite (usp. Iv 2,5). A Isus nam je, među ostalim, rekao i ovo: "Uzmite i jedite! Ovo je tijelo moje..." (Mt 26,26). U tom Isusa možemo poslušati pričešćujući se dostojno i s vjerom. Pričešćujući se, i mi, danas, možemo postati i biti "svetohraništa" kao što je bila Marija dok je nosila Isusa u svojoj utrobi, pod svojim srcem. "Gledajući Mariju, upoznajemo snagu koja mijenja sadržanu u Euharistiji. U njoj vidimo svijet obnovljen ljubavlju", kaže Papa u spomenutoj enciklici o Euharistiji. (Usp. br. 62). Jako je važno "biti svetohranište" u ovo naše vrijeme, jer ovom našem vremenu i suvremenom čovjeku upravo najviše nedostaje Bog, nedostaje Isus. Kršćani, koji primaju Isusovo tijelo u svetoj pričesti, moraju biti svjesni svoje velike odgovornosti: Nositi Isusa svima i svugdje. Samo Isus može obnoviti lice zemlje, svojom ljubavlju - silom Duha Svetoga. Neka nam Marija u tom bude trajni uzor i neka moli da to uspijemo učiniti za dobrobit čovječanstva.

U Godini Euharistije nastojat ćemo u *Zvoniku* pratiti sva važnija događanja vezana uz nju, ali i pisati o tom velikom i divnom otajstvu kako bi se i što više naših čitatelja oduševilo za što češću sv. Pričest koja će im donijeti puninu radosti života. Vjerujem da ćete već u ovom broju za to naći dovoljno poticaja.

Sretan Vam mjesec Gospine krunice. Sretna vam bila Godina Euharistije.

Vaš urednik

Piše: Marko Forgić

KRALJICE KRUNICE, BUDI NAM SPAS!

I selo ima dušu! - kažu ljudi. Ima dušu koja se veseli, smije, podcikuje, pjesme pjeva, romane o sebi pripovijeda. Ima dušu koja tuguje, plače, boluje, posrće, pada, pa se iznova diže i boljem se nada. Ali se i Bogu moli, na koljenima klanja, Isusa i Mariju voli ... povijest piše.

U listopadu, svake godine, u duši mi jače zaživi rodno selo i događaj koji se zbio u jesen ratne 1944. godine, par ljeta prije mojega rođenja. Selo se nalazi na vjetrometini uz Dunav. Odrasli su muškarci većina na ratištima. Ostali su starci, žene i djeca. Bore se na ratištu vlastita praga s neimaštinom, gladi i zimom, u nadi čekajući očeve, muževe, djecu i braću. Župnik Matiša Zvekanović bdije nad svojim standom. Moli Boga da očuva narod od pošasti rata. Jednog jutra proleti glas od usta do usta: selo će biti granatirano ako se ne ispuni što traži neprijatelj. Nema kuće koja nije zaplakala, u tjeskobu i strepnju se obukla. Stigao glas i do župnika. Još isti dan nova vijest poleti selom: navečer u crkvu svi koji su u stanju hodati. Običan dan a crkva prepuna. Mjesta ni za stajanje nema ali nikom i ne smeta. Svatko je došao sa svojim bremenom na srcu. U zamračenoj crkvi tek po koji fenjer svijetli i par voštanica. Župnik poziva sve na zavjet Majci Božjoj. Započinje molitvu. Cijelom crkvom zabruji vapaj bola, molitva srca... molitva Ocu. Oče naš! ... Oče naš! ... Oče...!!! Zatim molitva Majci... molitva krunice. Kroz pjesmu Kraljici krunice naglašuju se riječi "budi nam spas!" Mole starci i starice, mole žene, mole majke. Djeca ponavljaju: Majko Božja! Majko Božja! Majko... Majčice, spasi nas! Nikad se u selu nije jače molilo, tako vapilo, toliko boli izlilo, takve molbe pred Boga stavljalo. Sve do kasno u noć. Večerima. Ustrajno. Sa svojim voljenim župnikom na čelu. Zar Majčino srce da ostane hladno na sve ovo? Zar Otac da prečuje tolike i takve molbe? Trinaestog listopada, u podne, na dan posljednjeg Gospina ukazanja u Fatimi, minula je opasnost. Majka Marija je očuvala selo a Otac zaštitio svoju djecu. Župnik Matiša se u ime sela zavjetovao: Svakog trinaestog listopada, točno u podne, služit će se sveta misa zahvalnica Majci Božjoj Fatimskoj. Do danas zavjet nije prekinut. Fatimska Gospa se ljubavlju i zahvalnošću časti u Bačkom Monoštoru.

Pri pomisli na ova događanja dušu mi prelije zahvalnost prema svima koji su se tad molili. Što sve može molitva i molitva krunice! I moja majka se tad kao djevojčica molila. Od tada je kilometre krunica izmolila. Marija je htjela da ona poživi kako bih se ja rodio i postao svećenik njezina Sina.

Mnogo majki je baš preko krunice isprosililo milost za svoju djecu. Krunica je pomogla i pomaže u svim poteškoćama. Molili su i mole je sveci i grešnici, učeni i neuki, jaki i slabi, svećenici i narod, zdravi i bolesni. Mnogi umirući s molitvom krunice idu ususret Ocu. Jer krunica je put u nebo. Ljestve za raj. Oružje protiv zla. Snaga protiv sotone. Krunicom pomažemo dušama u čistilištu. Majka Terezija se nikad od nje rastajala nije. O. Ante Gabrić se na svom misio-narskom putu molitvom krunice hranio. Naš Sveti Otac Papa preporuča krunicu a sam se neumorno preko nje obraća Nebeskoj Majci za spasenje cijelog čovječanstva.

Mjesec listopad je posvećen Kraljici svete krunice. Molimo krunicu. Ustrajno je molimo i Mariju volimo. Marija je između ostalih spasila i moje selo od razaranja, spasit će i nas od duhovnog razaranja. Vjerujemo u riječi pjesme: "KRALJICE KRUNICE, MOLI ZA NAS, KRALJICE KRUNICE, BUDI NAM SPAS!"

ZAVRŠETAK HODOČAŠĆA NA BUNARIĆ U OVOJ GODINI

Svetom misom na blagdan Kraljice Krunice, 7. listopada, završena su organizirana hodočašća u 2004. godini na marijansko svetište Bunarić. Ovo misno slavlje predvodio je dekan subotičkog dekanata Donji Grad, **preč. Julije Bašić**. On je, kako se sjećamo, i otvorio ovogodišnja hodočašća, na uskršni ponedjeljak, pa je sada na neki način zatvorena ova cjelina, možemo reći veoma uspješna, drugačija od prethodnih godina jer je sudjelovalo puno više hodočasnika u svim programima, sjećamo se pogotovo proštenja i svečanoga bdjenja uoči proštenja. Preč. Julije je u svojoj homiliji istaknuo važnost meditativne molitve Krunice, podsjećajući nas na neke misli papa prošloga stoljeća o ovoj temi.

Uz svečani završetak ovogodišnjih hodočašća, preporučamo se u zaštitu i zagovor Majke Božje Bunaričke, čiji milosni lik ostaje trajno u ovom dragom Svetištu, iščekujući narednu "sezonu" hodočašća o čijem programu slijede obavijesti početkom 2005.

*Upravitelj svetišta
dr. Andrija Kopilović*

BLAGOSLOV KRIŽA NA VERUŠIĆU

U samom Starom Žedniku i oko njega puno je križeva. Neki još dobro stoje, neki su srušeni, neki su i obnovljeni, a neki su i novo podignuti. Ove godine u svibnju na salašu **Miroljuba Sudarevića** podignut je novi Križ na slavu Božju ali i kao obilježje da je nekada tu stanovao vjeran katolički puk na spomen budućim pokoljenjima. Križ je podigao **Miroljub Sudarević** sa suprugom **Gabrijelom** rođenom **Milodanović**. Nažalost,

Miroljub nije dočekao da se križ i blagoslovi jer ga je Gospodin pozvao k sebi. Iako je bio bolestan, smogao je snage da novo-podignuti križ i vidi. Križ je blagoslovio **vlč. Željko Šipek** 22. rujna u večernjim satima uz prisustvo **Gabrijele Sudarević**, snaje **Nade** i unuka **Martina** kojem je baka **Gabrijela** i posvetila ovaj križ.

Željko

PROŠTENJE U NOVOM SADU

Nedjelja, 19. rujna tekuće godine, bila je za sve nas Novosađane radostan dan. Toga smo dana, naime, u našoj župi Imena Marijina slavili proštenje, a ujedno je u našoj crkvi bilo i klanjanje. Svečanu svetu misu na hrvatskom jeziku predvodio je ovogodišnji mladomisnik **vlč. Mirko Štefković** u koncelebraciji s ovdašnjim župnikom i kapelanom. **Vlč. Mirko** je u prigodnoj propovijedi objasnio smisao blagdana Imena Marijina. Ujedno je potaknuo sve nazočne da se u svim svojim životnim nedaćama s punim pouzdanjem utječu pod moćni

zagovor naše nebeske majke, Marije. Da misa bude još svečanija, pobrinuo se naš pjevački zbor potpomognut svojim gostima. Zborom je kao i dugi niz godina ravnala gđica **Anica Nevolić**. Na koncu mise, župnik je zahvalio svima koji su na bilo koji način doprinijeli da i ove godine naše proštenje tako lijepo proslavimo. Nakon blagoslova, svi su se razišli svojim kućama u blagdanskom raspoloženju.

J. Š.

DUHOVNA OBNOVA U ŽUPI IMENA MARIJINA U NOVOM SADU

U novosadskoj župi Imena Marijina održan je seminar za duhovnu obnovu od 24. do 26. rujna 2004. godine. Neke od tema seminara bile su: Korijeni čovjekove egzistencije, Ima li moj život smisla?, Ljubav i povjerenje kao lijek, Živjeti za drugoga!, Skladan brak i obitelj, najbolja prevencija u suzbijanju svih oblika ovisnosti!, Zamilovani u ljubljeno!, Hagioterapija itd.

Osnivač ovakvih seminara i metode hagioterapije je svećenik **prof. dr. Tomislav Ivančić**, u svijetu poznat kao vrstan stručnjak na području duhovne pomoći i duhovne obnove pojedinca, obitelji i društva. Voditelji seminara bili su članovi zajednice "Molitva i riječ - MIR" iz Osijeka. Zajednica je službeno priznata od katoličke Crkve, a utemeljitelj zajednice je **prof. dr. Ivančić**.

Seminaru je prisustvovalo šezdesetak osoba iz župe Imena Marijina kao i iz okolnih župa. Bile su zastupljene sve životne generacije, kako mladi tako i oni srednje i starije životne dobi.

Osnovni cilj izloženih tema je evangelizacija kršćana, tj. potaknuti ih da Boga stave na prvo mjesto u svome životu, te cijeli svoj život oblikuju u duhu Evandjelja. Mnogi u tome uspijevaju te o tome svjedoče svojim životom. Voditelji seminara darovali su svoja duhovna iskustva nazočnima.

"Življenje vjere nije samo znanje i sabiranje informacija o Bogu i čovjeku, nego život, putovanje, hodanje prema sve većoj slobodi u Bogu. Zato vjera donosi iskustvo. Iskustvo je pak sastavljeno iz niza doživljaja koje donose svagdanji događaji čovjekova koraćanja prema Bogu i druženja s Bogom." (Iz knjige **Tomislava Ivančića** "Susret sa živim Bogom", KS Zagreb 1986.).

Seminar je na prisutne ostavio lijep dojam.

Oko organizacije seminara pobrinula se grupa župljana novosadske župe Imena Marijina.

Rajko Kožul

Hodočašće bačkih Hrvata Majci Božjoj Bistričkoj

Ovogodišnje hodočašće Bačkih Hrvata Majci Božjoj Bistričkoj proteklo je u ozračju malog jubileja. Naime, prije točno 25 godina vjernici, predvođeni biskupom **mons. Matišom Zvekanovićem** hodočastili su prvi put u ovo svetište i od tada do danas 25 puta, jedino su za vrijeme domovinskog rata dolazili pojedinačno ili osobnim automobilima, zbog nemogućnosti putovanja. Sve ovo svjedoči koliko je vjernicima iz Bačke lik Majke Božje prirastao srcu i koliko je naš narod štuje. Zbog toga nikome od hodočasnika nije bilo teško izdržati ovaj prilično naporan put.

Na put u Mariju Bisticu vjernici Subotičke biskupije krenuli su 25. rujna s 5 autobusa zajedno s bračnim parovima "vikendašima" koji su imali te nedjelje svoj susret. Svako hodočašće u Mariju Bisticu iskoristimo da bismo navratili i u drago nam marijansko svetište u Aljmašu. Pozdravivši Gospu i

POSJET SUSJEDA

naše domaćine, krenuli smo prema Đakovu. Mnogi su zadržani ljepotom Đakovačke katedrale a napose oni koji u njoj još nisu bili. Nije izostao ni posjet grobu pokojnog biskupa đakovačkog i srijemskog **mons. Ćirila Kosa**. Na našem putu posjetili smo i zagrebačku katedralu kao i grob kardinala Stepinca. U katedrali nas je dočekaao kustos katedrale **mons. Josip Klarić**. Nedugo nakon toga oko 19 sati došli smo u Mariju Bisticu. Tu su nam se pridružili i Hrvati iz Mađarske, predvođeni svećenikom **mr. Lazarom Ivanom Krmpotićem**, te smo svi u svečanoj procesiji ušli u samo svetište gdje nas je srdačno dočekaao **mons. Lovro Cindori**. Kao i uvijek, svim hodočasnicima bila je omogućena sveta ispovijed jer je župnik osigurao veliki broj ispovjednika. U 20,30 slavili smo svečanu svetu misu koju je predvodio **dr. Andrija Kopilović**, župnik subotičke župe Marije Majke Crkve, u kojoj se također štuje lik Gospe Bistričke, koji je **mons. Cindori** darovao toj župi. U svojoj propovijedi **dr. Kopilović** je približio tajne Marijina srca i njezine ljubavi prema nama. Nakon svete mise uslijedio je kraći odmor i razgledanje svetišta a u 22,30 bio je križni put kojeg je predvodio **vlč. Goran Jovičić** uz pomoć mladih i bogoslova Subotičke biskupije.

U nedjelju ujutro u 7,30 slavili smo također sv. misu koju je predvodio **dr. Andrija Kopilović**. Prigodnu propovijed na ovoj misi držao je **Lazar Novaković**, župnik somborske župe sv. Križa. Uz brojne svećenike koji su bili u konceleciji bio je i **mons. Lovro Cindori** kojemu je pod ovom svetom misom iskazana posebna čast i zahvalnost za ljubaznost koju je pružao našim hodočasnicima kroz ovih 25 godina. Naime, svjesni da od sljedeće godine dolazi novi upravitelj svetišta i da **mons. Cindori** odlazi na novu dužnost, hodočasnici su se željeli oprostiti od njega a za uspomenu su mu darovali sliku izrađenu u tehničar slame. Slika prikazuje molitelja pod križem na bačkoj ravnicima.

Na kraju svete mise zapjevali smo pjesmu Majko Božja Bistrička s riječima oprostaja od Gospe: "Zbogom, zbogom Marijo", u mnogim očima mogle su se vidjeti suze ganuća, a mnogi su poželjeli i odlučili doći i iduće godine. Nismo po povratku doma mogli zaobići i Remetsko svetište gdje nas je dočekaao prior samostana **o. Franjo** i braća karmelićani, napose oni koji su iz naših krajeva.

I ovogodišnje hodočašće u Mariju Bisticu ostavilo je duboke tragove u svakom hodočasniku zbog topline njezinog majčinskog zagrljaja. Uvjereni u trajnu Marijinu zaštitu i zagovor, osnaženi u vjeri, nadi i ljubavi, vratili smo na svoje bačke ravnice, svojim svakodnevnim dužnostima.

Željko Šipek

Male Isusove sestre u župi sv. Jurja

Male sestre **Blaženka** i **Kristina** iz Beograda posjetile su u nedjelju 19. rujna župu svetog Jurja. Euharistijsko slavlje je predvodio **vlč. Josip Štefković**, a nazočni su bili i **vlč. Goran Vilov** i **vlč. Goran Jovičić**. Gošće su u propovijedi tumačile nedjeljno Evanđelje, kroz karizmu svojeg reda, koji je osnovao Charles de Foucauld, koncem 19. stoljeća.

Poslije mise, u župnoj dvorani, sestra **Blaženka** i **Kristina** prisutne su uz dijapozitive kratko upoznale s poviješću i karizmom njihovog reda. Oni su mogli čuti kako Male Isusove sestre i braća žive u malim zajednicama, djeluju diljem svijeta, napose sa siromašnima, radeći u bolnicama, tvornicama i sl. Ovaj posjet se završio u prijatnom razgovoru gdje su zainteresirani mogli postavljati pitanja sestrama i pobliže se upoznati s njihovim načinom života. /Zv/

Nedjeljna sveta misa 10. listopada sigurno će ostati mnogim Žedničanima u lijepom sjećanju. Naime, u gostima je bio crkveni zbor iz susjedne nam Bačke Topole. Vjernicima i župniku bilo je drago da su se gosti odazvali pozivu i da su uljepšali svojim glasovima euharistijsko slavlje. Nakon svete mise gostima se pored župnika zahvalio na dolasku i član pastoralnog vijeća **Antal Takač**. Nakon ugodnog zajedništva oko Stola Gospodnjeg druženje je nastavljeno u prostorijama župnog stana gdje se moglo okrijepiti uz ono što su sami vjernici pripremili za ovaj povod. Župnik **Željko Šipek** je iskoristio ovo da se još jednom zahvalio gostima i kantoru.

Kristijan Stipić

KARIZMATSKI SEMINAR U FRANJEVAČKOJ CRKVI I IZBORNI KAPITUL

U franjevačkoj crkvi svetog Mihaela u Subotici od 23. do 26. rujna održana je službena duhovna obnova za Franjevački svjetovni red uoči izbornog kapitula koji se održava svake treće godine. U ovu obnovu uključili su se i vjernici iz drugih župa pa je tako ova obnova bila doista vrlo lijepo posjećena. Ova duhovna obnova bila je u vidu karizmatskog seminara koji je vodio **fra dr. Smiljan Kožul** iz Zagreba. Voditelj seminara doveo je i podršku koja je puno pomogla u animiranju pjevanja. Za instrumentima su bili **Mario Škorić** i **Zdravko Švorc**, a pomagala im je **Vinka Jurišić**, koja je brinula i o duhovnoj literaturi i kasetama. Duša ove obnove od domaćina bio je i ovoga puta **o. Marijan Kovačević**, duhovni asistent FSR-a; on je bio stalno na raspolaganju za životnu ispovijed ali i za sviranje, pjevanje...

Nakon duhovne obnove, 26. rujna u nedjelju, održan je izborni kapitul u mjesnom bratstvu Franjevačkog svjetovnog reda. Izborni kapitul je vodio **Mato Batorović**, područni ministar FSR-a, a izaslanik područnog duhovnog asistenta bio je **fra Zoltán Dukai**. Za ministra mjesnog bratstva u Subotici izabran je **Drago Perčić**. Doministar je ostao **Stipan Vojnić Hajduk**, a članovi vijeća su: **Milka Bilinc**, **Franjo Ivanković** i **Aleksandar Bašić Palković**.

Č. K.

Koncert dviju Zagrepčanki u subotičkoj katedrali

U subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske u nedjelju, 19. rujna dvije su Zagrepčanke koncertirale na dva, po mnogima, najljepša instrumenta: orguljama i ljudskom glasu. Već poznata subotičkoj publici, mezzosopranistica **Cecilija Pleša** nastupila je uz pratnju nećakinje **Lucije Balić** na orguljama.

Sestra **Cecilija Pleša** redovnica je Družbe sestara Naše Gospe u Zagrebu. Diplomirala je solo pjevanje na Muzičkoj akademiji u Zagrebu a od 1975. radi kao pedagog na Institutu za crkvenu glazbu "Albe Vidaković" Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu gdje predaje orgulje i pjevanje. Orguljašica **Lucija** je mlada glazbenica, upravo diplomirala na Visokoj školi za crkvenu glazbu i glazbenu pedagogiju u

Događanja u Subotičkoj biskupiji

Regensburgu u Njemačkoj i već se istaknula svojim nastupima na orguljama, čembalu i klaviru.

Za raznovrsni koncertni program valja reći da je stavljen naglasak na hrvatske autore jer je koncert izveden u godini proslave dvaju jubileja: 40. obljetnice smrti i 90. obljetnice rođenja Albe Vidakovića. /K. Č./

Kolaudacijski koncert u crkvi Marija Majka Crkve

Veličanstveni zvuk kraljice svih instrumenata, novih orgulja u crkvi Marija Majka Crkve, začuo se u nedjelju, 19. rujna, na kolaudacijskom koncertu koji je izveo **Alen Kopunović Legetin**, orguljaš u Požegi (Hrvatska) a naš bivši sugrađanin. Orgulje je blagoslovio subotički biskup **mons. dr. Ivan Pénzes** u pratnji **mo. Josipa Miocsa**, regens cori.

Orgulje su stigle iz njemačke tvrtke te su prve postavljene u našoj biskupiji iz te radionice, kako je naglasio župnik **dr. Andrija Kopilović**, zahvalivši ujedno darovateljima za ovaj veliki dar.

Maestro Kopunović dočarao je svojim izborom kompozicija cijelu lepezu registara kojima raspolažu ove orgulje. /K. Č./

Proštenje u Bačkom Brijegu

U crkvi sv. Mihovila Arkandela u Bačkom Brijegu u srijedu, 29. rujna proslavljeno je proštenje. Svetu misu predvodio je župnik **vlač. Davor Kovačević**, a s njim su suslavili svećenici gosti: **Mihael Zelić** iz Bezdana, prior karmelićanskog samostana **Bernardin Vizmeg** iz Sombora, **Antal Egedi** iz Svetozara Miletića te kapelan i vjeroučitelj iz Bačkog Monoštora. /Z. G./

Koncert u crkvi u Sv. Miletiću

Pred nastup u R. Hrvatskoj, Djevojački zbor "Musica viva" iz Svetozara Miletića i Komorni zbor "Vox Euterpes" iz Sombora održali su 26. rujna koncert u crkvi u Sv. Miletiću. Ovaj koncert inicirala je **Marita Topić**, dirigentica i voditeljica Pjevačkog društva iz Sv. Miletića koje je oformljeno 2001. godine s nakanom organiziranja koncerata i razvoja zborskog pjevanja. U okviru ovog društva aktivne su dvije grupe: Djevojački zbor "Musica viva" i dječji zbor "Silvester Hajnal".

Koncertom je ravnao **Milan Radišić**, a pokrovitelj koncerta je Mjesna zajednica Svetozar Miletić.

Gostovanje u Hrvatskoj organizirao je **Miloš Lalošević**, orguljaš iz Zagreba, inače rodnom iz Sombora.

Lucia Tošaki

TAMBURAŠI NA 108. OBLJETNICI CRKVE SV. ROKA

Subotički tamburaški orkestar i ove je godine, u nedjelju, 26. rujna, na sv. misi u 17 sati sudjelovao, sada već tradicionalno, na proslavi 108. obljetnice crkve sv. Roka u Subotici. Orkestar je uz ravnanje **Zorana Mulića** pratio župni pjevački zbor, a na kraju mise održao je vrlo zanimljiv koncert. Zahvaljujući umjetničkom rukovoditelju **Stipanu Jaramazoviću**, ovaj orkestar iz godine u godinu slavi sa župljanima ove župe dan posvete crkve. /Zv/

ODRŽAN IV. FESTIVAL BUNJEVAČKI PISAMA

U svečanoj dvorani Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo" u petak, 24. rujna uz prisustvo doista brojne publike održan je IV. po redu Festival bunjevački pisama. Festival je otvorio predsjednik HKC "Bunjevačko kolo" **Mirko Ostrogonac**, nakon što je prisutne na prošlogodišnju pobjedničku pjesmu podsjetila **Antonija Piuković**.

Na festivalu je nastupilo dvanaest pjevača uz pratnju festivalskog orkestra pod ravnanjem **Branka Ivankovića Radaka**. Po mnogima je ovo bio najbolji festival, što sigurno opravdava sav trud Organizacijskog odbora na čelu s **prim. dr. Markom Senteom**.

Ove godine nagrade su ovako podijeljene: **Vojislav Temunović** dobio je nagradu za najbolji aranžman, a **Nela Skenderović** za najbolji tekst. **Marija Jaramazović** je dvostruka pobjednica jer je dobila nagradu stručnog žirija za interpretaciju i nagradu publike. Prvu nagradu stručnog žirija dobio je **Ante Crnković**. U publici su bili ugledni gosti iz političkog i kulturnog života grada što očituje potporu ovom iznimnom pro-

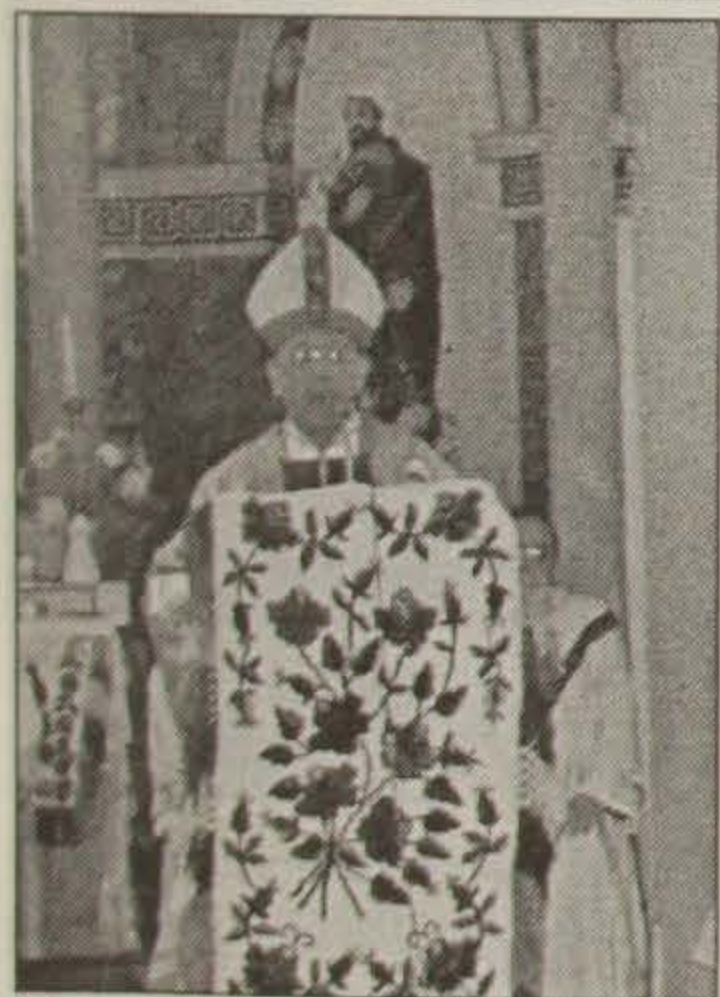

jektu. U ulozi voditelja odlično su se snašli **Željka Vukov** i **Ladislav Suknović**.

K. Č.

Radosna Gospa Bačka opet okupila Subotičku biskupiju

Svake godine, pa tako i ove, radosni lik Majke Božje okuplja vjerne Marijine štovatelje. Naime, svake prve nedjelje u mjesecu listopadu hodočasnici iz Subotice i okolice dolaze u ovo svetište da bi počastili čudesni lik Radosne Gospe Bačke. Ove godine to je bilo 3. listopada. Organizirano su došli autobusima hodočasnici iz Subotice, Starog Žednika i Plavne. Na putu prema Baču grupa hodočasnika iz Starog Žednika i Subotice zaustavila se u Odžacima gdje je obišla rimokatoličku crkvu sv. Mihovila arkandela, a umjesto domaćeg župnika **preč. Jakoba Pfeifera**, koji je služio misu u Apatinu, dočekao ih je njegov brat **Antun**. On je hodočasnike upoznao s bitnim karakteristikama ove Crkve.

Po dolasku u Bač hodočasnici su pozdravili čudesni lik Radosne Gospe prigodnom pjesmom i molitvom. Uslijedila je sv. Ispovijed i sv. Krunica a nakon toga i svečana sveta misa koju je predvodio naslovni opat **preč. Slavko Večerin**. U koncelecijaciji su sudjelovali **vlč. Josip Kujundžić**, **vlč. Stjepan Beretić**, **vlč. Ervin Kovács**, **vlč. Željko Šipek** i **fra Josip Špehar** upravitelj samostana. Za vrijeme mise pjevao je katedralni zbor sv.

Terezije pomognut mnogobrojnim glasovima vjernika iz drugih župa pod ravnanjem **s. Mirjam**. Na kraju misnoga slavlja fra Josip je pozvao sve hodočasnike da se u prostorijama samostana okrijepe i osvježe onim što su dobri ljudi pripremili.

Vjerujem da će i ovaj put Radosna Gospa Bačka biti poticaj mnogima da joj i sljedeće godine radosno hodočaste.

Željko Šipek

ZAPOČELA NOVA AKADEMSKA GODINA NA TKI

Na Teološko-katehetskom institutu Subotičke biskupije 9. listopada 2004. godine započela je nova akademska godina. U ovoj akademskoj godini na Hrvatskom odjelu TKI studira 91 student. Novoupisanih ove godine je 29. Početak je označen

Događanja u Subotičkoj biskupiji

dvodnevnom duhovnom obnovom. Svi slušači na subotičkom odjelu su pozvani na tu dvodnevnu duhovnu obnovu koju je predvodio **o. Ivan Vinkov**, isusovac iz Beograda. Naime, svaki kateheta vrši crkvenu službu u katehezi, bilo da je to školski vjeronauk ili župna kateheza. Stoga, koliko god je važan teološki studij koji stručno sprema kandidate za zvanje katehete ili koje druge crkvene službe, još važnija je duhovna formacija da bi u toj službi u svemu i iznad svega bili i svjedoci onoga što navješćuju i vjeruju. Studij traje četiri godine (osam semestara), planira se za svaki semestar barem jedna duhovna obnova, unatoč toga što u studiju ima kolegij: Duhovno bogoslovlje. Ovakav početak je obradovao kako studente, tako i profesore u nadi da će Institut i ove akademske godine raditi još uspješnije. /Zv/

UZ STOLJETNICU SOMBORSKOG KARMELA

Godišnje duhovne vježbe

U okviru obilježavanja stoljetnice Karmela u Somboru, od 20. do 25. rujna ove godine, u karmelićanskoj crkvi u Somboru, održale su se godišnje duhovne vježbe za Svjetovni karmelićanski Red i za vjernike grada Sombora koji to žele. Svaku večer u 17 sati vjernici su s braćom karmelićanima u crkvi molili Večernju molitvu Crkve. Potom je slijedio zaziv Duha Svetoga, te razmatranje na temu: Marijina vjera u svjetlu evanđelja i crkvenih Otaca, koje je održao **mr. o. Dominik Magdalenić**, karmelićanin iz Zagreba. Nakon razmatranja i molitve krunice voditelj duhovnih vježbi predslavio je sv. misu uz koncelecijaciju **o. Antuna Stantića** i **o. Mate Miloša**. Na kraju mise izmolljena je devetnica sv. Maloj Tereziji, naučiteljici Crkve, za duhovna zvanja. U duhovnim vježbama sudjelovalo je sedamdesetak vjernika. U petak, 24. rujna, na završetku duhovnih vježbi, primljeni su novi članovi Svjetovnog karmelićanskog Reda, novaci su položili svoje prve zavjete, a oni prokušani položili su svoje vječne zavjete. Naša **s. Berta Kulić** slavila je svoju 25. godišnjicu redovničkih zavjeta. Toga dana bila je i komemoracija Dana Sl. B. **o. Gerarda Tome Stantića**, uz sudjelovanje lijepog broja vjernika i štovatelja **o. Gerarda**, čiji se postupak za proglašenje blaženim i svetim nastavlja u Rimu na Kongregaciji za proglašenje blaženima i svetima.

Koncert mladih Subotičana u Somboru

U subotu, 25. rujna, u karmelićanskoj crkvi u Somboru, slavila se sv. misa u 18, 30 sati. Nakon mise slijedio je koncert, kojega je izveo Zbor "Uskrsnuća Isusova" iz Subotice, pod ravnanjem **Miroslava Stantića**. Oni su uz pratnju orgulja izveli skladbe: Miserachsa, Kilbertusa, Battiste, Vidakovića, Halmosa, Asića, Leščana i Possattia. Nakon izvedbi na orguljama, pjevači su sišli s kora u crkvu pred veliki oltar, gdje su izveli još nekoliko pjesama uz oduševljenje nazočnih slušatelja. Na kraju koncerta, svima se zahvalio predsjedatelj Povjerenstva za proslavu stoljetnice Karmela u Somboru, **mr. o. Mato Miloš**. Braća karmelićani su počastili Zbor večerom u samostanskoj blagovaonici. Nakon večere naši gosti su pošli prema Sarajevu i Međugorju gdje su također održali svoj koncert.

o. Mato Miloš, OCD

HODOČASTILI SMO U ALJMAŠ

Na blagdan Imena Marijina, 12. rujna, vjernici iz Subotice te susjednih župa hodočastili su u svetište Majke Božje od Utočišta u Aljmašu. U četiri autobusa i nekoliko osobnih automobila na put je pošlo 220 hodočasnika. Hodočašće je vodio u ime župnika subotičkih župa duhovnik sjemeništa Paulinum **mons. Marko Forgić** s bogoslovom iz Žednika **Marijanom Ostrogoncem**. U Erdutu su dočekali jedni druge i svi zajedno stigli u Aljmaš. Ulazeći s pjesmom u crkvu, novoizgrađenu aljmašku ljepoticu, dočekani su zvonima. Dobrodošlicu im je poželio čuvar svetišta **mons. Ante Markić**.

Pozdravivši kip Gospe od Utočišta, hodočasnici su prenijeli pozdrave i molitve onih koji nisu mogli doći a zatim su se pripravili za sv. misu. Misno slavlje je predvodio pomoćni biskup đakovački **mons. Đuro Hranić** na oltaru ispred crkve. Prije misnog slavlja još jednom ih je pozdravio župnik Markić i pozvao okupljeno mnoštvo da goste u znak podrške pozdravi pljeskom. Nakon mise pošli su na bunarić Pod lipom. Poslije ručka i kratkog odmora pošli su u Osijek do otaca franjevac posjetiti Gospu Osječku u Tvrđi.

Poslije stanke od 14 godina ovo je prvo organizirano hodočašće iz Subotičke biskupije u većem broju.

Marijan Ostrogonac

SOLISTIČKI KONCERT Mo JOVANA KOLUNDŽIJE U SUBOTIČKOJ KATEDRALI

U organizaciji Katoličkog Instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović", u subotičkoj katedrali priređen je solistički koncert **Mo Jovana Kolundžije**. To je dar Instituta "Terezijanskim danima", subotičkoj publici kao svojevrsna priprava za svetkovinu Svete Terezije Avilske, zaštitnice katedrale i Grada. Koncert je izuzetno uspio. Doslovno, sva su mjesta u katedrali bila popunjena vrlo biranom publikom koja razumije i vrednuje ovakav koncert. Ambijent i akustičnost katedrale omogućili su svjetskom umjetniku izvanredno muziciranje, gdje je ponovno i ponovno dokazao svoj svjetski renome. Na početku programa prisutne je pozdravio predsjedavajući Instituta, **dr. Andrija Kopilović**, zatim je slijedio koncert. Na programu su bila ostvarenja Johanna Sebastiana Bacha, Niccola Paganinija, Fritza Kreislera. Ovaj je koncert publici pružio duboki duhovni doživljaj. /Zv/

DRUGI SUSRET PJESNIKA "LIRA NAIVA 2004" U SOMBORU

Po drugi put sastali su se pjesnici na svom godišnjem susretu pod nazivom "Lira naiva 2004", ovoga puta u Somboru. Okupili su se ovdje hrvatski pjesnici iz Srijema, Podunavlja, Sombora i Subotice a na poziv Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" i Hrvatske čitaonice iz Subotice. Za ovaj susret, kao i prošle godine, tiskana je istoimena knjiga izabranih stihova u kojoj je zastupljeno 26 pjesnika različite dobi, među kojima je najmlađa devetogodišnja **Ivana Mandić**, učenica trećeg razreda hrvatskog odjela u Maloj Bosni.

Posebno srdačan susret počeo je u župnoj dvorani Prevetoga Trojstva u Somboru gdje su se našli i "stari" i novi pjesnici. Sudionici susreta obišli su zatim nekoliko znamenitosti

Sombora. Posjetili su karmelićansku crkvu koja ove godine slavi 100. obljetnicu Karmela u Somboru gdje je domaćin **o. Mato Miloš** u kraćem povijesnom pregledu ispričao zanimljivu priču o karmelićanima. U somborskoj županiji, gdje se čuva najveća slika u tehnici ulja, o povijesti grada govorio je **prof. Milan Vojnović**. Nakon toga ugodne trenutke u posebno lijepoj atmosferi pjesnici su proveli u obiteljskoj kući obitelji **Cecilije i Gustava Milera**, ujedno i galeriji "Colorit". Cecilija i Gustav Miler zajedno s **Marijom Šeremešić** zaslužni su što je ovaj susret bio vrlo lijepo organiziran i što su se svi vrlo lijepo osjećali. Obilaženje znamenitosti završilo je u župi domaćinu gdje je župnik **preč. Josip Pekanović** pjesnike upoznao s poviješću najstarije somborske crkve.

Ilija Žarković i Pavle Peršić

Marija Matarić

Ručak nije bio važan ali je bio povod da pjesnici za stolom jedni druge daruju stihovima pa je počelo svojevrsno natjecanje u govorenju svojih pjesama.

Ravnateljica Hrvatske čitaonice **Katarina Čeliković** iskoristila je dobro raspoloženje i ukratko ispričala strukturu lirske poezije. Kratko je trajalo ovo druženje jer je već bilo vrijeme za vrhunac susreta - pjesničku večer.

U obnovljenoj dvorani Hrvatskog kulturno umjetničkog društva u velikoj pjesničkoj večeri pjesnici su publici govorili po jednu svoju pjesmu. Ovom čitanju prethodili su pozdravi u ime domaćina Marije Šeremešić i predsjednika HKUD-a "Vladimir Nazor" **Šime Raiča**. Nakon uvodne riječi Katarine Čeliković, o susretu i knjizi "Lira naiva 2004" govorio je predsjedavajući Instituta "Ivan Antunović" **dr. Andrija Kopilović** izrazivši nadu da bi ova inicijativa "okupljanja oko projekta *Lire naive* danas-sutra mogla biti i *Lira Croatica*, kao potreban hod kulture pisane riječi u našim prostorima". On je na poseban način hrabrio pjesnike u ovoj kulturnoj misiji: "Ne bojte se, ušli ste u povijest našeg narodnog bogatstva i u nama ostavili svijetli trag

svoga srca.”

Pjesnicima i prisutnoj publici obratio se i ovogodišnji gost pjesnik **Milovan Miković** iz Subotice pozivajući pjesnike na suradnju u časopisu za književnost, znanost i kulturu *Klasje naših ravni*. On je pohvalio želju za dijalogom koja se očituje u tiskanju knjige jer ona bilježi oblike hrvatskog govora a “govor je svjedočanstvo o životu hrvatske manjinske zajednice”.

Pjesnici su zatim, pročitavši po jednu svoju pjesmu, nagrađeni pljeskom, odabranoj osobi u publici darovali knjigu “Lira naiva 2004”.

Ovaj lijep susret svojim prisustvom uveličali su **Iva Aranj**oš, konzulica u Generalnom konzulatu R. Hrvatske u Subotici sa suprugom, **Lazo Vojnić Hajduk**, predsjednik Izvršnog odbora Hrvatskog nacionalnog vijeća, vršitelj dužnosti direktora i odgovornog urednika *Hrvatske riječi* **Zvonimir Perušić** i svećenici somborskih župa. Njima je Katarina Čeliković uručila najnovija izdanja Instituta i Hrvatske čitaonice.

K. Č.

BAČKI MONOŠTOR - NAJSELO

Odlukom Hrvatske Matice iseljenika iz Zagreba Bački Monoštor je proglašen “Najselom 2004”. Naime, Hrvatska Matica iseljenika koja posvećuje osobitu pažnju autohtonim hrvatskim zajednicama, ove godine po deveti puta dodjeljuje naslov i priznanje, tzv. “Najselo” za očuvanje, njegovanje i unapređivanje tradicije, običaja, hrvatskog jezika i druge kulturne baštine u većinskim hrvatskim selima. Do sada su “Najselom” proglašena dva sela u Gradišću, tri u Mađarskoj, dva u Rumunjskoj, jedno u Italiji i naš Tavankut. Sada je odluka za ovu godinu bila za Bački Monoštor.

Kulturno umjetničko društvo Hrvata “Bodrog” je za ovu zgodu pripremlilo dostojan program 9. listopada u 18,00 sati, u okviru kojega je dodijeljeno ovo priznanje.

Priznanje je uručio ravnatelj Hrvatske Matice iseljenika **Nikola Jelinčić**, uz prisustvo brojnih uzvanika i gostiju. Bili su prisutni predstavnici Veleposlanstva Republike Hrvatske iz Beograda i Generalnog konzulata iz Subotice, župan Vukovarsko-srijemski, predsjednik općine Sombor i Mjesne zajednice Bački Monoštor, predsjednik HNV-a **mr. Josip Ivanović** sa suradnicima, predstavnici mnogih kulturnih društava iz Bačke i Srijema. Osobiti gosti su bili vinkovački “Šumari”, proslavljeno folklorno društvo.

Nakon pozdrava predsjednika “Bodroga” **Stipana Šimunova**, slijedio je bogati folklorni program društava “Bodrog” i “Šumar”. Negdje u sredini programa je slijedio najsvečaniji čin dodjele naslova i odlikovanja “Najsela”. Prvo je **dr. Andrija Kopilović** u ime Hrvatske matice iseljenika svečanim govorom u čast Bačkog Monoštora obrazložio odluku HMI za dodjelu priznanja, a nakon toga je uslijedio sam čin dodjele. Dr. Kopilović je u svom govoru među ostalim rekao:

“Nalazimo se na svetom tlu jedne drevne povijesti koju piše Bog i čovjek već tisućljećima. Ovdje, na obalama Dunava, gdje i on mijenja svoje tokove i povijest je svojim promjenama i mijenama ostavila duboke tragove. /.../

No, bogatstvo Monoštora nije samo povijest nego i danas i iznad svega ljudi. /.../ Monoštor se ponosi mnogim slavim ljudima čija su imena upisana zlatnim slovima u povijest našeg naroda. Sjetimo se ovog časa velikana duha, oca Karmelske provincije Ivana Keravina, uzornog redovnika Ladislava Markovića, povjesničara Marina Vakoša, kao i Adama Periškića, pa dragoga Šmita, starca Joze Pašića, svećenika i pisca, do marljivog i nama svima dragog mons. Marka Forgića. Mladi pjesnik ovog sela Stipan Bešlin, kojega je smrt prerano pokosila, piše o svom selu i životu u njemu.

/.../ Poznato je da Monoštor ima jednu od najjačih šahovskih sekcija. Poznato je vrlo staro i vrijedno vatrogasno društvo. Poznat je i danas folklor i pjesma. Zar nam treba ljepši doživljaj od današnjeg nastupa slavnoga “Bodroga”?

I još jedno poglavlje: kako se ovog svečanog časa ne sjetiti jednog dijela Monoštoraca, naše braće Roma koji godinama žive u zajedništvu u ovom selu, na posve vlastiti način i njihovog apostola, dobre sestre Krune, koja ih je kao svoju djecu voljela i sada ih nebeskim zagrljajem prati. Toliko toga se može reći za Monoštor i o Monoštora. Ali, niti prostor, niti vrijeme više dopušta.

Ovaj čas je sada velik jer su toplinu srđaca prepoznali i drugi, primijetili i otkrili najveće bogatstvo Monoštora: njegovu dušu, to slavimo...”.

Na kraju su domaćini iznenadili mnoge uzvanike prigodnim darovima da bi sve završilo narodnim veseljem i zajedničkom večerom.

Podsjetimo se da je sve ovo upriličeno u vrijeme kada Monoštor slavi svoj “zavitni dan”, 13. listopada, Gospi Fatimskoj.

/Zv/

Proštenje i srebrna misa

Na blagdan Rođenja Blažene Djevice Marije u crkvi u Svetozar Miletiću proslavljeno je proštenje. Veliki broj vjernika prisustvovao je misi koju je predvodio vlč. **František Gašparovski**, kapelan u Topoli, uz njega je bio domaći župnik **Antal Egedi**.

Na blagdan Imena Marijina, 12. rujna, proslavljeno je proštenje i u Stanišiću gdje je svoju srebrnu misu služio **József Széll**. On je u ovoj župi bio župnik od 1981. do 1993. godine. Njegovi bivši župljani priredili su skromni program i tako mu čestitali lijepi jubilej svećeništva. U okviru programa nastupio je dječji crkveni zbor iz Svetozara Miletića. I ova misa i blagoslov lijepa su potpora ovoj maloj župnoj zajednici.

Lucia Tošaki

JEDNA KUĆA ZA EUROPU

Kao što smo najavili, u ovom broju, donosimo uz prigodne fotografije opširniji izvještaj s jedinstvenog slavlja koje je održano 4. rujna 2004. godine u ovoj, sada, dijasporskoj, župi naše biskupije.

Prošlo je 60 godina od kako su nasilno naša subraća Nijemci morali napustiti svoje domove, svoje crkve i svoja groblja. Dogodio se završetak II. svjetskog rata sa svim posljedicama tragedija kad redovito uz krivce stradavaju i nevini. Kao kršćani pozvani smo na oprostjenje i pomirenje, što ne znači da smo pozvani i na zaborav. Jedna lijepa gesta sjećanja dogodila se upravo u Futogu, gdje je jedna od najljepših i najvećih crkava koja je služila najviše njemačkim vjernicima prije II. svjetskog rata. Ona se brigom toga naroda postepeno i temeljito obnavlja pa je izabrana kao mjesto slavlja i događaja pod nazivom projekta "Jedna kuća za Europu".

Slavlje je započelo svečanim bogoslužjem punim poruke i znakova. Svečanu euharistiju predvodio je nadbiskup i metropolita beogradski, **mons. Stanislav Hočevar**. Bio je prisutan apostolski nuncij, **mons. Eugenio Sbarbaro** koji je rekao: "U ime Svetog Oca, još jednom vam zahvaljujem za vaše uzvišeno zalaganje, koje ovo slavlje tako jasno izražava. U njegovo ime želim pozdraviti na osobiti način one koji su nekoć uz puno žrtava morali napustiti ovu zemlju, ali koji se sada vraćaju kao nositelji mira i pomirenja. Svima želim da osjete svitanje novog dana autentične solidarnosti i nove nade, te da ovaj susret bude poticaj za otkrivanje novih snaga koje će Europi dati kršćansku dušu, kako bi europski narodi imali zajedničke perspektive, rušeći zidove i uklanjajući granice, i to ne samo geografske, nego i druge vidove granica koje nažalost onemogućuju potpuno harmonični suživot."

Domaćin slavlja je bio biskup ordinarij, **mons. dr. Ivan Pénczes**. Uz nuncija i biskupe u sv. misi su sudjelovali i svećenici iz Njemačke, Bačke, Banata i Srijema. Prisutni su bili i predstavnici Srpske Pravoslavne Crkve. Nakon svečanog ulaza na hrvatskom, njemačkom i mađarskom jeziku sve je pozdravio mons. Pénczes. Misa se slavila na latinskom jeziku. Prvo čitanje je čitano mađarski, drugo hrvatski, a Evanđelje je naviješteno na njemačkom, hrvatskom, mađarskom i slovačkom jeziku.

Izuzetno sadržajnu propovijed je održao **mons. Gottfried Fellner**, župnik župe Sv. Petra iz Dillingena na Dunavu i dekan dekanata Donau-Ries u biskupiji Augsburg/Bayern. Molitva vjernika je bila na spomenutim jezicima. Dirljiva je bila prikazna procesija. Gosti iz Njemačke, obučeni u narodne nošnje, prinijeli su svijeće uz popratne misli o jedinstvu, pomirenju, solidarnosti, zvanju, miru, radosti i vjeri. Te svijeće su potom upaljene i bile su na oltaru za vrijeme mise.

Na kraju Euharistije, prisutnima se obratio apostolski nuncij, **mons. Eugenio Sbarbaro** te pravoslavni paroh iz Futoga. Na misi je pjevao katolički zbor iz Novog Sada i pravoslavni zbor. Nakon euharistijskog slavlja slijedio je poseban program pred

crkvom. Za svu organizaciju, animiranje i program izuzetno je zaslužan naš svećenik **preč. Jakob Pfeifer**, arhiprezbiter podunavski, koji je na svojim leđima iznio najveći dio organizacije vrlo savjesno i odgovorno.

Zbog skućenog prostora u *Zvoniku*, propovijed mons. Fellnera kao i govor mons. Sbarbara objavit ćemo u *Subotičkoj Danici*. /A.K./

PROCESIJA SA SVIJEĆAMA

1. Prikazujem svijeću jedinstva: neka gori za sve koji nisu odustali od ideje kršćanskog jedinstva u ujedinjenoj Europi i za to se bore svim silama.

2. Prikazujem svijeću pomirenja: neka gori ova svijeća za one koji su teško ranjeni ratovima među narodima, nacijama i vjeroispovijestima, progonstvima, iseljenjima, mržnjom i nemir.

3. Ja donosim svijeću solidarnosti: neka gori na čast onih koji nesebično služe dobru naroda.

4. Evo svijeća zvanja. Neka gori na čast onih ljudi koji se suprotstavljaju nebrizi, bezvjerstvu i površnosti i daju odgovore na goruća pitanja današnjice.

5. Evo svijeća mira. Neka gori ova svijeća na čast onih koji gaje naum mira te isti provode u djelo i trude se oko dobra svijeta.

6. Evo svijeća radosti. Neka gori ova svijeća na čast svih koji zrače toplinu i prijateljstvo, da po tome spriječe vladavinu hladnoće i magle.

7. Evo svijeće vjere. Neka gori ova svijeća na čast svih koji žive s vjerom u Boga i hrabro gledaju u budućnost.

BEREŽANI I MONOŠTORCI U MEĐUGORJU

Vjernici Bačkog Brijega i Bačkog Monoštora, predvođeni župnikom iz Bačkog Brijega, **vlč. Davorom Kovačevićem** i župnikom iz Svetozara Miletića **Antalom Egedijem**, hodočastili su od 12. do 15. rujna u svetište Kraljice Mira u Međugorje.

U ponedjeljak, 23. rujna hodočasnici dva šokačka sela zahvalila su Gospi na sretnom dolasku, a potom su pošli na jutarnju svetu misu, gdje su mnogi obavili svetu ispovijed i pričestili se. Za vrijeme boravka hodočasnici su molili krunicu, prisustvovali svetim misama, koje se ljeti održavaju na kružnom podiju iza crkve. Neozaobilazno je i brdo Križevac gdje se moli križni put, a na vrhu ovog brda hodočasnici su se poklonili svetom Križu koji je napravljen od betona i kojeg su mještani Međugorja podigli 1933. godine.

U srijedu, 15. rujna, na blagdan Žalosne Gospe svi su putnici zahvalili Gospi na duhovnoj obnovi i pošli put Bačke.

Zlatko Gorjanac

ZBOR "ISUSOVO USKRSNUĆE" U BiH

Zbor "Isusovo Uskrsnuće" doživio je vrlo lijepo iskustvo na kraćoj turneji od 25. do 28. rujna. Putovanje prema Bosni i Hercegovini započelo je u Somboru, gdje je zbor održao koncert u okviru obilježavanja 100. obljetnice Karmela u Somboru. Svi su bili oduševljeni pjevanjem i prijatno iznenađeni prizorom - kada su na plakatu vidjeli - župni zbor - nisu očekivali toliko mladosti koja oduševljeno slavi Boga pjesmom. Kako su karmelićani divni domaćini!

Istoga dana krenuli smo prema našem drugom odredištu - u Sarajevo! Putovali smo po noći i nije se bilo lako odmoriti za sljedeći dan. U Sarajevskoj katedrali smo sudjelovali na misi za mlade, a nakon toga župnik nas je ljubazno primio. Iako je bilo kišovito i prohladno vrijeme, iskoristili smo ga za šetnju ulicama Sarajeva. Bilo je zanimljivo šetati gradom u kojem se miješaju kulture istoka i zapada.

Naše sljedeće stajalište bilo je Međugorje. Odmah smo se uključili u program svetišta. Divan je prizor bio gledati toliku masu ljudi sa svih strana svijeta, koji ne govore istim jezikom, ali se mole istom Bogu i našoj zagovornici Mariji... Odlučili smo se za veliku žrtvu - iako je i ovdje bilo kišno vrijeme, krenuli smo na križni put na Križevac... Tu smo mogli malo bolje osjetiti kako je mučan i težak bio pravi križni put. Na vrhu smo napravili mali koncert za Boga, otpjevali smo Handelovu Alelluju! A po povratku u crkvu imali smo čast otpjevati misu na kojoj je koncelebriralo oko 40 svećenika, a crkva je bila prepuna ljudi iz cijelog svijeta. Mišu je prenosio radio Mir-Međugorje i zadovoljni domaćini su nas ponovno pozvali. Ovako je doista divno završio pohod Bosni i Hercegovini.

Ovo putovanje sigurno ne ćemo zaboraviti: tri dana provedena zajedno, uz molitvu, pjevanje i druženje.

Mirjana H.

Proštenje u Odžacima

Prije godinu dana je sa "starim" Odžaćanima, od kojih je najviše u Njemačkoj, Austriji, USA i Kanadi, dogovorena proslava proštenja svetog Mihaela Arkandela i blagoslov kapele svetog Vendelina na groblju.

Na svečanu svetu misu u 10 sati stigao je jedan autobus, desetine automobila: njemačke, austrijske, mađarske, hrvatske, slovačke registracije. U crkvi je bilo oko 300 vjernika, od toga oko 200 bivših Odžaćana.

Svetu misu su slavili o. dr. Ladislav Nemet, provincijal Družbe Božje Riječi za Mađarsku i Srbiju i Crnu Goru; njegov subrat o. Andrija Becherer, obojica rođeni Odžaćani; o. Notker, benediktinac rođen u Srpskom Miletiću; vlč. Josip Kujundžić, župnik iz Vajske; vlč. Marjan Dej, župnik iz Selenče te domaći župnik preč. Jakob Pfeifer, koji je predslavio i propovijedao. Misa je slavljena na njemačkom, Evanđelje je naviješteno

Događanja u Subotičkoj biskupiji

na četiri jezika a pjevalo se na njemačkom, hrvatskom i latin-skom. Kao i ranije, u Odžacima su na misi prisutni i jerej o. Goran, paroh odžački i jerej o. Milan, paroh ratkovački.

Nakon mise našli su se u razgovoru mnogi koji se nisu vidjeli 60 godina a neki su prvi puta u rodnom mjestu.

Nakon toga na groblju je blagoslovljena obnovljena kapela koja je iznutra uređena kao spomen-kapela na sve stradale Odžaćane u razdoblju od 1944. do 1948. /Zv/

SUBOTIČKI CARITAS U MEĐUGORJU

Svake godine subotičke župe organiziraju hodočašće Gospi u Međugorje. Ove su godine išli i djelatnici Caritasa kao i poveći broj volontera Caritasove službe kućne njege i pomoći u kući. Na put smo krenuli poslije primljenog blagoslova u crkvi Svetog Jurja i ispraćeni pjesmom "Čuj nas Majko, nado naša". Vođa puta, preč. István Dobai, direktor Caritasa, govorio je o značaju ovog hodočašća za nas djelatnike s volonterima skupa, jer rad sa starijima a pogotovo siromašnima je težak i iscrpljujući, a upravo nam nebeska Majka može uliti snage i strpljivosti za dalji rad. U zoru smo stigli u Mostar i posjetili stari, sada obnovljeni most.

Dva tornja međugorske crkve i veliki križ na samom vrhu planine bili su znak da smo u Međugorju. Krenuli smo na križni put. To je uistinu bio pravi mukotrpan put, za koji su neki mislili da ga neće do kraja izdržati. No svi smo polako, pomažući jedan drugome, došli do samog križa. Usput se nije pričalo, svatko je išao sa svojom mukom, željom, molbom i razgovarao s Gospom, tražio pomoć za sebe, svoju obitelj, za naše stare korisnike i za sve što smo osjećali u sebi. Hodočasnika je bilo mnogo; Talijana, Poljaka, jedna manja skupina Kineza, invalida, mladih, starih, djece. Svi su išli uzbrdo po oštroj kamenu.

Nakon križnog puta i kraće stanke, krenuli smo prema "Majčinom selu". Tamo su smješteni ovisnici, kao i majke s vanbračnom djecom.

Sveta misa bila je na otvorenom, na devet jezika, bilo je prelijepo. Svatko je na svom jeziku molio, pjevao, a nitko nikom nije smetao. Poslije primljenog blagoslova, sretni i obogaćeni, krenuli smo u Suboticu. Stigli smo u nedjeljno jutro, a već sutradan krenuli smo na uobičajen posao ali s više elana, ljubavi, vjere u ono što radimo.

Roza Mikulić

volonter službe kućne njege i pomoći u kući

TEREZIJANSKA MISIJA U STAROM ŽEDNIKU

Još kada se Žednik pripremao za svoju ovogodišnju Dužijancu, u okviru trodnevne preč. Andrija Anišić, kao gost propovjednik, govorio je okupljenim vjernicima o ovoj misiji. Naime, ova misija ima za cilj da svaki dan moli za jednoga svećenika ili sjemeništara, misionara, redovnika ili redovnicu ovisno za što se odlučio. U ovu se Misiju jave svećenici ili mladići i djevojke koji su odlučili krenuti putem posvećenog života sa željom da netko za njih moli. Terezijanska misija šalje tada ime jednom svom članu koji je izrazio želju za nekoga moliti s tim da molitelj o osobi za koju moli ne zna ništa a ni osoba za koju netko moli. Terezijanska misija poznatija je pod imenom Misija svete Male Terezije iz Lisieuxa.

Prve subote u listopadu, 3. listopada, u Starom Žedniku osnovana je Terezijanska misija. Nakon svete krunice i litanija Majke Božje, župnik vlč. Željko Šipek upoznao je buduće članove s poviješću nastanka ove misije te sa svjedočanstvom jednog svećenika čije je svećeništvo izmolila anonimna gospođa a čije je on ime nakon što je postao svećenik slučajno otkrio. Zatim su nazočni izmolili posvetnu molitvu kojom su svečano pristupili u ovu misiju. Dogovoreno je da će se zajednica okup-

ljati svake prve subote u mjesecu i na taj način jednom mjesečno moliti za duhovna zvanja. Zajednica sada broji 20 članova i s nestrpljenjem očekuje nove. Vjerom da će svojom molitvom zaštititi svoje svećenike od zlih jezika i sila tame i da će izmoliti svećeničko zvanje, zajednica je molitvom "Našoj Gospi od Svećenika" otpočela svoju Misiju. /Kristijan Stipić /

... i u župi sv. Roka u Subotici

Ova Misija već je zaživjela prije par godina u župi sv. Roka. Svaki dan prije sv. mise moli se molitva našoj Gospi za svećenike i duhovna zvanja, a nekoliko osoba je prihvatilo i obavezu da za pojedine svećenike, misionare ili bogoslove moli svaki dan do kraja života. /Zv/

SREBRNA MISA U MALIM PIJACAMA

U nedjelju, 19. rujna, u Malim Pijacama župnik József Széll proslavio je 25 godina svoga svećeničkog služenja. Župnik Széll prikazao je zahvalnu sv. misu u crkvi prepunoj vjernika, uz sudjelovanje kolega svećenika u ovom slavlju sudjelovao je i kotorski biskup mons. Ilija Janjić. On je održao i prigodnu propovijed. U svojoj propovijedi on se u kratkim crtama osvrnuo na protekli slavljenikov svećenički život i rad te dodao: "Josipe, svjestan si da je pred tobom budućnost. No i sam znaš

da jedino On zna koliko će ta budućnost na ovoj zemlji trajati. Svjestan si i toga da ta trajnost budućnosti uopće nije važna. Važna je ona tvoja spremnost da želiš i dalje radosno služiti svojem Gospodinu Isusu Kristu i Božjem narodu. To ćeš moći ako svakodnevno budeš raspirivao milosni dar koji si primio. Budi svjestan da ona trajna životna opcija 'biti s Bogom' daje trajnu svježinu u svećeničkom radu i vjeruj mi ta Božja prisutnost tebi neće dozvoliti umornost i ustuknuće u tvojoj pastirskoj službi."

Na misi je pjevao župni zbor, a djeca i mladi su na kraju slavlja čestitali župniku srebrni jubilej prigodnim recitacijama dajući mu prigodne darove.

Prije blagoslova slavljenik je i sam izrekao hvalospjev Bogu na svemu što mu je učinio u proteklom razdoblju njegova života, zahvaljujući mu osobito na milosti svećeničkog poziva. /A.A./

IN MEMORIAM

Čovjek vjere

Vidjelo se da se čika Pere brzo umara. Divanilo se da i na njivi mora kleknuti, odmoriti - da bi povratio dah.

Kad je otišao u bolnicu - vijesti su bile dobre. Liječnici mu pomažu, oporavlja se. A onda je iznenada došla tužna vijest, 14. rujna čika Pere je umro. Njegov zemni put je završen na blagdan Uzvišenja sv. Križa u jutarnjim satima u 69. godini.

Petar Gromilović rođen je 16. kolovoza 1936. od oca Matije i majke Jage Raič. Sa svojom vjernom drugom Arankom Čvardić vjenčao se 1956. i proživio u sretnom braku 48 godina. Bog im je podario kćeri Katu i Irenu. One su darovale sa svojim muževima Marinom i Tomislavom dida Perić četvero unučadi: Pericu, Marijanu, Zvonka i Mihaelu.

Radovao se čika Pere svojoj užoj i široj obitelji. Često je znao pitati svoju ženu: "Jesu li zvali? Hoće li doći na salaš?" Mnogima su Petar i Aranka bili kumovi. Kumstvo su ozbiljno shvaćali i održavali dobre veze.

Posebna radost čika Pere bila je crkva sv. Nikole Tavelića na Bezdanskim salašima. Kada se tražio plac za njezinu gradnju, nesebično je sa svojom suprugom ponudio njihovu zemlju. Radovao se svakom proštenju, svakom boljitku žive crkve kao i građevine. U njihovoj kući su se redovito održavale sjednice Pastoralnog vijeća. Za ljetno proštenje ugošćavao je uvijek radosno svećenike, brojnu rodbinu, prijatelje...

Kada sam kao svećenik imao nekih nejasnoća ili dvojbi - znao sam - svratiti ću kod čika Pere i upitati za savjet.

Od zemnih ostataka časnog čovjeka oprostili smo se 15. rujna na groblju sv. Roka u Somboru. Sprovodne obrede predvodio je župnik Lazar Novaković uz sudjelovanje subotičkog bogoslova Marijana Vukova i četvorice svećenika. Od pokojnika, svoga kuma, biranim se riječima oprostio mons. Stjepan Beretić. On je naglasio vrijednosti koje su pokojnika vodile kroz život. Najveća vrijednost svakako je bila njegova vjera. Radi vjere - radovao se njivi, mladom žitu, uredno držao svoje blago, smogao snage uvijek opraštati...

Vjerujući u susret s + Petrom u vječnosti, čuvat ćemo ga u lijepoj uspomeni. Sveta misa na 6 nedjelja služit će se 30. listopada u 8,30 sati u crkvi sv. Križa.

L. N.

IN MEMORIAM

S. M. GABRIJELA KOPUNOVIĆ

Jedna plemenita duša napustila je 21. rujna 2004. godine svoje ispačeno tijelo. Poslije teške bolesti, napustila je svoju zajednicu i preselila se u vječnost S. M. Gabrielje Kopunović.

Prije dvije godine u vječnost se preselila S. M. Imelda Kopunović a sada S. M. Gabrielje. Što je to što je našu obitelj toliko vezivalo za ove dvije plemenite časne sestre? Rodbinska veza - pomalo. Ono što su snažno utisnule svojim pačeničkim ali plemenitim likovima mnogo je više i mnogo vrednije, a to je duhovni odgoj djece.

Nemirnih devedesetih, one su postale i do kraja ostale duhovne voditeljice naše djece. Kao vrlo mali krenuli su k njima na vjeronauk. Nesebičnom ljubavlju oblikovale su povjerenje im dječje duše. Divno, toplo, onako kako to samo časne sestre znaju. Zaslužne su za jedno duhovno zvanje u našoj obitelji. Kako su samo čekale subotom posjet svoga sjemeništarca! A on im je uvijek žurio. Tamo je nalazio ohrabrenje i odgovore na svoje nedoumice. Pratile su ga svojim molitvama. Sestra Imelda je umrla prije nego je postao bogoslov. Jednom mi je povjerila: "Silno čekam da iz njegove ruke primim Isusa u bijeloj Hostiji!" Nije dočekala... Sestra Gabriela već u teškoj bolesti i kada već nije govorila, radovala se kako je njen mali đaćić porastao.

I što još reći? Teško je pratiti do vječnog počivališta svoje drage. Za nas je sestra Gabriela bila mnogo više od drage osobe. Sa svojom sestrom Imeldom, bile su temelj duhovnog života naše djece, a ponekada i nas odraslih.

Zadnje tjedne života provodila je u velikoj patnji. U ovoj patnji bilo je ohrabrujuće vidjeti kako je njene susestre strpljivo njeguju. Osobito sestra Mirjam. Ona je uza sve svoje obveze obrisala mnoge suze sa pačeničkog lica teške bolesnice. Prigodom zadnje posjete s. Ljiljana mi je rekla: "Svijetu za obraćenje treba mnogo patnje, a Gospodin je eto odabrao baš sestru Gabrielu." Vjerujemo da je dijelić svoje patnje prikazala i za našu obitelj te da nakon svega već gleda lice Gospodinovo.

Jedna zahvalna obitelj

Proslava blagdana Uzvišenja sv. križa u Rumi

Ovogodišnja proslava blagdana Uzvišenja sv. križa u Rumi bila je posebno svečana zbog prisustva **mons. dr. Vlade Košića**, pomoćnog zagrebačkog biskupa, i **mons. Đure Gašparovića**, vikara za Srijem, kao i brojnih župnika iz Srijema, grkokatoličkih svećenika, predstavnika pravoslavne crkve, gradske uprave i gostiju iz Njemačke, koji su i ove godine većim autobusom došli posjetiti svoj rodni grad, koji su napustili pri kraju Drugoga svjetskog rata, kada su, neki još kao djeca, morali bježati pred smrtnom opasnošću. Sada već u poznim godinama dolaze u posjet svome rodnom gradu, da se prisjete prošlosti i posjete grobove svojih pokojnih. Već su u nedjelju 12. 09. imali sv. misu na njemačkom jeziku, koju je sluio **vlč. Željko Tovilo**, hrtkovački župnik. Priređen je bio i ručak u Pastoralnom centru "Leopold Mandić".

Prije početka sv. mise, biskup Vlado je na Križevu blagoslovio kip Leopolda Mandića, po kojem je pastoralni centar dobio ime, a rad je našeg umjetnika, diplomiranog kipara i revnog vjernika **Istvána Balinta**.

Bogoslužje je teklo naizmjenično na hrvatskom i njemačkom jeziku. Pjevanjem je ravnala **s. Hedviga Marija**, koja je pratila pjevanje na oba jezika.

Nadamo se da je novo ozvučenje doprinijelo da su vjernici u zadnjim redovima jednako dobro čuli kao i oni u prvim.

Nakon sv. mise župljani su našli okrepu u crkvenom dvorištu, a biskupi, svećenici i drugi gosti su ugošćeni u dvorani Pastoralnog centra. Nakon večere razveselio ih je tamburaški orkestar Hrvatskog kulturno-umjetničkog društva "Matija Gubec". Neki parovi željni domaće glazbe su i zaplesali.

Do sljedeće proslave i susreta s dragim gostima nosimo znak sv. Križa ne samo kao simbol Isusova trpljenja i smrti, već i kao simbol Isusovog uskrsnuća i našega spasenja. To je bila poruka koju nam je u svojoj propovijedi uputio biskup Vlado.

Rumljani su se još jednom potvrdili kao izvrsni domaćini na čelu sa svojim župnikom **mons. Boškom Radielovićem** i ekonomskim vijećem koje se pobrinulo da naši gosti i župljani budu i tjelesno okrijepljeni. /*Jasmina Šmit* /

POŽEŠKI BISKUP I SVEĆENICI U SRIJEMU

Na poziv pomoćnoga biskupa đakovačkog i srijemskog i generalnog vikara za Srijem **Đure Gašparovića** svim biskupima Zagrebačke metropolije da hodočaste u Srijem u jubilarnoj godini o 1700. obljetnici mučeništva srijemskih mučenika, požeški biskup **Antun Škvorčević** s dijelom svećenstva Požeške biskupije pohađio je 13. rujna Srijemsku Mitrovicu, Rumu i Irig. Dan kasnije, na blagdan Uzvišenja sv. Križa, bio je crkveni god župe u Petrovaradinu. Biskup Škvorčević je u Petrovaradinu predvodio euharistijsko slavlje u koncelecijaciji biskupa Gašparovića i dvadeset i devet svećenika Požeške biskupije i Srijemskoga vikarijata. Sudjelovalo je oko 250 vjernika. Biskup Škvorčević je pozdravljajući istaknuo dugu povezanost Požege i Srijema, jer su u 18. stoljeću u mjestu Kaptol kod Požege jedno vrijeme stolovali srijemski biskupi. Također su požeški i srijemski krajevi dosta pretrpjeli za vrijeme proteklih ratnih godina, te je svima potrebna Božja snaga i pomoć kojoj su vjerovali i drevni srijemski mučenici. /*IKA* /

Proštenje u Borči

Na blagdan Uzvišenja Svetoga Križa, 14. rujna, u Borči, mjestu nadomak Beograda, proslavljeno je proštenje. Iako u blizini Beograda, župa je pod jurisdikcijom banatskog biskupa. Na proštenju je bilo hodočasnika iz Beograda, Opova i Pančeva. O Borčanima neposredno brine **p. Ciril Zajec**, SDB iz Beograda, iako je naslovni župnik **Mihály Erös** iz Pančeva. On je rijetko sa župljanima jer zbog velikog teritorija koji pokriva ni uz najveću volju ne može svugdje stići.

Svečanu misu proštenja predvodio je i na njoj propovijedao zrenjaninski biskup **mons. László Huzsvár**. S njim su suslavili **p. Ciril Zajec**, župnik **Mihály Erös**, te predstavnici sestrinske Srpskopравoslavne crkve: starješina crkve sv. Nikole u Borči otac **Miodrag Nešić** i prota **Milorad Bešlić**. Na misi je čitao **Đura Firez**, predsjednik crkvene općine. Na kraju mise **p. Ciril** je pozdravio biskupa i vjernike a potom se prigodnim riječima zahvalio župnik **Mihály**. /*Nenad Ješić* /

BISKUP SRAKIĆ KOD MINISTRA VJERA U BEOGRADU

Đakovački i srijemski biskup **Marin Srakić** posjetio je 20. rujna Ministarstvo vjera Srbije i Crne Gore i ministra **dr. Milana Radulovića** u Beogradu. Biskup Srakić je zahvalio ministru Raduloviću za prijem te istaknuo da dolazi u službeni posjet, a istodobno i osobno obavijestiti ministra o skoroj proslavi 1700. obljetnice kršćanskih mučenika Panonije srijemske koji su 304. godine dali svoj život za vjeru. Središnja proslava tog jubileja bit će 26. listopada, na blagdan sv. Dimitrija đakona i mučenika, u Srijemskoj Mitrovici. Za tu prigodu doći će u Srijemsku Mitrovicu 30-ak biskupa iz Hrvatske, SiCG, Slovenije, Austrije, Mađarske i Italije. Središnje bogoslužje predvodit će milanski nadbiskup kardinal **Dionigi Tettamanzi**. Očekuje se da će uz biskupe u Srijemsku Mitrovicu hodočastiti oko 150 svećenika, oko 10.000 vjernika iz Srijema i Hrvatske, a kao uzvanici i gosti bit će nazočni mnogi visoki uglednici crkvenoga, političkog i kulturnog života. Na temu rimskog Sirmiuma održat će se u Đakovu i otvoreni međunarodni simpozij 22. i 23. listopada. Ministar Radulović izrazio je zadovoljstvo što će se u SiCG prirediti takav međunarodni skup te zamolio biskupa da o programu i ostalim pojedinostima tog susreta u pisanom obliku izvijesti Ministarstvo vjera te ministarstva vanjskih i unutarnjih poslova, institucije i osobe Srpske pravoslavne crkve, te kulturne i slične ustanove. Biskup Srakić je odgovorio da je cjeloviti program proslave određen i da će zajedno s pozivnicama svima biti poslan. Ministar Radulović dodao je da SiCG sa zadovoljstvom prihvaćaju takve skupove, jer oni su znak dijaloga, upoznavanja i zajedničkog rada za opće dobro. "Mi ćemo u ovom događaju biti kooperativni", zaključio je ministar. U biskupovoj pratnji bili su pomoćni biskup i generalni vikar za Srijem **mons. Đuro Gašparović**, tajnik biskupskog ordinarijata **vlč. Fabijan Svalina**, župnik u Golubincima **preč. Jozo Duspara** i suradnik za medije **mons. Antun Jarm**. Istoga dana biskup je u Beogradu posjetio apostolskog nuncija nadbiskupa **Eugenija Sbarbara** te ga osobno izvijestio o sadržaju jubilarne proslave u Srijemskoj Mitrovici i pozvao ga na slavlje. Biskup Srakić posjetio je i beogradskog nadbiskupa **Stanislava Hočevara**, upoznao ga sa sadržajem proslave te njega, njegove svećenike i vjernike pozvao da se pridruže hodočasnici u Srijemsku Mitrovicu. Drugog dana boravka u Srijemu, 21. rujna biskup Srakić je u Srijemskoj Mitrovici predvodio susret svećenika iz srijemskih župa na čelu s biskupom Gašparovićem. Tema susreta bila je priprema za 1700. obljetnicu kršćanskih mučenika u Panoniji srijemskoj. /*IKA* /

Proslava sv. Mauricija u Starčevu

Svečanom sv. misom u 11 sati, 22. rujna, proslavljen je zaštitnik župe Starčevo, sv. Mauricije.

Koncelebriranu sv. misu predvodio je novoimenovani župnik iz Bele Crkve, **vlč. Tibor Király**. On je i propovijedao. Uz predvoditelja misnog slavlja bili su **preč. János Fiser**, južnobanatski dekan, **mons. Lajos Erös**, župnik iz Jermenovaca, **László Gyuris**, župnik iz Vršca, **Josip Matanović**, umirovljeni župnik iz Bele Crkve, **Tomás Masa**, kapelan zadužen za Starčevo, i **Mihály Erös**, župnik u Starčevu. On se ujedno i zahvalio gostima i svima koji su sudjelovali u ovoj sv. misi proštenja.

Nenad Ješić

PROŠTENJE U MUŽLJI

Ovogodišnje proštenje u Mužlji vjernici su proslavili smo na sam blagdan Imena Marijina, budući da je pao upravo u nedjelju, svetim misama u 8,30, 10 i 18,30 sati. Svečanu svetu misu proštenja u 10 sati predvodio je biskup **mons. László Huzsvár**. Euharistiju su s njim suslavili župnik **Stanko Tratnjek**, zatim ravnatelj Emausa **Jelen Janez**, kapelan **Zoltán Varga** te gost iz Zrenjanina, kapelan **Pál Szemerédi**.

U svojim propovijedima toga dana propovjednici su podsjetili na razmišljanje sv. Bernarda i njegovog poziva na štovanje Imena Marijina, jer "Marija je zvijezda na uzburkanom moru našega života". Oni su misli sv. Bernarda potkrijepili konkretnim primjerima kako Marija pomaže u našim zemaljskim i duhovnim potrebama.

Na kraju sv. mise župnik je zahvalio preuzvišenom biskupu, braći svećenicima i svim prisutnim gostima među kojima su bili predstavnici veleposlanstva R. Mađarske iz Beograda te predstavnici pokrajinskih i mjesnih vlasti. Mjesnim vlastima je osobito zahvalio što su darovali potreban materijal za betoniranje puta do crkve kao i vjernicima koji su u betoniranju pomagali dragovoljnim radom.

Poslije sv. mise biskup se susreo s pitomcima internata "Emaus" i potaknuo ih marljivost, vjernost i ustrajnost u dobru te ih poticao da razmišljaju o duhovnim zvanjima te da se rado odazovu ako ih Gospodin pozove. /J.J./

JUBILEJI BRAČNIH PAROVA

U nedjelju, 19. rujna, u Mužlji je dvanaest bračnih parova zahvalilo Bogu na srebrnom jubileju svoje bračne ljubavi i vjernosti. Proslavu jubileja organizirali su bračni parovi "vikendaši", kojih je lijepi broj u ovoj župi. I inače u ovoj župi podržavamo rad različitih duhovnih pokreta među kojima je upravo najsnažniji pokret tzv. "bračnih vikenda".

Slavljenici su došli u crkvu u svečanoj procesiji gdje im je čestitao i po-

zdravio ih u ime organizatora **Ernő Kovács**.

Sv. misu je predvodio župnik **Stanko Tratnjek** koji je održao i prigodnu propovijed za koju mu je kao misao vodilja poslužio jedan prizor na nekom starom mužljanskom zidu na kojem su dva goluba u tradicionalnom cvijeću iznad kojih stoji natpis: "Jedinstvo, ljubav - neka te vode". On je naglasio da bračni drugovi, kako su i obećali, moraju ostati vjerni jedno drugom i dalje - i u radosti i u trpljenjima. Na to ih podsjeća i crvena ruža koja ima krasne latice ali i trnje. Držeći crvenu ružu u ruci jubilarci su obnovili svoja obećanja dana na vjenčanju.

U prikaznoj procesiji sudjelovala su njihova djeca koja su, svatko svojim roditeljima, darovala buket cvijeća.

U ovom slavlju svi jubilarci su se pričestili jer je Euharistija najsigurniji i najsnažniji izvor zajedničkog života i ljubavi i vjernosti.

Na kraju sv. mise **Tibor Hallmai**, u ime jubilaraca zahvalio je nebeskom Ocu, župniku i organizatorima te okupljenim vjernicima.

Nakon zahvalne sv. mise slavlje je nastavljeno u dvorištu i u prostorijama župe. /J.J./

PROŠTENJE U MIHAJLOVU

U nedjelju, 26. rujna, župljani ovog malog sela u Banatu svečano su proslavili svog nebeskog zaštitnika, sv. arkandela Mihaela.

Sv. misu proštenja predvodio je salezijanac o. **Janez Jelen** u zajedništvu s vlč. **Pálom Szemeréijem** koji je predvoditelju euharistijskog slavlja te okupljenim vjernicima ove župe i gostima uputio pozdravnu i završnu riječ. Kod sv. mise su posluživali marljivi ministranti. Pjevao je poznati zbor "Emmanuel" i glasoviti operni pjevač **Béla Mavrák** a poslije mise pred crkvom je svirao mjesni puhački orkestar usprkos kiši koja je padala.

U prigodnoj propovijedi o. **Janez** je upozorio na dva svježa natpisa u novinama: "Dolazi li đavao u Novi Sad" i "Bila sam na onom svijetu". Ovi članci podsjećaju nas na istinu da postoji raj, ali i da postoji pakao. Stoga se svi moramo zdušno zalagati da postignemo vječni život i dođemo u raj. Neka nam u tome pomogne zagovor svetih anđela, koji su predvođeni sv. arkandelom Mihaelom nadvladali zle anđele, odnosno zle duhove, istaknuo je propovjednik. /J.J./

BLAGOSLOV EKUMENSKE KAPELE U BELOM BLATU

Na blagdan sv. Male Terezije u malom selu Belo Blato, u kojem zajedno žive Mađari, Bugari, Slovaci te Srbi i Romi, zbilo se veliki i jedinstveni događaj. Toga dana, nakon dvije godine mukotrpne gradnje, blagoslovljena je i predana na upotrebu kapela u mjesnom groblju. Kapela je sagrađena darovima vjernika, dijelom od samodoprinosu mještana te uz znatniju novčanu pomoću **Michaela Kolletha** iz Njemačke.

Blagoslov su zajednički obavili biskup zrenjaninski **mons. László Huzsvár**, zatim evangelički biskup **Samuel Ubovskiy** iz Novog Sada, jerej **Miroslav Radujko**, paroh iz Stajićeva, i svećenici salezijanci **Stanko Tratnjek** i **Janez Jelen** kao i "fararka" **Marija Popić**. Osim crkvenih velikodostojnika ovom su slavlju nazočili i drugi ugledni gosti: **Jan Hanyik**, predsjednik Mjesne zajednice Belo Blato, zatim **Milan Ležek**, predsjednik SO Zrenjanin, **Ivica Tuškan**, potpredsjednik zrenjaninske općinske vlade, kao i predstavnici "Vojvodinaputa", Direkcije za izgradnju Zrenjanina kao i predstavnici mjesnih zajednica iz Ečke, Knićanina i Aradca.

Sama kapela ima površinu od 260 m². Iz "ptičje" perspektive ima izgled križa. U njoj se nalazi i elektrificirano zvono. Prostorije su dovoljno velike i praktično uređene da će se za vrijeme kiše obredi u kapeli moći obavljati unutra.

Za vrijeme obreda katolički zbor je pjevao na mađarskom i bugarskom jeziku a evangelički zbor na slovačkom jeziku a na sintizajzeru su ih pratili kantori **József Sándor** i **Nebojša Popić**.

J. J.

Papa o Međunarodnom euharistijskom kongresu u Guadalahari

Sveti je Otac svoj kratki nedjeljni nagovor 10. listopada vjernicima na Trgu svetog Petra posvetio 48. međunarodnom euharistijskom kongresu, koji je otvoren u meksičkom nacionalnom marijanskom svetištu Guadalajari na temu "Euharistija, svjetlo i život novog tisućljeća". Tim kongresom započinje Euharistijska godina, koju je Sveti Otac najavio na Tijelovo. Za tu je priliku vjernicima uputio i Apostolsko pismo "Ostani s nama, Gospodine", u kojem ističe kako kršćanska zajednica mora otkriti Euharistiju, otajstvo svjetla, izvor zajedništva i nacrt poslanja, kao središte nedjelje, jer ona nadahnjuje i upućuje na solidarnost i mir.

Vjernici moraju otkriti i svjedočiti Krista karitativnom djelatnošću, rekao je Papa, pridružujući se duhovno tom, kako je rekao, "važnom crkvenom događaju, kojim započinje i Euharistijska godina" i najavio da će u nedjelju prigodom završetka Euharistijskog kongresa u Meksiku predvoditi u bazilici Svetog Petra svečanu misu, kojom će službeno otvoriti Euharistijsku godinu za cijelu Crkvu te je pozvao vjernike da se u velikom broju odazovu tom "važnom crkvenom događaju" kako bi odali općim slavljem čast Kristu. Sveti je Otac, koji je osobno želio sudjelovati na tom "važnom crkvenom događaju", ali mu zbog zdravstvenih razloga nije bilo moguće, još jednom nastojao pojasniti otajstvo koje je u više navrata, a i u Apostolskom pismu, nazvao neizrecivim i divnim. Prema njegovim bi riječima u svakoj kršćanskoj zajednici morale odjekivati riječi učenika iz Emausa, kojim je papa Ivan Pavao II. započeo svoje Apostolsko pismo "Ostani s nama, Gospodine".

"Prepoznavajući Krista koji lomi kruh, vjernici moraju biti spremni svjedočiti ga i karitativnom djelatnošću", dodao je Papa i kao primjer naveo Caritas Rimske biskupije, koji ovih dana obilježava 25. obljetnicu svoje djelatnosti i pohvalio njezine odvažne pothvate i pozvao ga da nastavi svojom "formativnom djelatnošću služiti siromašnima, bijednima i napuštenima". Pozdravljajući sudionike Socijalnog tjedna talijanskih katolika, koji su se okupili u Bologni kako bi produbili probleme povezane s demokracijom, novim scenarijima i novim oblicima vlasti, Papa je pozvao katolike da budu "efikasniji u svim područjima života zemlje".

Ostani s nama, Gospodine

Neka kršćanska zajednica otkrije Euharistiju, to otajstvo svjetla, izvor zajed-

ništva i nacrt poslanja, kao središte nedjelje i kao onu koja nadahnjuje na solidarnost i mir. Apostolsko pismo "Mane nobiscum Domine" (Ostani s nama, Gospodine), koje je papa Ivan Pavao II. napisao u prigodi Godine Euharistije, 8. listopada je u Tiskovnome uredu Svete Stolice predstavio kardinal Francis Arinze, pročelnik Zbora za bogoštovlje i sakramentalnu stegu. Nakon duhovnoga razmišljanja i niza konkretnih uputa, Sveti Otac dokument završava riječima: Ne tražim da se čine izvanredne stvari, ali neka sve inicijative u vezi s ovom posebnom Godinom, budu prožete dubokom nutrinom. Ostani s nama, Gospodine, jer mrači se - ovim riječima započinje Apostolsko pismo, čija struktura slijedi događanja u evanđeoskome odlomku o dvojici učenika iz Emausa, u kojemu početnu tamu, koja opterećuje njihove duše, prekine Kristovo svjetlo, a njegova mudrost i sakramentalna gesta lomljenja kruha, dvojicu učenika odmah pretvara u navjestitelje njegovoga Uskrsnuća. Premda se u dokumentu usredotočio na pojašnjavanje otajstva koje je sam, na više mjesta, opisao neizrecivim i divnim, Sveti Otac duhovni plan razmišljanja neprestano povezuje s onim ljudskim i povijesnim. Treće tisućljeće započelo je nizom događaja povezanih u jednu vrstu okrutnoga nastavka prijašnjih događaja, a često s onim najgorima među njima. Ipak, budući da je Krist, prema riječima s Drugoga vatikanskog sabora, konac ljudske povijesti, tama ovoga svijeta neprestano je osvjetljena njegovom nazočnošću. Sama je Euharistija otajstvo svjetla, jer hostija uvodi vjernika u dubine božanskoga života, napomenuo je Sveti Otac, te uputio prvi poziv - neka liturgija Riječi, koja prethodi Euharistiji, bude brižno pripremljena, tako da dopusti Božjoj Riječi dotaknuti i prosvijetliti ljudski život. Papa nadalje preporučuje dostojanstvo slavlja, poštivanje pravila, korištenje prikladne liturgijske glazbe, te davanje dužne važnosti trenucima šutnje kako u euharistijskome slavlju, tako i u klanjanju. Štoviše, dodao je Sveti Otac, neka klanjanje izvan Mise, tijekom ove godine bude posebna obveza pojedinačnih župskih i redovničkih zajednica. Euharistija je također događaj crkvenoga zajedništva, za koje Papa traži da uvijek očuva obilježje bratstva, posebice na svim razinama crkvene hijerarhije. Sveti je Otac potom zatražio od kršćana, u ovoj Godini Euharistije, zalaganje u snažnijem svjedočenju Božje nazočnosti u svijetu. Nemojmo se bojati govoriti o Bogu i, uzdignuta čela, nositi znakove vjere. "Kultura Euharistije" promiče kulturu

dijaloga, koja u njoj pronalazi snagu i hranu.

Griješimo ako smatramo da javno spominjanje vjere može povrijediti opravdanu samostalnost države i građanskih institucija, ili čak da može ohrabriti nesnošljivo ponašanje. Ako je u povijesti kod vjernika bilo pogrešaka na tom području, kao što sam priznao u prigodi Jubileja, to ne treba pripisati "kršćanskim korijenima", već nedosljednosti kršćana u odnosu na njihove korijene. Tko nauči reći "hvala" na način Krista raspetoga, moći će biti mučenik, ali nikada neće biti mučitelj, stoji u Apostolskome pismu. Sveti se Otac na koncu osvrnuo na svijet, kojemu često nedostaju mir i solidarnost. Ova se dva dara, rađaju iz samoga srca Euharistije, sakramenta koji povezuje u jedno sve narode na Zemlji. Kršćanin koji sudjeluje u Euharistiji, od nje uči biti promicatelj zajedništva, mira, solidarnosti, i to u svim životnim okolnostima. Naš izmučeni svijet, koji je ušao u novo tisućljeće s terorizmom i ratnim tragedijama, više nego ikada poziva kršćane da žive Euharistiju kao veliku školu mira, u kojoj se odgajaju muškarci i žene koji, na različitim razinama odgovornosti u društvenome, kulturnome i političkome životu postaju stvaratelji dijaloga i zajedništva, napomenuo je Sveti Otac te dodao kako ćemo po međusobnoj ljubavi i, posebice, po skrbi za potrebite biti prepoznatljivi kao pravi Kristovi učenici. Osvrnuvši se na riječi Svetoga Oca kojima potvrđuje kako vjerujemo da je pod euharistijskim prilikama kruha i vina stvarno nazočan Isus, te vjera stoga od nas traži da pred Euharistijom budemo svjesni da stojimo pred samim Kristom, kardinal Francis Arinze, pročelnik Zbora za bogoštovlje i sakramentalnu stegu, pojasnio je kako je pojam transsupstancijacija Crkva prihvatila na Tridentskome ekumenskom saboru, a koja znači da nakon riječi pretvorbe kruh više nije kruh već Tijelo Isusovo, a vino više nije vino, već Krv Kristova. Nismo to mi izmislili, nego nam to Isus govori. Doista, Isus uzima kruh i dajući ga učenicima govori: Ovo je moje Tijelo. Isto tako, uzima vino, i govori: Ovo je Krv moja. Nakon pretvorbe, mi se klanjamo Isusu, i zbog toga u crkvi ne razgovaramo kao da smo na nogometnome stadionu. To je naša vjera i ponosno ju ispovjedamo, kazao je na koncu kardinal Arinze. Na tiskovnoj konferenciji, tijekom koje je predstavljeno Apostolsko pismo, mons. Domenico Sorrentino, tajnik Zbora za bogoštovlje i sakramentalnu stegu, najavio je za sljedeći tjedan objavljivanje priručnika pod naslovom "Godina Euharistije - savjeti i prijedlozi". Priručnik bi trebao pomoći biskupijama u djelovanju na kulturnome i pastoralnom planu.

/IKA/

4. listopada

Sveti Franjo Asiški

(* 1182. + 3. 10. 1226.)

- Sin bogatog trgovca ● živahan mladić ● s oružjem u ruci branio čast svoga grada ● godinu dana u zatočeništvu ●
- siromaštvo mu bilo zaručnica ● pustinjač i pokornik ● nosio rane Isusove ● osnivač Reda manje braće ●
- osnivač Drugog reda (klarisa) ● osnivač Trećeg (svjetovnog) reda ● prvi postavio božićne jaslice ●
- najpopularniji svetac Crkve ● ljubitelj žive i nežive prirode ● zaštitnik ekologije ● raspjevani svetac ●
- do smrti đakon ● njegovi sinovi najpopularniji redovnici među Hrvatima ● bosanski Hrvati zovu franjevce ujacima ●
- Mađari ih zovu prijateljima (barátok) ● osvojio svijet legendi: pticama propovijedao ●
- na njegovu se molitvu noć rasvijetlila kao dan ● mrtve oživljavao ● pomaže u glavobolji ●

Krsno mu je ime Giovanni (Ivan), otac mu je bio bogat trgovac suknom Pietro Bernardone. Otac ga je kasnije prozvao imenom Francesco. Franjo je bio dijete ugodne, blage vanjštine, niskog stasa, mršav, duga lica, crnook. Usnice su mu bile izražajne. Nosio je tamnu bradu i brkove. Sve do svoje 20. godine razlikovao se od svojih vršnjaka jedino po tome što je bio od svih živahniji, veseliji, nestašniji. Više od svih uživao je u raskošnu životu. Željniji. Bio je zanesen svojim trgovačkim zvanjem što ga je od oca naslijedio. Radovao se kad se za vesele svetkovine mogao lijepo obući, pa ipak uvijek je imao posebnog obzira prema siromasima. Franjo je bio natprosječno inteligentan, pa mu je otac povjeravao korespondenciju sa svojim francuskim trgovačkim partnerima. Radi toga ga je često zvao "il Franceso" - umanjena od riječi Francuz. Kao i svi njegovi vršnjaci i Franjo se zanosio ratničkom slavom, te je i sudjelovao u borbama protiv neprijateljskog grada Peruđe. Tek što se izbavio iz jednogodišnjeg zatočeništva pogodila ga teška bolest. Te su dvije činjenice duboko djelovale na Franju. Odlučio se za pustinjački život, kako bi u svijetu ostvario Isusovo siromaštvo, i dosljedno nasljedovao svete apostole ne samo u propovijedanju već i u ljubavi prema bližnjima. Po ozdravljenju okupilo se oko Franje njegovo staro veselo društvo. Podrugivali su mu se zbog novog načina života, a on im je otkrio da je našao najbolju i najsvetiju od svih zaručnica i da ju je jako zavolio. Njegova odabranica zvala se siromaštvo. Od tada je Franjo objeručke pomagao siromašan svijet, radi čega je često zapadao u nevolje s ocem, koji je Franjin život smatrao s jedne strane čudnim, a s druge rasipništvom. Kad je jednoga dana u opasno ruševnoj crkvi svetoga Damjana Franjo čuo glas: "Popravi mi kuću!" smjesta je rasprodao što je našao u očevim skladištima i popravio crkvu. Tada

ga se otac odrekao tražeći od njega da se odrekne nasljedstva. Gnjevan otac je svoga sina odveo okovanoga pred biskupa i tražeći od njega da se javno odrekne svoje baštine i da ocu preda svu svoju imovinu. Franjo je onda i svoje odijelo predao ocu uz riječi: "Do sada sam svojim ocem zvao Pietra Bernardonea, a od sada ću govoriti samo Oče naš, koji jesi na nebesima". Tada je biskup Franji dao ogrtač, koji je Franjo označio križem od žbuke (maltera).

Franjo više ništa nije posjedovao. Ostavio je i svoj rodni grad, da se posveti gubavcima. Njegovao ih je i tješio. Živio je na malenu komadiću zemlje koji je nekada pripadao jednoj benediktinskoj opatiji. Zato se taj komadić i zvao portiuncula. Na tom je tlu bila kapela Gospe od anđela. U toj je kapeli čuo Gospodinove riječi kojima je svoje učenike poslao naviještati Veselu vijest. Franjo je imao samo sveti red đakonata. Nije se dao zaređiti za svećenika. Odmah je Franjo ostavio svoje pustinjačko ruho, a oblačio se kao seljaci u okolici. Opasao se užetom, a preko odijela se ogrnuo ogrtačem s kapuljačom. Godine 1209. počeo je propovijedati pokoru i oko sebe okupljati suradnike. Papa Inocent III. je nakon jednog viđenja odobrio vrlo strogo pravilo svetoga Franje i njegove subraće koji su se prozvali RED MANJE BRAĆE. Tako je Franjo sa svojih jedanaest redovnika počeo propovijedati. Poziv na pokoru koju su Manja braća propovijedali ubrzo je osvojio Italiju, Španjolsku, južnu Francusku. Pjevajući nazivao je sunce bratom, vatru sestrom, smrt sestricom. Franjevci su se ubrzo pojavili i u Hrvatskoj, Bosni, Mađarskoj, a u Baču su zacijelo bili od 1300. godine. Sveti Franjo je najviše propovijedao u svome zavičaju. Među onima koji su slušali njegovo naviještanje bila je i sveta Klara. Njoj je 1212. godine sveti Franjo dao pokorničko odijelo i tako osnovao Drugi red, ili Red siromašnih žena. Te redovnice

dan danas nose ime klarise. Nakon Franjinog neuspjelog pokušaja misionarskog djelovanja u Egiptu, osnovao je Treći red koji je u svoje redove privlačio ne samo pučane već i kraljeve, kneževe i najuglednije ljude toga vremena: svetoga Ljudevita, francuskog kralja, svetu Elizabetu Ugarsku i mnoge druge. To je početak današnjega franjevačkog svjetovnog reda u koji se udružuju vjernici, koji radi svoga zvanja ili obiteljskih obveza ne mogu živjeti u samostanskim zajednicama, pa onda u svijetu ostvaruju radosne Franjine ideale. Sveti Franjo je 1224. godine predao vodstvo reda svojim nasljednicima, a on se povukao u mir brda Alverna, gdje je živio u strogoj pokori i podnosio velike patnje, dok ga Isus nije obilježio sa svojih pet rana. To potvrđuje i svjedočanstvo svetoga Bonaventure. Franjo je umro 3. listopada 1226. godine, a 16. srpnja 1228. proglasio ga je Grgur IX. svetim.

Zaštitnik je siromašnih, prevodilaca, dopisivanja na stranom jeziku, trgovaca, prodavača lana, pozamenterije (proizvođači gajtana, čipaka, vrpce, traka, dugmadi) krojača, prodavača tepeta, tkalaca, štiti od glavobolje. Zaštitnik je Assisija, države Vatikana, Bologne, Ferrare, Mantove, Modene, Palerma, Piacenze, Umbrije, Basela.

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

Samozataja i molitva

Piše: o. Ante Stantić, OCD

U zapisima sluge Božjega Gerarda Tome Stantića susrećemo vrlo važnu temu: samozataja. "Potpora molitvi je samozataja a molitva je cvijeće. Jedno bez drugog ne mogu biti", piše on ("Put k Isusu").

Gerard obrazlaže zašto molitva ne može biti bez samozataje. Razlog je u tome što je molitva isto što i ljubav, a "Tko pliva u moru ljubavi, taj već nebesku pjesmu pjeva. Taj je čist od sebičnosti" ("Theologia pastoralis"). Ljubav i sebičnost, dakle, ne idu skupa. Potrebna je zato samozataja kako ljubav, molitva, ne bi bila sebična. Ako je ljubav sebična onda je ona isto što i egoizam, a egoizam, ako je prisutan u molitvi, traži sebe u molitvi a ne Boga koji nam je objavljen po Isusu Kristu kao ljubav.

O. Gerard obraća pažnju onome što treba činiti kako molitva ne bi bila popraćena primjesama sebičnosti te piše: "Danas svetost nije strogost nego jednostavnost, poniznost, mala vatrenost, igra.." ("Put k Isusu"). Važno je naglasiti da, prema ovom navodu, tko se odaje molitvi nije pozvan usredotočiti se na vanjska pokornička djela, iako i ona mogu biti korisna, nego je pozvan ispravljati svoju nutrinu, kako bi pročistio svoje nakane, kako bi se borio protiv sebičnosti.

U nastojanju oko pročišćavanja svojih nakana, ponajprije treba napraviti reda, posebno pročistiti svoja sjetila, iskrenim nakanama jer, piše naš kandidat za oltar: "Tko hoće nutarnju molitvu vršiti, mora vanjska sjetila zatvoriti" ("Theol. pastoralis"). Što to znači u konkretnosti? O. Gerard objašnjava da onaj "zatvara sjetila" tko po poniznosti čisti savjest, jer "Poniznost je čista voda da savjest bude visokoga roda" ("Razgovor s Isusom"). Dakle, za molitvu je potrebna iskrenost, i sloboda, do te mjere da nam je samo istina o sebi važna, jer ona oslobađa čovjeka! Dokle god se čovjek ne oslobodi sebičnosti, kroz samozataju, oholost je onda na djelu a ona nije ništa drugo nego "Trun u oku duše zbog kojega se

duša guši i teško diše" ("Razgovor s Isusom"). Ukratko, poniznost je istina o sebi, o. Gerard to izražava ovim jezgrovitim riječima: "Poniznost je istinito vrednovanje samoga sebe" ("Via ad Jesulum").

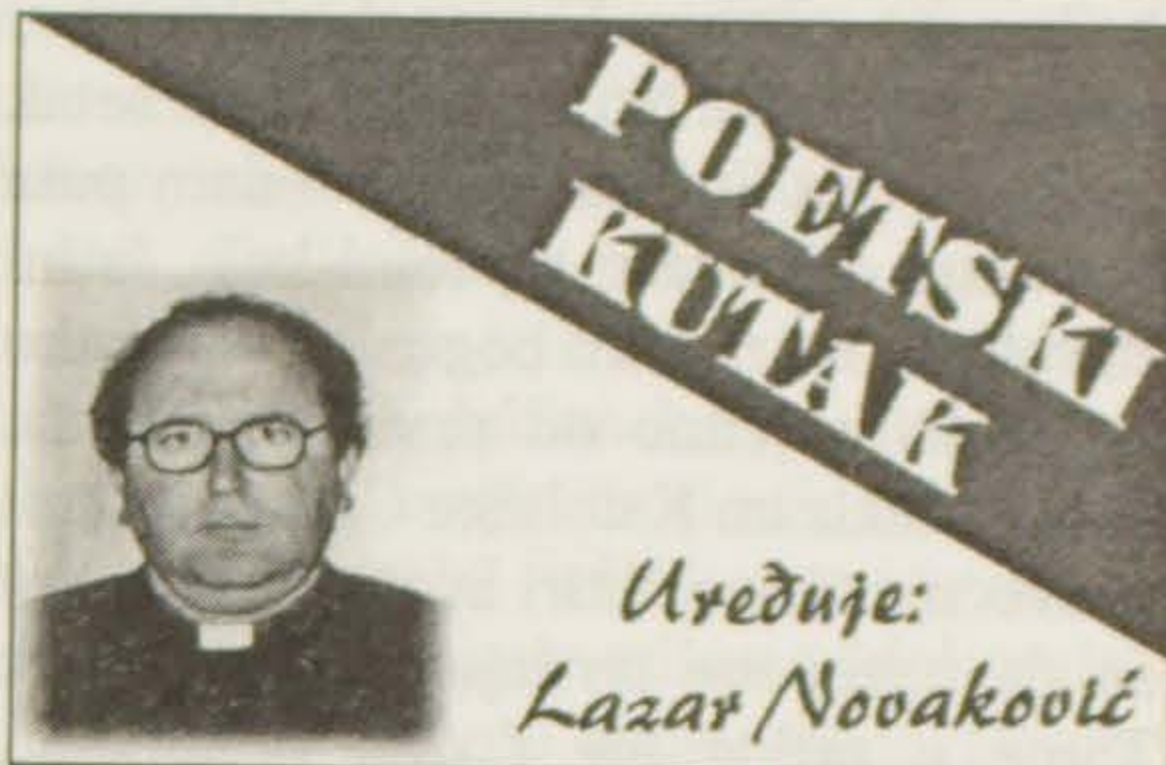
On također primjećuje da se ponizna iskrenost, u svojoj punini, ne postiže ako nam "Srce ne bude srce nego riječ ispisana zlatnim slovima 'Ljubav'" ("Theologia pastoralis"). Kad je čovjek slobodan u sebi, po tako definiranoj poniznosti, kadar je, ako posjeduje ljubav, birati prave vrednote, kako bi od njih živio.

Uz sve ovo, naš Sluga Božji naglašava nešto vrlo važno, a to je da se ne možemo osloboditi sebičnosti samo vlastitim naporom čineći djela samozataje. Potrebna nam je i Isusova milosna pomoć i ljubav prema bližnjemu. Piše: "Prije nego je Isus sv. Petru povjerio najuzvišeniju službu, a to je da lovi ljude, pokazao mu je da bez Njega ne može ništa učiniti. Hoćemo li da nam u dušu Isus ulazi, budimo kao mreža kojom je sv. Petar mnoge ribe ulovio na Isusovu zapovijed. Zato sve što vidimo neka nam bude kao mreža, po kojoj nas Isus u svoju mrežu hvata, ali i mi budimo mreža za svakoga: okom, uhom, rukom, i svom dušom da i druge ulovimo." ("Theologia pastoralis").

Tko moli, mora računati na Isusovu pomoć a jednako tako vježbati se u ljubavi ne samo prema Bogu nego i prema bližnjemu. Molitva, naime, nije intimistička stvarnost jer dok voli Boga, u Isusu Kristu, voli sve ljude za koje je Isus umro, i to ne "platonski", nego djelotvorno!

Molitva koja se obavlja kroz dinamizam ovih sastavnica u konačnici postaje: "Sebe liječenje i nasljedovanje Isusa" ("Milosrdnost"), u osobnom životu i radu. Iz svega slijedi da samozataja nije neko potiskivanje nego je put koji vodi u slobodu i u sazrijevanje u odnosima s Bogom i pridonosi istinitoj zauzetosti za druge.

Nije potrebno svemu ovome išta dodati. Važno je kroz ove poruke provjeravati autentičnost vlastite molitve. I, ne samo to! Kad bi se kršćani po ovim smjernicama molili, boreći se samozatajom od vlastitog egoizma, rasli bi u ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Kako bi tada drukčiji bio svijet! Tada bi više od milijarde ljudi na krugu zemaljskom bili duhovno zdraviji a jednako tako bili bi kvasac za bolju budućnost svijeta!

CIRIL ZLOBEC rođen je 4. srpnja 1925. na Krasu u Sloveniji. Bio je predsjednik Društva književnika Slovenije.

Pisao je poeziju, drame i romane. Dobio je više književnih nagrada.

Kršćanska sadašnjost objavila mu je roman *Moj brat svetac*.

Ograđeno nebo

Gle, nebo je ograđeno...
Vidim, ograđeno, pregrađeno
na nejednake kvadrate,
svaki od njih tijesno je nebo snova
jednoga od nas.

Ja svoje nebo tražim,
ti svoje nebo tražiš,
ja svoje ne nalazim,
ti drhtiš u tuđem.

Svi svoje nebo tražimo,
dok nas ne svlada strah
da je kvadrata manje nego nas,
pa zbunjeno zaplačemo...

CIRIL ZLOBEC

Piše: Mirko Štefković

"PROMIŠLJANJA U SVEZI SA ZAKONSKIM PRIJEDLOZIMA O PRIZNAVANJU ZAJEDNICA OSOBA ISTOG SPOLA"

- prikaz dokumenta Kongregacije za nauk vjere -

Ovoga puta pred sobom imamo dokument koji je ne tako davno bio veoma aktualan u diskusiji kako u europskom, tako i u parlamentima pojedinih zapadnoeuropskih zemalja glede ozakonjivanja "istospolnih brakova". Naime, u medijima se sporadično pojavljuju smjele i nepotkrijepljene izjave, po kojima se pitanje homoseksualnosti u Crkvi zataškava. No, u proteklih desetak godina Sveta Stolica se čak sedam puta službeno oglasila o toj temi koja, istini za volju, u moralnom bogoslovlju nikako ne zauzima jedno od prvotnih mjesta. Sam Katekizam Katoličke Crkve toj temi posvećuje čitava četiri broja. Dakle, čini se da navedene tvrdnje ipak ne stoje. Tome u prilog ide i ovaj dokument, kojim se želi "podsjetiti na bitne točke o navedenom problemu i podastrijeti neka razumska obrazloženja, [...] kojim je cilj širiti i promicati dostojanstvo braka, temelja obitelji, te čvrstoću društva, kojem je ta ustanova konstitutivni dio". Nadalje, on pruža ključ djelovanja političarima katolicima, te svima koji su zauzeti oko promicanja i obrane općeg dobra.

Polazište ovog dokumenta čini predstavljanje naravi braka i njegovih neotuđivih obilježja na temelju razuma i Objave. Zaključak je u biti isti, jer "u Stvoriteljevu nacrtu komplementarnost spolova i plodnost pripadaju samoj naravi ustanove braka". Tu i takvu stvarnost Krist je uzdigao na dostojanstvo sakramenta (usp. Mt 19,3-12; Ef 5,32). Na osnovu toga se daje zaključiti da ne postoje "nikakve osnove za izjednačavanje ili utvrđivanje čak ni dalekih sličnosti između zajednica osoba istog spola i Božje zamisli o braku i obitelji. Brak je svet, dok su homoseksualni odnosi protivni naravnom moralnom zakonu", tj. u sebi su "teški grijesi protiv čistoće" (usp. KKC 2396).

Slijedi promatranje različitih stavova zakonodavaca o problemu zajednica osoba istog spola. Taj je horizont veoma širok, te od tolerancije takve pojave preko zakonodavnih priznavanja doseže sve do favoriziranja zakonskih jednakosti s brakom, ne isključujući ni priznavanje prava na posvajanje djece. Ovdje smo pozvani biti svjedocima "cjelovite moralne istine, kojoj se protive bilo odobravanje homoseksualnih od-

nosa, bilo nepravедna diskriminacija prema homoseksualnim osobama". Zato smo svi, a osobito političari katolici, pozvani razotkriti ideološku upotrebu tolerancije istospolnih zajednica, te jasno ustvrditi njihov nemoralni karakter. Ovdje treba biti svjestan kako je "tolerancija zla nešto posve različito od odobravanja ili od legaliziranja zla". Pred zakonom se u ovoj materiji svatko može pozvati na pravo pozitivnog prigovora savjesti.

Za predloženi stav katolika, i svih onih koji promiču opće dobro društva, ponuđeni su razumski argumenti protiv zakonskog priznavanja istospolnih zajednica. Kako je njihova materija predmet naravnog moralnog zakona, radi se o specifično moralnim promišljanjima. Promatrano ispravno razumski, civilni zakon ne može proturječiti naravnom moralnom zakonu, a da time ne izgubi svojstvenost obvezivanja u savjesti, jer ona sama ima pristup prirodnim moralnim zakonima. S biološkog i antropološkog stanovišta ozakonjivanje zajednica istog spola je nedopustivo jer isključuje osnovne elemente braka i obitelji. Odsutnost spolne bipolarnosti onemogućuje međusobnu komplementarnost osoba na obostrano dobro, kao i rađanje novog života te njegov ispravni odgoj. Posvojiti dijete u zajednicu istog spola zapravo znači vršiti nasilje nad njim, iskorištavajući njegovo stanje slabosti da bi ga se uključilo u okružje koje ne pogoduje njegovu punom ljudskom razvoju. Ispravna promišljanja društvenog i pravnog reda ne dopuštaju ozakonjivanje istospolnih zajednica, jer bi time društvo išlo protiv samoga sebe te protiv promicanja općeg dobra. Ovim se pak ne krati pravo na privatnu samostalnost osoba s homoseksualnim sklonostima, jer ono im mora biti zagwarantirano, nego se samo upućuje na proturječnost pojma institucije istospolnih zajednica, koji kao takav nema mjesta u civilnom zakonu. "Zakonski priznati zajednice osoba istoga spola ili ih izjednačiti s brakom značilo bi ne samo odobriti nastrano ponašanje, s posljedicom da ga se učini uzorom u sadašnjem društvu, nego i zamračiti temeljne vrijednosti koje su zajednička baština čovječanstva."

Hrvatske katoličke
internet stranice (XXXII.)

Duhovna scena

<http://public.carnet.hr/FBL/scena/>

Popularna duhovna glazba je vrsta suvremene glazbe različitih stilskih osnova (šansone, pop, soul, elektronska glazba i sl.) s religioznom tematikom. Dok je u svijetu ova glazbena grana razvijena, u Hrvatskoj je tek u povojima, a jedan od načina njezine popularizacije je on-line e-magazin, koji se ranije nalazio na internet adresi www.duhovna-scena.com, koja međutim sada pucaje na novu adresu:

<http://public.carnet.hr/FBL/scena/>

Ova internet stranica, koju inače podržavaa Ured za mlade Hrvatske biskupske konferencije, dizajnirana je moderno, sukladno temeljima glazbenih stilova koji se njeguju. On-line karakter magazina daje mu aktualnost, koju (naravno) uvjetuje živost hrvatske scene, pa se svakih nekoliko dana na stranici pojavljuju nove vijesti. Magazin nastoji potaknuti kod čitatelja što veći feedback: poziva suradnike i glazbene skupine, traži sugestije i slično. Postoji i mogućnost dobivanja newslettera, čija je cijela arhiva od preko 40 brojeva dostupna na stranici. Za početnike su osobito korisni adresari izvođača, s njihovim osnovnim podacima, zatim popis festivala, te pjesmarice, koje se mogu preuzeti u pdf. formatu.

Premda glazbeno posve različita od klasične, crkvene odnosno liturgijske glazbe, na koju je većina nas navikla, popularna duhovna glazba veoma je dobar vid evangelizacije i reevangelizacije mladih, prije svega u uvjetima poplave različitih new age filozofija, čiji istočnjački dijelovi znaju privući mlade osobe. Zato je ovaj vid duhovne glazbe upućen prije svega mladeži, a za nadati se je da će se više razviti i u Subotičkoj biskupiji.

s. b.

Piše: dr. Andrija Kopilović

24. 10. 2004. - TRIDESETA NEDJELJA KROZ GODINU

Sir 35,12-14.16-18; 2 Tim 4,6-8.16-18; Lk 18,9-14

Apostolovo pouzdanje u Gospodina

Pavao je zatočen, optužen, ostavljen. On razmišlja o svojoj prošlosti: vazda je bio vjeran onomu koji ga je poslao. On ujedno već sada misli na dan kada će sjedinjen s Kristom ući u njegovu slavu. Mogli bismo ovaj odlomak iz poslanice Timoteju nazvati "Pavlovom oporukom". To je svjedočanstvo njegova života protkano vjerom i žrtvom. Gleda u budućnost, otvoren i spreman. To je prelazak iz ovoga u vječni život. Kao i inače, svoj životni put uspoređuje sa zadanom "stazom za trku". Ovozemaljski je život ograničen vremenom početka i svršetka. Apostolu Pavlu je jasno da život ne završava nego se s ove staze prelazi u vječnost. Za njega smrt nije svršetak nego novo rođenje. Za takav prelazak iz ovoga života u vječni osobito je potrebno svjedočanstvo savjesti. Mnogi se kršćani boje smrti, ne kao biološkoga čina završetka, nego ih opterećuje svijest odgovornosti susreta. Međutim, Pavao nam ovdje daje divno svjedočanstvo: "Dobar sam boj bio, trku završio, vjeru sačuvao." I nama predstoji upravo takva trka kako nas savjest naša ne bi opteretila za promašen život i izgublenu bitku. Stoga je sada čas da ispravimo "svoje staze" i započnemo "dobar boj". Tako ćemo u času odlaska, ili bolje prelaska, imati dobro svjedočanstvo savjesti za ulazak u vječnost.

7. 11. 2004. - TRIDESET I DRUGA NEDJELJA KROZ GODINU

2 Mak 7,1-2.9-14; 2 Sol 2,16-3,5; Lk 20,27-38

Pouzdanje u Krista

Pavao je i u trenucima ostavljenosti i progonstva prožet pouzdanjem u Krista i potiče kršćane da ostanu nepokolebivi očekujući Gospodinov dolazak. Jedna od temeljnih kršćanskih kreposti svakako je nada. Ako čovjek ne može živjeti u nadi, jednostavno je teško osmisлити život. No, nada pretpostavlja cilj. Bez cilja nema se čemu nadati i kamo ići. Kršćaninu je konačni cilj susret s Gospodinom i život vječni. Za taj cilj Gospodin nam je u objavi dao dokaz svoje prisutnosti utjelovljenjem, smrću i uskrsnućem. To je Božji dokaz. Na taj Božji dokaz se oslanja naša nada koja je k tome još potkrijepljena milošću, a ta se milost dobiva kao osobiti znak ljubavi Božje. Dakle, za sebe nas je stvorio Gospodin i to iz ljubavi. Naše blaženstvo u sebi - u Bogu - naš je cilj. U toj božanskoj ljubavi on nam daruje milost i "dokazuje" spremnost da bude s nama na putu dobrih djela. Dakle, cilj, sredstvo, nada kao temelj i ljubav, kao snaga, jesu naš program. Od takve logike spasenja mogu nas odvratiti napasti i zli ljudi. Stoga Apostol upozorava da se u svemu oslonimo ne na ljude nego na Krista Gospodina i ostanemo postojani u dobrim djelima i u toj nadi.

31. 10. 2004. - TRIDESET I PRVA NEDJELJA KROZ GODINU

Mudr 11,22-12,3; 2 Sol 1,11-2,2; Lk 19,1-10

Bog svoje djelo privodi dobrom svršetku

Kršćanin zna da će jednoga dana boraviti s Bogom u slavi. Očekujući taj trenutak, on svojim radom nastavlja djelo Isusa Krista. U odlomku druge poslanice Solunjanima Crkva danas razmišlja o vječno aktualnoj temi, o Sudnjem danu. Međutim, završetak ovozemaljske povijesti ili povijesti ove zemlje je i kod kršćana tako mistificiran da uvijek postoji opasnost krivoga tumačenja i shvaćanja. Apostol već u ono vrijeme poučava da je važnije sada shvatiti svoje zvanje i poslanje. Nas je Bog izabrao i pozvao da ovdje životom i u životu snagom vjere i milosti budemo "Slava Božja". Temelj našeg kršćanskog života je taj poziv, a snaga za takvo poslanje je milost koju nam je donio Isus Krist. Stoga kršćanin sada, u ovom životu, intenzivno brine da u što većoj mjeri, surađujući s milošću, bude "Slava Božja". A onda dolazi ono drugo: Dolazak Gospodnji. To za nas nije tragičan nego slavni dan. Tada će sva priroda i svi ljudi doživjeti beskonačno Božje kraljevstvo u punini. No, Pavao odvrća Solunjane od bavljenja "prognozama", proroštvima, iščekivanjima i "režijom" toga Dana. Vjernik je, toj činjenici konačne proslave, dakle i svršetka ove povijesti, otvoren svim srcem, srcem koje se nada i iščekuje.

14. 11. 2004. - TRIDESET I TREĆA NEDJELJA KROZ GODINU

Mal 3,19-20a; 2 Sol 3,7-12; Lk 21,5-19

Djelovanje kršćana

Prepustimo Bogu i Kristu da budu suci našeg života. Ostavimo se dosadnih i bespotrebnih rasprava i posvetimo se apostolskom djelovanju. Pavao je saznao da neki od Solunjana iščekujući Dan Gospodnji ne rade nego dangube. Stoga apostol Pavao u ovom kratkom odlomku daje temeljnu poruku o smislu i opravdanosti rada. Ponajprije Apostol "zaslužuje svoju plaću" svojom apostolskom službom, ali on se te "plaće" odriče i podsjeća Solunjane da je kod njih bio, vršio apostolsku službu, ali nije nikom bio na teret nego je radom svojih ruku sam sebe uzdržavao. Ova činjenica neka nam posluži za ispit savjesti. Da li mi, suvremeni kršćani, jedemo svoj ili tuđi kruh? To jest, da li poštenim radom imamo pravo na mirnu savjest da ono što smo stekli, što imamo, što jedemo, jest uistinu naše, jer smo to stekli radom, a ne prevrtljivošću i na nepošten način. Čini mi se da je danas puno ljudi koji ne jedu svoj nego tuđi kruh. Zato Apostol postavlja vrhovno načelo: tko neće raditi, neka i ne jede. Poruka trajna i vrlo ozbiljna, jer je naša odgovornost pred Bogom u toj stvari nezaobilazna.

CRKVA SVETE MARIJE U SUBOTICI

u povodu 75. obljetnice

Crkva o kojoj ćemo ispričati kraću priču bila je već predmetom našega pisanja (o povijesti ove crkve pisao je mons. Stjepan Bereti u br.10/99) ali nam privukla pozornost zbog lijepog jubileja. Ona naime ove godine slavi 75. obljetnicu od izgradnje, a župljani su ovu proslavu imali na dan proštenja.

Proštenje u znaku jubileja

Crkva na Karađorđevom putu, nekako uz put, ne privlači posebnu pozornost dok joj se priđe blizu. Na blagdan Imena Marijina iz župnog dvorišta čuli su se zvuci limene glazbe. Na doista svečan način uz glazbu počelo je proštenje u očekivanju gostiju. Iz susjedne Mjesne zajednice stizali su gosti u žitom okićenim fijakerima, u narodnoj nošnji.

Uz zvuke limene glazbe svečana povorka krenula je u crkvu predvođena djecom u narodnoj nošnji. Najbolji risar i risaruša sa Kelebije donijeli su kruh od novoga brašna, za njima su donešeni kruna i vijenac od žita. Kruh i krunu primio je župnik **Károly Szungyi** a vijenac je stavljen pred oltar.

Svečanu svetu misu na mađarskom i hrvatskom jeziku uz domaćeg župnika služili su i gosti, mladomisnici **Zsolt Bende** i **Goran Jovičić**.

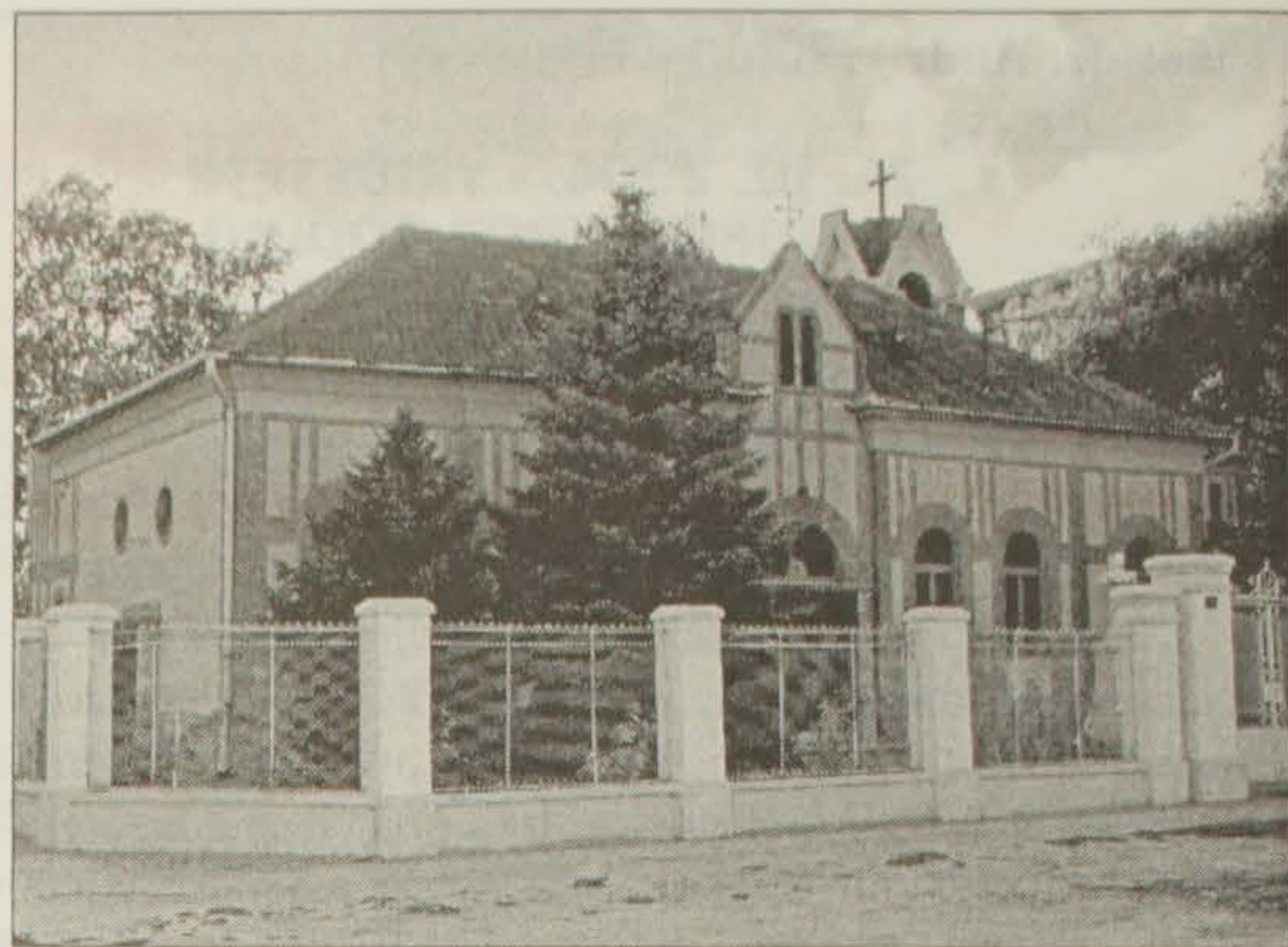

I ove je godine nastavljena vrlo lijepa suradnje između župe i mjesne škole "Sécsenyi István" pa su tako ovom misnom slavlju uz djecu bili njihovi nastavnici i direktor **Mihály Kocsis**. Kako je ovo bila i katehetska nedjelja djeci i vjernicima obratio se i direktor škole govoreći o pozitivnoj suradnji škole i crkve pohvalivši izvanrednu dosadašnju suradnju.

Mladomisnici su ujedno i lijepo propovijedali o Maloj Gospi (čije ime nosi ova crkva) i o crkvi slavljenici.

ZANIMLJIVOST O IMENU CRKVE

Za našu crkvu najčešće se čuje ime: crkva sv. Marije. No, u narodu ona je poznata i pod imenom Mala crkva, a pravo joj je ime zapravo crkva Rođenja Blažene Djevice Marije, rekao je župnik.

O gradnji i dogradnjama crkve

Crkva je sagrađena 1929. godine. Iste godine je blagoslovljena.

1937. crkva je posvećena sa sadašnjim svetištem, sakristijom i malim magazinom.

1971. preuređena prema propisima II. vatikanskog koncila.

1973. dobija mali toranj

Za gradnju crkve bio je imenovan odbor čiji su članovi bili: vlč. **Martin Stoffner** te četiri općinara: **János Horváth stariji**, **Lajos Hegyi**, **Nikola Đukić** i **János Frank**.

Crkvu je saziđao građevinski majstor **Antun Kopunović**.

Prvi vikar crkve bio je **Martin Stoffner**.

Izgled oltara prije preuređenja

Sadašnji izgled oltara

Župnik Károly Szungyi rođen je 1971. godine u Kuli od oca +Károlya i majke Erzébet, ima sestru Hajnalku. U rodnom mjestu završava osnovnu školu, a srednjoškolsko obrazovanje u Kuli i Vrbasu. Upisao je bogosloviju u Zagrebu gdje ostaje tri godine, a diplomira 1995. godine u Pečuhu (Mađarska). Zaređen je iste

godine na Petrovo u Subotici po rukama biskupa mons. dr. Ivana Pénzesa.

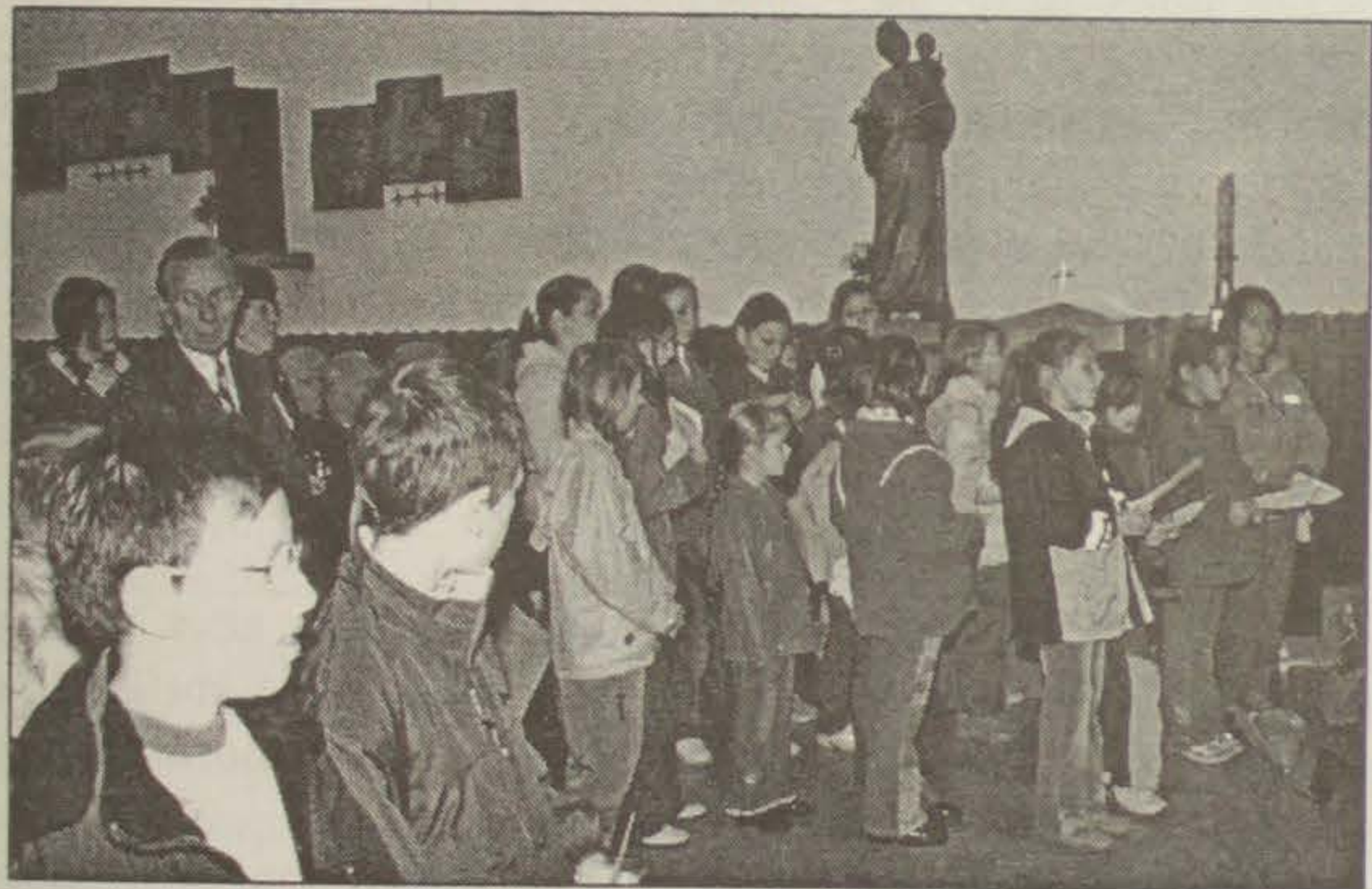
Svoju svećeničku službu započeo je kao kapelan u župi sv. Terezije, a od 1998. je župnik župe Svete Marije.

Od 2003. godine djeluje i kao upravitelj župe Razlaza apostola na Kelebiji.

Predaje predmet vjeronauka u školi "Secsenji István" (i u filijalama), u koji je uključeno skupa sa župnim oko 500 djece.

Veličanstveno pjevanje

Ova je crkva poznata po tome da u njoj nema zbora jer svi vjernici pjevaju. Vjerni pratilac svih crkvenih slavlja i svetih misa je kantor **Ferenc Cservenák** koji eto već punih šezdeset godina svira po subotičkim crkvama.

Kantor Ferenc je i među vjeroučenicima

Proštenje je imalo i ovdje goste koje vrijedi spomenuti. Bili su to **dr. László i Veronika Szöllösy Vágó** koji su izveli nekoliko kompozicija i oduševili vjernike.

Na kraju svete mise izveden je program i u župnom dvorištu u kojem su djeca pjevala, plesala i recitirala.

I u školi je izveden program kojim se obilježila obljetnica crkve.

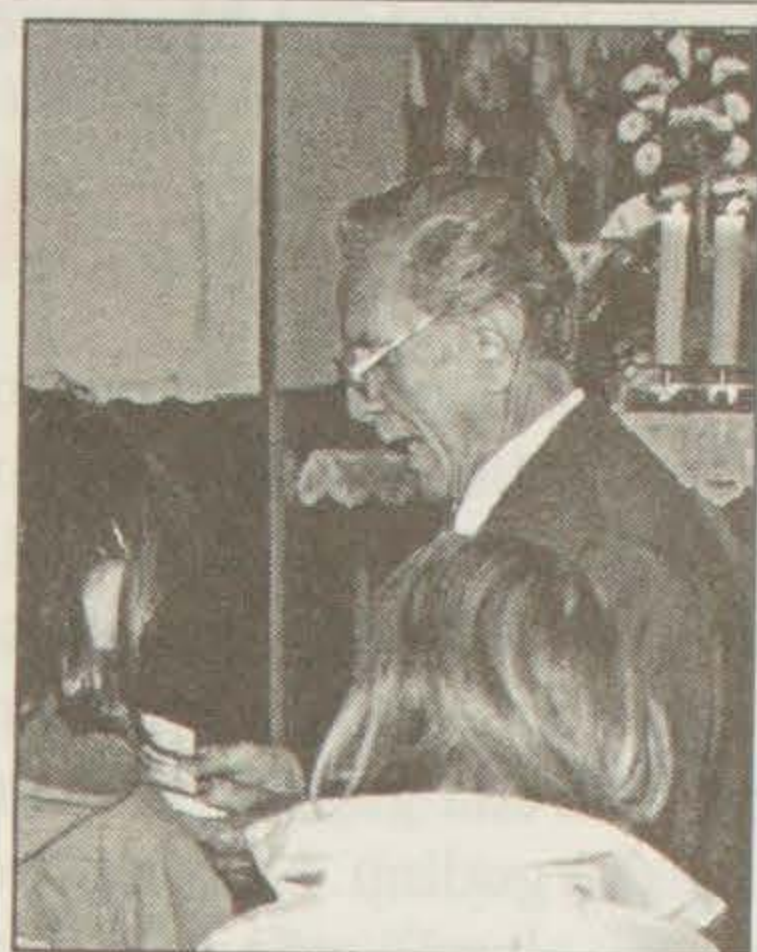
Crkva mala ali puno sakramenata

- U našu crkvu rado dolaze ljudi na vjenčanja pa ih je samo ove godine bilo pedesetak. Ima i onih koji su već građanski vjenčani ali se onda pripremaju za crkveni brak - kaže župnik Károly.

Da je ova župa mlada po svojim stanovnicima/vjernicima potvrđuje i prilično lijep broj krštenja.

- Ove godine imali smo već 100 krštenja. Godišnje ih bude između 130 i 150. Ali i sprovoda je bilo ove godine već 130 - priča nam župnik.

DIJAMANTNA KANTORSKA SLUŽBA

Rijetko se koja crkva i rijetko koji čovjek može pohvaliti 60-godišnjim stažom u crkvenom sviranju. Ovakav nesvakidašnji, dijamantni jubilej proslavlja i **Ferenc Cservenák**, rodom iz Bačke Topole. On je davne 1944. započeo svoje sviranje u rodnoj Bačkoj Topoli, zamjenjući bačkotopolskog kantora, a zatim je u Subotici završio tromjesečni kurs za učitelja. Kako poslijeratno vrijeme nije bilo naklonjeno vjernicima, Ferenc nije dobio mogućnost daljnjeg školovanja pa je ostavši bez posla otišao u Veliku crkvu. Tamo je mijenjao starog kantora, koji ga je uputio u crkvu na Halaški put (Karađorđev put). U toj je crkvi od 1946. godine do dašnjih dana. Tijekom svoga rada vodio je i zbor "Sv. Cecilija" u franjevačkoj crkvi, ispratio je mnoge svečanosti u subotičkim crkvama ali je bio i na obredima koji nisu lijepi. Na koliko je samo sahrana, po svakakvom vremenu, ispraćao pjesmom one koji odlaze na drugu obalu...

I, na kraju, otac je dvoje djece, ima suprugu koja ga u svemu vjerno prati. Najbolji zaključak dao je on sam:

- Ljudi možda i ne vjeruju, ali mene Bog toliko voli. Zamislite vi to: toliko kisnuti, zepsti, znojiti se... i evo me. Sedamdeset i sedam godina, a sviram i pjevam.

IZ ŽIVOTA ŽUPE

Na vjeronauku puno djece

Kao i u drugim župama, tako i ovdje živi molitveni duh što se očituje u Kruničarskom društvu. Zacijelo najvažniji posao u pastoralu je vjeronauk. Župnik Károly je vrlo ponosan što je velik broj djece i u školi upisao vjeronauk:

- Iako zahtijeva velik angažman, posao s djecom je najvažniji. Ove godine su djeca u školi upisali vjeronauk pa tako školski i župni vjeronauk pohađa više od 500 djece. Na vjeronauk mladih dolaze i oni iz župe i sa Kelebije.

Ove je godine bilo oko 80 prvopričesnika na što su također ponosni.

Pastoralno vijeće je vrlo aktivno i puno pomaže župniku.

Na teritoriju župe su i **časne sestre Naše Gospe** koje pripadaju Bačkoj provinciji (Mađarice) od kojih župnik također očekuje pomoć.

RAD S KATEKUMENIMA

Još jedna draga obaveza župniku Károlyu su katekumeni kojima on posebno drži tečaj od 1998. godine. Svake se godine i na proljeće i u jesen prijavi po 100 odraslih osoba na vjeronauk te se tako pripremaju za sakramente koje iz različitih razloga nisu primili.

Jelena Bošnjak i Katarina Čeliković

Veni Sancte...

Nakon dugog ljetnog odmora, 9. rujna 2004., započela je nova školska godina u Biskupijskoj klasičnoj gimnaziji "Paulinum". Naš ponovni susret obilježili smo zazivom Duha Svetoga i misnim slavljem u sjemenišnoj kapelici, koje je predvodio mjesni biskup u koncelebraciji sa sjemenišnim poglavarima. Zazvavši pomoć i blagoslov Duha Svetoga u narednoj školskoj godini, uputili smo se u učionicu drugog razreda gdje je direktor gimnazije **mons. Josip Miocs** svečano otvorio novu školsku godinu. Nakon predstavljanja naših prvoškolaca i profesora, okupili smo se u svojim razredima, gdje smo sa svojim razrednim starješinama održali prvi školski sat.

Željko Štimac

Novosti u sjemenišnom životu

Početak nove školske godine uvijek donosi sa sobom određene promjene i novine u naše sjemenište. Ove godine smo dobili novog prefekta, đakona **Ignáca Brasnyóa**. On je također nekada bio sjemeništarac u Paulinumu i učenik naše gimnazije, a na Petrovo ove godine zaređen je za đakona.

U novosti spadaju i neki novi profesori. Latinski jezik je preuzeo u svim razredima **vlč. dr. Oszkár Csizmár**, grčki jezik **prof. Rita Fleis**, hrvatski jezik u prvom i drugom razredu **prof. Miranda Glavaš-Kul**, a vjeronauk u prvom razredu **Ignác Brasnyó**.

Zaslugom naših dobročinitelja, neke sjemenišne prostorije su obnovljene. Dobili smo proširenu računarsku dvoranu, koja će od ove školske godine imati i internet. Nadamo se da će nam ove promjene pomoći u našem daljnjem izgrađivanju, napose na duhovnom i intelektualnom plan.

R. M.

IZLET NA PALIĆ

Svake godine sjemeništarci Paulinuma imaju nekoliko puta veliku šetnju na Palić, a početkom nove školske godine po običaju posjećuju i zoološki vrt. Ove su godine, 18. rujna, sjemeništarci zajedno sa svojim poglavarima otišli na Palić i ujedno posjetili zoološki i botanički vrt. Na izlet se ide pješice, pa smo i mi također pješke išli do Palića. Već smo usput uživali u prirodi, a pogotovo smo se na Paliću divili prekrasno uređenom parku i okolišu i stvorenjima kojima je Stvoritelj obdario zemlju. Na izletu smo bili cijelo poslijepodne, a usput smo napravili nekoliko zajedničkih fotografija. Da bismo imali snage za povratak, poglavari sjemeništa su se pobrinuli da nas okrijepe malom užitkom.

Gabrijel Lukač

Novi sjemeništarac o sebi

Zovem se Tomislav Šimudvarac i dolazim iz Bača. Imam 18 godina i završio sam srednju poljoprivrednu školu u Baču. Kad bih htio ispričati kako i zašto sam se odlučio za ovaj poziv, poziv služenja Bogu, trebalo bi mi mnogo vremena i papira.

Od malih nogu me je privlačio ovaj poziv, jer sam se često kretao u svećeničkim krugovima i bio sam njihov prijatelj. U obitelji imam dvojicu svećenika. Do prije godinu dana nisam ni pomislio da bi već od rujna 2004. godine mogao sjedjeti u sjemenišnim klupama. Svakako želim istaknuti mog duhovnog prijatelja vlč. Josipa Kujundžića, župnika u Vajsci i Bođanima. Velečasni Josip me je upoznao na hodočašću u Osijek prigodom posjeta Svetog Oca Pape u Hrvatskoj. Čim me je velečasni Josip ugledao, rekao mi je brižim tonom: "Mladiću, ti bi mogao biti dobar svećenik". Ova me rečenica potaknula na ozbiljno razmišljanje. U mojem životu postoji još jedan brižni svećenik kojega poznajem gotovo čitavog života. To je vlč. Marijan Dej, mladi svećenik koji je zamjenjivao župnika u Selenči, mog daljeg rođaka vlč. Mihala Zolareka. Vlč. Dej je vrlo mlad i ambiciozan svećenik, ima 29 godina, a u svojoj 24. je zaređen za svećenika u Slovačkoj. Podršku mi pruža i moj ujak vlč. Andrija Šipek koji je u Kanadi.

Došao sam u sjemenište i upoznao sam se s novim kolegama sjemeništarcima i veoma brzo sam se sprijateljio sa svima. Za kraj bih spomenuo da u životu moramo biti pravi ljudi u pravo vrijeme i na pravom mjestu.

U mom životu osim spomenutih svećenika veoma važnu ulogu imali su i moji roditelji. Oni su mi stalno govorili da ja sam trebam odlučiti o mom budućem pozivu, te da budem ustrajan onda u tome do kraja.

Tomislav Šimudvarac

Uređuje: s. Blaženka Rudić

OTAJSTVA MUKE

ili tvoj udio u križu

Tijekom listopada intenzivnije molimo krunicu. S Marijom razmišljamo o Isusovu životu. Mariju molimo da nam ona otvori srce za razumijevanje Isusove osobe, njegova poziva i poslanja. U krunici smo pozvani pronaći svoje mjesto kraj Isusa u otajstvima njegova života. Marija se tada povlači i prepušta nas Isusu. Ona samo negdje iz prikrajka pazi i uskoči ako nešto ponestane, kao u Kani. Ostavlja nas u hod s Isusom. Međutim, krunica nam pomaže da dozovemo Isusa u svoj život, na svoj put. Ima toliko momenata i u našem životu koje je već Isus prošao. Zapravo, on je sve prošao. Mi u njemu otkrivamo kako trebamo proći tim putem.

Bog svakoga čovjek poziva na život ljubavi, potpunog ostvarenja i sreće. Za svakoga čovjeka je to različit put. Svatko ga mora otkriti i njime proći. I svakoga čovjeka, u bilo kojem zvanju, kad-tad, na način koji je samo njemu poznat, Bog pridružuje mucu svoga Sina. Muci i smrti, ali i uskrsnuću. Sramoti, ali i slavi. Poniženju, ali i uzdignuću. Kad moliš krunicu, osobito žalosna otajstva, kako mi to jednostavno kažemo, nastoj povezati svoj život s Isusom. Nemoj samo izgovarati riječi i vratiti se svojim brigama kao da te nitko nije čuo. Prepoznaj kako ti Isus dolazi i preobražava tvoju žalost u radost, tvoju malaksalost u snagu, tvoj umor u novi zanos upravo preko otajstva muke. Ti možeš gledati samo ono negativno: borbu, bol, poniženje, križ i smrt. Ali sve ima i drugu stranu: predanje, prihvaćanje, prikazanje, susret i darivanje. I uskrsnuće.

I. Borba - predanje

"Ja sidoh s neba ne da vršim svoju volju, nego volju onoga koji me posla." (Iv 6,38)

Sve što je Isus govorio potvrdio je svojim životom i smrću. Znao je koje je njegovo poslanje, ali u trenutku smrtne borbe uplašio se pred onim što se trebalo zbiti. Ne samo da se uplašio, nego se njegova ljudska narav i njegovo tijelo užasavalo strašne muke i poniženja koje ga je čekalo. Trebao je opet Ocu reći: DA. Nakon borbe uslijedilo je predanje.

Ako izabereš bilo koje zvanje, puno puta u životu Bog će od tebe tražiti da napustiš svoje i kreneš za Isusom. Često su to manji zahtjevi koje nije previše teško ispuniti. A onda dolaze teži. Ti se opireš i boriš. Želiš izbjeći volju Očevu. Ali to je tek muka. Ako se predaš poput Isusa iskusit

ćeš utjehu i mir i u patnji. Zapravo, sva je nevolja u tome što se opireš Božjem planu s tobom. Prepusti se njegovoj volji i otkrit će ti se.

II. Bol - prihvaćanje

"Čuli ste da je rečeno: Oko za oko, zub za zub! A ja vam kažem: Ne opirite se Zlomu! Naprotiv, pljusne li te tko po desnom obrazu, okreni mu i drugi." (Mt 5,38)

Kako nadvladati zlo? Kako se oduprijeti nasilju? Kako odgovoriti na udarce? Kako podnijeti bol? U trenucima bičevanja Isus daje odgovor. Zlo ili Zli se obrušio na njega svim sredstvima. Htio ga je usmrtiti udarcima. Isus ne uzvraća. Ne koristi svoju božansku snagu kako bi se oslobodio ili spriječio one koji ga bičuju. Ne koristi ni ljudske načine: povike, prijetnje i riječi prokletstva ili osvete. On je prihvatio to što se događa. To je još jedan korak do pobjede dobra.

Svatko u životu osjeti udarce, doživi nepravedno osuđivanje i odbacivanje. Čovjek je tada u napasti da uzvrat istom mjerom. Svi smo skloni vjerovati u snagu i učinkovitost sile. Ali zlo se ne svladava zlom, nego dobrim. To je Isusova logika. On umire od nasilja i nepravde ne uzvraćajući, da bi pokazao kako se može pobijediti zlo. Ako želiš slijediti Isusa, ako želiš ispuniti poziv sretna čovjeka - otkrit ćeš da je Isusov put ispravan.

III. Poniženje - prikazanje

Blago vama kad vas - zbog mene - pogrde i prognaju i sve zlo slažu protiv vas! Radujte se i kličite: velika je plaća vaša na nebesima! (Mt 5,11-12)

Kod trećeg otajstva muke prisjećamo se kako su Isusa okrunili trnovom krunom i rugali mu se. Poniženje koje gazi čovjekovo dostojanstvo još je teže od fizičke boli. Isus ti govori da ni to nije tragedija. Otac ti daje dostojanstvo sinova Božjih. U Božjim očima si vrijedan i on te ljubi.

Tko nije doživio poniženja, omalovažavanja, izrugivanja? Isus ti kaže da je to tvoje blago. Tako su progonili sve prije tebe koji su išli Isusovim putem. Progonili su samog Isusa. Ono što nam je obećao jest da će i nas progoniti - zbog njega. Rugat će ti se ako želiš otkriti Božju volju i

Božji plan s tobom i ako ga želiš ispuniti. On će sigurno odudarati od mišljenja ovoga svijeta. Ali ništa zato. Isus ti je nagrada.

IV. Križ - susret

"Po ovom će svi znati da ste moji učenici: ako budete imali ljubavi jedni za druge." (Iv 13,35)

Dok je Isus uzlazeći na Golgotu nosio križ, okruživalo ga je mnoštvo ljudi. Neki su se bavili svojim poslovima ne obazirući se što muče još jednog nesretnika koji će završiti na križu. Drugi su se svim silama trudili otežati mu taj hod. Ali bilo je među svim tim ljudima i prijateljskih srdaca. To je sigurno bilo srce majke Marije, srce hrabre i milosrdne Veronike, srce suzdržanog Šimuna, srca tužnih jeruzalemskih žena, srce ljubljenog učenika. Oni su mu, svatko na svoj način, iskazali ljubav. Posvjedočili su pred svima svoju ljubav prema Isusu kao njegovi učenici. I Isus je njima uzvratio ljubav.

Na putu muke, čini se, čovjek ostaje sam. U teškim trenucima pokazuju se rijetki prijatelji. Tada se tek zna tko je prijatelj. Može se otkriti da su prijatelji oni za koje nismo ni mislili da nas mogu iznenaditi ljubavlju. Kao Isusov učenik i ti ćeš nositi križ. Veći ili manji križ. Duži ili kraći put. Ali nosit ćeš ga. Ne boj se! Nećeš ostati sam. Isus ti je prijatelj. Naći će se ljudi koji će ti pomoći. A ni ti nemoj zaboraviti iskazati ljubav drugima kad su u velikoj nevolji.

V. Smrt - darivanje

"Zbog toga me i ljubi Otac što polažem život svoj da ga opet uzmem."

Nitko mi ga ne oduzima, nego ja ga sam od sebe polažem.

Vlast imam položiti ga, vlast imam opet uzeti ga." (Iv 10,17-18)

Isus je Sin Božji. Njegov život je u njegovoj ruci, u njegovoj božanskoj vlasti. On ga ipak polaže u Očeve ruke i stavlja mu se na raspolaganje. Davanje svoga života nekome na raspolaganje je izraz najdubljeg povjerenja i ljubavi. Znak najvećeg odricanja. Znak velike vjere iz koje će se roditi nešto iznenađujuće.

Smrt ne dolazi tek na koncu života. Život i smrt su krenuli skupa s nama u trenutku našeg ovozemaljskog rođenja. Smrt nas stalno izaziva. Naše je da izaberemo smrt. Smrt na život, onu smrt pšeničnog zrna koje po smrti donosi mnogo roda. Ili smrt na smrt. Od te smrti nas želi Isus osloboditi. Njegova smrt je bila darivanje života i to u izobilju. Isusov učenik je pozvan svednevice umirati sebi kako bi darivao život.

Piše: mr. Mato Miloš, OCD

REDOVNICI (10)

VELIČINA REDOVNIČKOG POSVEĆENJA

“Redovnici treba da zdušno nastoje oko toga da Crkva po njima uzmagne vjernicima i nevjernicima danomice bolje predočiti Krista, bilo kao molitelja na gori, bilo kao navjestitelja kraljevstva Božjega, bilo kao lječitelja bolesnih i ranjenih, kao onoga koji grešnike obraća na čestit život, ili koji blagoslivlje malene i svima čini dobro, uvijek poslušan volji Oca koji ga je poslao” (PC 46).

Ova pobudnica ili svečani nagovor što nam ga upućuje Učiteljstvo Crkve poticaj je redovnicima da radosno i zdušno žive i vrše svoj redovnički poziv, a svim vjernicima se predstavlja i veliča vrijednost redovničkoga života. Ovdje se ističu dva važna vida redovničkoga života: kristološka dimenzija i antropološka dimenzija redovničkoga života.

1. Kristološka dimenzija

“Vrhovno je pravilo redovničkoga života: slijediti Krista kako je to izloženo u Evanđelju. To ima vrijediti kao vrhovno načelo svim redovničkim ustanovama” (PC 51). Krist je srž redovničkog posvećenja. Svi su kršćani pozvani nasljedovati Krista, a specifičnost redovnika i redovnica jest u radikalnom, bezuvjetnom nasljedovanju i predanju Bogu. To posvemašnje nasljedovanje Krista postaje trajnom životnom normom i praksom onoga koji se slobodno posvećuje Kristu u redovničkom životu. Time se redovnik i redovnica obvezuju biti ono što je Krist bio i živjeti onako kako je Krist živio. Zato koncil i potiče redovnike da “bolje predočuju Krista”, odnosno da svojim potpunim opredjeljenjem za Krista budu znak i svjedočanstvo onakvog i onoga života kojega je prigrlio i živio sam Isus Krist. Konkretno ostvarivanje i znakovito upriličenje Kristu, očituje se u redovničkim zajednicama, u njihovom unutarnjem duhovnom ustrojstvu i pastoralnom djelovanju, koji su različiti. Tako koncil govori da redovnici i redovnice predočuju Krista koji moli na gori. To bi

bili oni koji se posvećuju čisto kontemplativnim načinom života u klauzuri. Potom ističe one koji nasljeđuju Krista navjestitelja Božjeg kraljevstva, Krista liječnika bolesnih, Krista koji radi na obraćenju grešnika, Krista koji se brine za malene, Krista koji čini dobro svima. To bi bili oni redovnici i redovnice koji se posvećuju apostolskom i karitativnom radu, što ne znači da oni nisu i ne trebaju biti i kontemplativni u svijetu. U nabranju različitih vidika Kristova života i djelovanja, želi se na neki način obuhvatiti mnogovrsne redovničke zajednice koje su izrasle na istom stablu i po djelovanju Duha Svetoga plodno se razgranale. Sveobuhvatni redovnički život treba biti kristolik. Kristoličnost redovništva se očituje u sebedarnom prihvaćanju evanđeoskih savjeta, odnosno u samom činu zavjetovanja. Koncilski tekst izričito spominje Krista koji je “uvijek poslušan volji Oca koji ga je poslao” i Krista koji je “odabrao djevičanski i siromašni način života”. Žarka ljubav prema Kristu Isusu potiče redovničku osobu da slobodno, u punoj ozbiljnosti prihvati i vrši zahtjevnost Evanđelja koja se sastoji u zahtjevnosti dvostuke ljubavi prema Bogu i prema bližnjemu. Po tom ključu Pavlove kristologije treba shvaćati i vrednovati tri evanđeoska savjeta, odnosno tri redovnička zavjeta. Bez te kristološke dimenzije zavjeti bi bili skup neshvatljivih, nedopustivih i neljudskih zakona i disciplinskih propisa. Osvijetljeni i shvaćeni na ispravan teološki način, zavjeti i čitav redovnički život po njima postaju ne samo izvor velikih snaga u Crkvi, nego i način pokristovljenja svijeta, izgradnje humanijeg i boljeg društva.

2. Antropološka dimenzija

Kršćanska transcendentalna antropologija Božjom mjerom mjeri stvarnost i svrhovitost ljudskoga života. U tom smislu kršćansko shvaćanje čovjekove egzistencije sasvim je shvatljivo, da odricanje što ga na sebe uzimaju redovnici u duhu vjere i ljubavi, uistinu može uvelike pridonijeti očišćenju srca i duhovnoj slobodi. Odricanje nije samo sebi svrhom, već ima za cilj upriličiti se Kristu Isusu, postati njemu sličan, njega naslje-

dovati. Isus Krist je za kršćane ideal života, u njemu je čovječstvo, ljudska narav dosegla svoj vrhunski izričaj, on je pravi čovjek. Na nama je da u svom vjerskom životu desegnemo taj ideal, tu puninu i zrelost. U svjetlu kršćanske antropologije i vizije svijeta, redovnički kontemplativni i apostolski život, redovnički zavjeti, život u zajednici i duhovnost, opravdavaju svoje postojanje i potrebu u Crkvi, u angažiranom odnosu prema suvremenim potrebama i problemima svijeta. Pozitivni pristup fenomenu redovništva otkriva nam plodnost vjernosti Isusu Kristu i krsnom zavjetu, karizmi utemeljitelja, kao vrijedan i koristan znak i svjedočanstvo nesebične ljubavi, znak apsolutne vrijednosti nadnaravnih vrednota. Ta svojevrsna znakovitost redovništva ne može se svesti samo na znakovlje odijela, odvojenosti od svijeta, odreknuće kroz tri zavjeta, nego je to prije svega svjedočka znakovitost živih ljudi koji u svom životu ostvaruju novi način egzistencije utemeljene na istini i milosti, na Isusu Kristu, na trima bogoslovnim krepostima vjere, nade i ljubavi. Zato redovnički način života omogućava postizanje i ostvarenje takvog kristolikog čovjeka. U završnom stavku PC. ističe se poziv svim redovnicima i redovnicama da ustraju u svojem načinu života, u svom redovničkom posvećenju, u svom zvanju koje im je sam Bog dao. Svatko ima svoj dar, svoju karizmu, koju treba ugraditi u Tijelo Kristovo, Crkvu. To je posebna obveza redovnika da rade za što plodniju svetost Crkve. Redovničko posvećenje i duhovno bogoštovlje smisljeno je i razložno jedino po snazi upriličenja Isusu Kristu, koji je izvor i početak svake svetosti. Neka ovaj niz članaka o redovničkom životu i saborskog dekreta PC., pridonese buđenju boljeg shvaćanja naših vjernika o smislu i postojanju redovništva u Crkvi, a redovništvu neka bude poticaj na svetiji način življenja redovništva, Božjeg dara našoj Crkvi i našem narodu. Mjesna Crkva koja nema redovničkih zvanja, siromašna je Crkva. Lijepo je zapisao Berdjajev: “Crkva ne može postojati bez biskupa i bez svećenika, ali ona živi i diše preko mučenika i asketa”. Kardinal Jean Danielou je rekao: “Crkva je toliko oslonjena na molitvu karmelićanki koliko i na autoritet biskupa”. “Određeno nerazumijevanje redovničkog života prestat će onda kad prestane i kod teologa određena doktrinalna i duhovna neutemeljenost o istom redovničkom životu”, kaže p. Gustav Martelet.

Piše: dr. Tadej Vojnović, OFM

Rađaju se djeca (1)

Što se sve može zbiti između dva muškarca i dvije žene? Što je sve presudno i odlučujuće u međuljudskim odnosima? Kako u čovjeku djeluju niske strasti koje se očituju u ljubomorama, čežnjom da imamo što više, zavišću? O svemu tome progovara nam kratki odlomak 29. glave Knjige postanka dok čitamo njezine redove od 21-30. Pred nama li lijep primjer hebrejskog pripovjedačkog umijeća. Ovo pripovijedanje je tako plastično da imamo dojam kako nas pisac uvodi na mjesto zbivanja kao promatrače i slušatelje ovoga događaja.

Izbor

Sve je lijepo dok je čovjek u gostima. Gostoprinstvo - posebno ono na istoku i u stara vremena - čovjeka gosta štiti od svega neugodnoga i onoga što bi ga povrijedilo. Ali gostoprinstvo traje kratko a i naš narod kaže "Svakog gosta tri dana dosta!" Tako je to bilo i Jakovljevim boravkom kod Labana. Konačno, on je i došao da ovdje sebi potraži ženu. A nije li ju već ugledao kod zdenca kada je došla sa svojim stadom. Bila je tako lijepa, prelijepa i odmah mu je zarobila srce - ona, Rahela.

Gostoprinstvo traje već mjesec dana. To je dosta. Oba muškarca imaju svoje planove. Šutnju o tome je prvi prekinuo ujak Laban: "Zar ćeš me zato što si mi sestrić badava služiti! Kaži mi koliko ćeš tražiti za najam?" Jakov se pokazao vrijednim u radu. Ta, kako i ne bi kad mu je srce ispunjeno zaljubljenošću, kad svaki dan gleda lijepu Rahelu pa mu sve to daje dvostruku snagu! On računa na Rahelu pa je takav i njegov odgovor: "Služit ću ti sedam godina za tvoju mlađu kćer Rahelu."

Pisac nas izvještava o obiteljskoj situaciji. Laban ima dvije kćeri: stariju Leu i mlađu Rahelu. Za Leu se kaže da ima slabe oči a za Rahelu da je "stasita i lijepa". Time je pisac sve rekao. Time je protumačen i Jakovljevi izbor Rahele.

Jakov ne sluti Labanove zadnje misli već jednostavno pristaje. Ispunjen ljubavlju i čežnjom ništa mu nije bilo teško a godine su prolazile "zbog ljubavi prema njoj, kao nekoliko dana". Kako je velika snaga ljubavi i nijedan joj napor nije pretežak.

Labanova prevara

Brzo je prošlo sedam godina služenja i Jakov je smatrao da je na domaku svoje sreće. Računao je točno i kad je isteklo vrijeme rekao je Labanu: "Daj mi moju ženu, jer se moje vrijeme navršilo pa bih htio k njoj." Laban se ništa ne protivi. Naprotiv, saziva sve mještane i priređuje gozbu. Jakov još uvijek ništa ne sluti. Razočaranje će nastupiti tek navečer. Tada Laban navečer umjesto Rahele uvodi pod Jakovljevi šator svoju stariju kćer Leu. Ujutro, eto gorkog razočaranja! To nije bila njegova ljubljena Rahela koju je toliko volio i želio već Lea, Labanova starije kći. Zašto? Kako je mogao tako učiniti? Kako gorko i razočarano zvuče Jakovljeve riječi upućene tog jutra Labanu: "Zašto si mi to učinio! Zar te ja nisam služio za Rahelu? Zašto si me prevario?" Gdje je njihov dogovor?

Ali ima nešto jače od dogovora! To je nepisani zakon običaja. Laban kratko odgovara: "U našem mjestu nije običaj da se mlada udaje prije starije." I to je dovoljno! Laban se ovdje očituje kao čovjek koji čini što "treba činiti". Konzervativan je i strogo se drži ustaljenih običaja a osim toga, gdje god može nastoji raditi u svoju korist. On je tip odrješitog, poslovnog čovjeka koji zna što hoće: meni je na prvom mjestu moja obitelj za koju se moram pobrinuti, a onda dolaze ostale rodbinske veze! I što se toga tiče, ne možemo ga osuđivati. Ovdje prvenstveno osuđujemo prevaru i iskorištavanje njegova sinovca Jakova za kojeg je znao da će zbog ljubavi prema Raheli pristati da služi još sedam godina.

Prevareni Jakov

Jakov je u slabijem položaju. On ne može ništa Labanu. Zna da će Labana podržati cijelo mjesto, svi ljudi koje je počastio svečanom gozбом a njemu u prilog govori i običaj da se najprije udaje starija kći. Jakov je slabiji i nema zaledine. On, želi li Rahelu, mora pustiti. I zato od njega ne čujemo, osim riječi razočaranja, ni jedne riječi protivljenja. Rekao je samo: "Što si mi učinio, zašto si me prevario?"

I mi, dok sve ovo gledamo i slušamo, nemoćni smo pred prizorom kako jači izrabljuje slabijega da se na njemu obogati a da kod toga još ostaje i častan čovjek i građanin. Ali Jakov ima nešto što mu nitko ne može oduzeti a to je ljubav prema Raheli koja mu daje snagu za još sedam godina teškoga rada. Stoga on ne odustaje dok ne dođe do svoga cilja a to je njegova voljena Rahela.

Nije Laban samo rob mjesnih običaja. On ima pred sobom gospodarstveni napredak svoje obitelji kojega se on ne želi odreći. To pokazuje činjenica što se nije zadovoljio time da Jakovu nakon ženidbe s Leom jednostavno da svoju mlađu kćer Rahelu, već Laban za nju traži drugih sedam godina rada (r. 27). Kad je u pitanju materijalni porast, tu onda prestaju svi rodbinski odnosi, srce postaje tvrdo i slabiji biva iskorištavan od jačega.

Zanimljivo je da je ovo prvi slučaj gdje se u otačkoj predaji rad prikazuje kao sredstvo zasluživanja. Kad je riječ o zasluživanju žene, onda ovaj slučaj već diskretno naviješta običaj koji će kasnije biti na istoku praksa a to je kupovanje žene od njezinoga oca.

U osobi Labana jasno dolaze do izražaja gospodarstveni i društveni interesi prisutni već u otačkom dobu dok su patrijarsi još nomadi koji žive pod svojim šatorima i svojem vlastitom zatvorenom ekonomskom sustavu ali se već razvijaju društveni odnosi prema stanovnicima mjesta u čijoj se blizini nalaze njihovi šatori i njihova stada. Nomadima je bilo stalo biti s mjesnim stanovništvom u dobrim odnosima ne samo radi trgovine koja se odvijala između nomada i mjesnog stanovništva (meso, koža, mliječni proizvodi...) u oba smjera, već i zbog toga što bi ih mjesno stanovništvo moglo potjerati sa svojih prostora. Laban svu tu situaciju vješto koristi gledajući kako njegov sinovac Jakov kod njega marljivo radi za svoju dragu Rahelu povećavajući svakodnevno njegov imetak. Olakšao je jedino svojim kćerima davši im sluškinje: Lei Zilpu a Raheli Bilhu.

(U sljedećem broju: Djeca se rađaju (2))

U obiteljskoj kući pružamo usluge čuvanja i stručne njege starih i nemoćnih osoba.

Informacije na telefon:

024/522-715

mobitel: 064 - 143 3932

Uređuje: Katarina Čeliković

ZAPOČELA GODINA EUHARISTIJE

Dragi Zvončići i Zvončice!

Jeste li već pristupili stolu Gospodnjem? Vjerujem da su mnogi od vas već pristupili svojoj Prvoj svetoj Pričesti i da čista srca od tada blaguju Isusovo tijelo. Zašto vas to pitam? Zato što će od dana kada vam *Zvonik* dođe u ruke započeti GODINA EUHARISTIJE. U cijelom će se svijetu slaviti Euharistija koja daje život vječni. Želim vas zamoliti da od sada jako slušate sve što vam župnici budu pričali o Tijelu i Krvi Kristovoj i da o tome razmišljate, da s radošću svake nedjelje, a možete i češće, hrlite Isusu u naručje.

Po svetoj Pričesti Isus je trajno s nama zato i idemo na sv. misu. Dobro je zahvaljivati. Zahvalimo našem Isusu za KRUH koji nam daje.

Ovog su mjeseca mnogi zahvaljivali Bogu za sve darove koje daje zemlja pa su nam i oltari bili divno ukrašeni. I krunicom Boga slavimo i razmišljamo o njegovu životu. Krunicom približavamo sebi Isusov život u svetoj obitelji ali po molitvi krunice molimo zagovor naše nebeske Majke.

Pišite kako ste se vi uključili u listopadsku pobožnost a pošaljite vaše crteže i svoje pisane radove na temu Euharistije.

Vaša Zvončica

EUHARISTIJA

Riječ euharistija dolazi od grčke riječi, znači **zahvaljivanje**.

Od samog početka kršćanstva euharistija je najprepoznatljiviji znak kršćanske zajednice, jer kršćani revno slave euharistiju lomeći kruh (Djela, 2,42) i zajednički ga blagujući.

Od čega se sama euharistija sastoji, objasniti ćemo u sljedećem *Zvoniku*.

USTANOVLENJE EUHARISTIJE

Posljednja večera

“Bližio se blagdan beskvasnih kruhova zvan Pasha. Glavari svećenički i književnici tražili su kako bi Isusa ubili. Ali se bojahu naroda. Tada sotona uđe u Judu, jednog od Dvanaestorice, koji se zvaše Iskariotski. On ode ugovoriti s glavarinma svećeničkim i sa zapovjednicima hramskog redarstva način kako bi im ga izdao. Oni se tome obraduju te utanače da će mu dati novca. On pristade. Zatim je tražio zgodnu priliku da im ga izda kad ne bude prisutan narod.

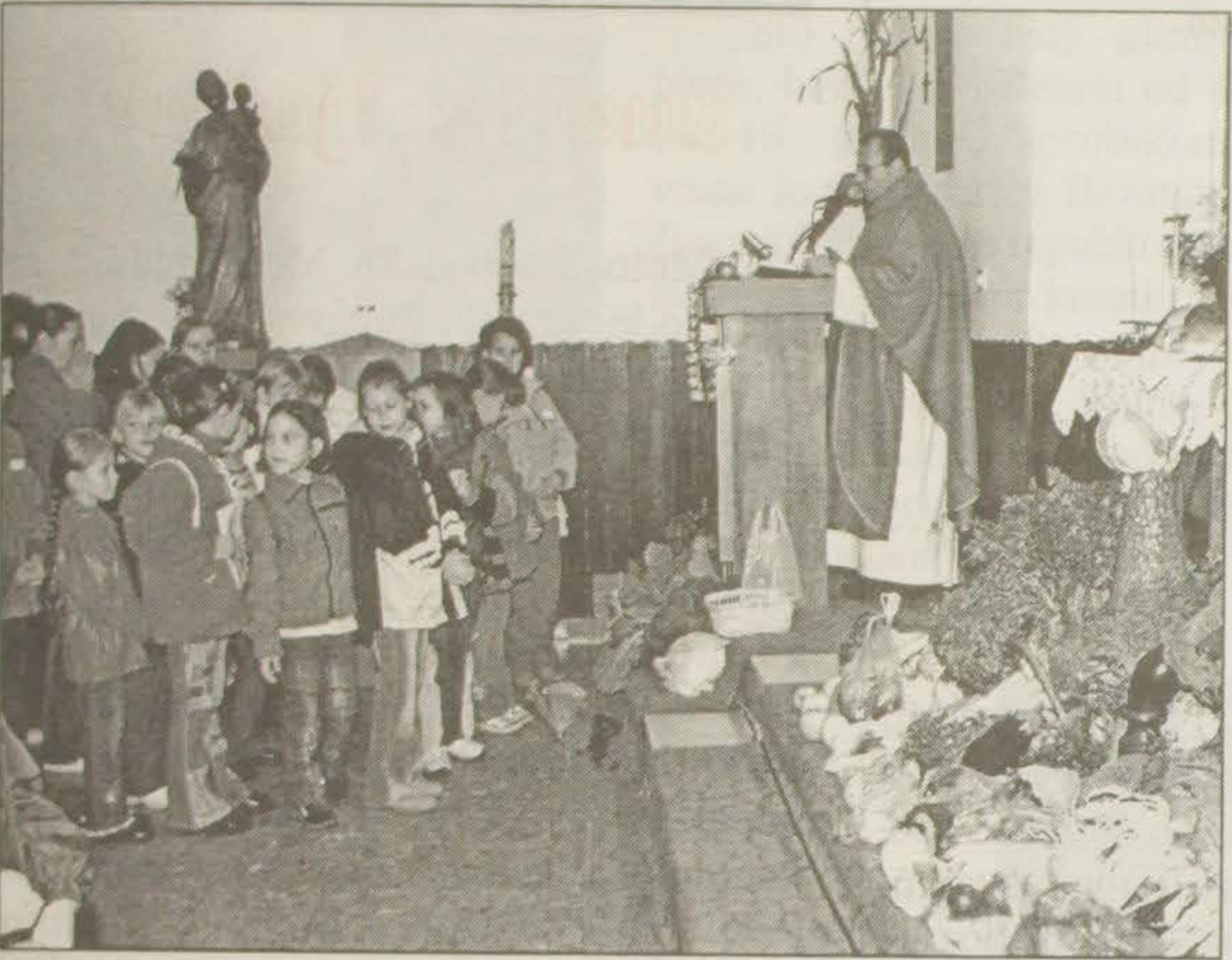
Dođe dan beskvasnih kruhova, kad je trebalo žrtvovati pashalno janje. Isus tada posla Petra i Ivana, rekavši im: ‘Idite i pripravite anm pashalnu večeru!’, a oni ga upitaju: ‘Gdje hoćeš da je pripravimo?’ On ih uputi: ‘Čim uđete u grad, srest će vas čovjek koji nosi vodu u vrču. Idite za njim u kuću u koju on uđe, te recite domaćinu: ‘Učitelj te pita gdje je dvorana u kojoj bi mogao blagovati pashalnu večeru sa svojim učenicima?’ I on će vam na katu pokazati veliku dvoranu s naslonjačima. Tu pripravite!’ (...) Oni odoše i nađoše sve kako im je rekao, te pripraviše pashalnu večeru. /prema Dječjoj Bibliji, Zagreb 1995./

“Kada dođe čas, sjede Isus za stol, i apostoli s njim. I reče im: ‘Svom sam dušom čežnuo ovu pashu blagovati s vama prije svoje muke. Jer, kažem vam, neću je više blagovati dok se ona ne završi u kraljevstvu Božjemu!’

I uze čašu, zahvali i reče: ‘Uzmite je i razdijelite među sobom. Jer, kažem vam, neću više piti od roda trsova dok kraljevstvo Božje ne dođe.’

I uze kruh, zahvali, razlomi i dade im govoreći: ‘Ovo je tijelo moje, koje se za vas predaje. Ovo činite meni na spomen.’ Tako i čašu, pošto večeraše, govoreći: ‘Ova čaša novi je Savez u mojoj krvi koja se za vas proljeva.’ /Luka 22,14-23/

Brojni vjeroučenici na misi zahvalnici u crkvi sv. Marije

ZAHVALA

U jesen se u našim crkvama često govori riječ HVALA. Poslije dužijance najdraža hvala ide za plodove koje smo ubrali na njivama, u vinogradima i voćnjacima.

Javili su nam se župljani župe sv. Roka i Svete Marije koji su u nedjelju 10. listopada svečanom euharistijom zahvalili Bogu za plodove zemlje i njihovih ruku. A djeca su u svemu imala glavnu ulogu kao na primjer u prinosu darova u crkvi sv. Roka.

U crkvi sv. Roka s. **Silvana Milan** pripremila je s vjeronaučnom djecom mjuzikl "Božje krijesnice a na sintisajzeru ih je pratila odgojiteljica u vrtiću **Marina Piuković**. Oni su vrlo lijepo prikazali kako sjeme raste i donosi plod.

Naravno da je i oltar bio prigodno ukrašen, u čemu je s. Silvani pomogao **Dejan Kovač**.

Radost na kraju ljeta u Ruskom Krsturu

Ove je godine u župi u Ruskom Krsturu organizirano "Dječje ljeto". Osmislile su ga časne sestre **Avgustina** i **Svjatoslava** s animatorima te župe. Dva puta tjedno okupljali su se u vjeronaučnoj dvorani kako bi kroz različit program i uz molitvu proveli vrijeme. Temu "Mi smo Crkva" razrađivali su preko ručnih radova i igre.

Kroz dva mjeseca djeca i mladi su mnogo toga naučili. Oni su početkom rujna u vjeronaučnoj dvorani pokazali što su shvatili i naučili o Crkvi i kakva bi ona trebala biti pred svojim župnikom o. **Julijanom Racom**, većim brojem sestara kao i roditelja. U programu su sudjelovali i gosti iz Selenče vlč. **Dominik Ralblovski** sa svojom sestrom **Kristinom** i njihovi animatori. Njihov je nastup za pjesmu i instrumenatnu pratnju dobio velik pljesak. Na kraju programa Sestre Službenice su prisutnima pokazale fotografije i video zapis s dječjeg ljeta.

A ja te zasadih kao lozu izabranu.
Jr 2,21

ZAGONETKA

Zmo do zma,
bijela i cma,
s brijega visoka
puna slatkog soka.

Zmo do zma,
bijela i cma,
u podrumu sišla
i bačve obišla.

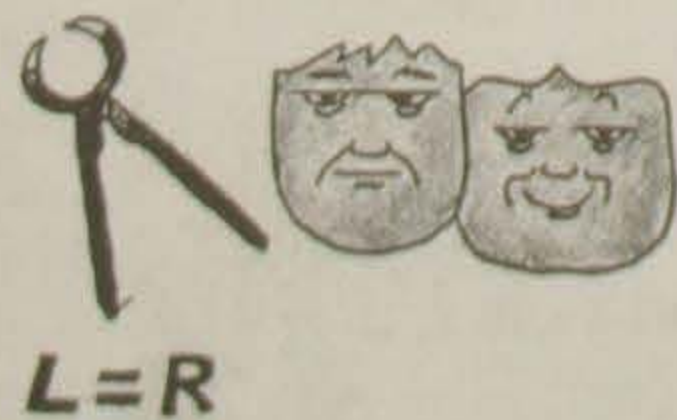
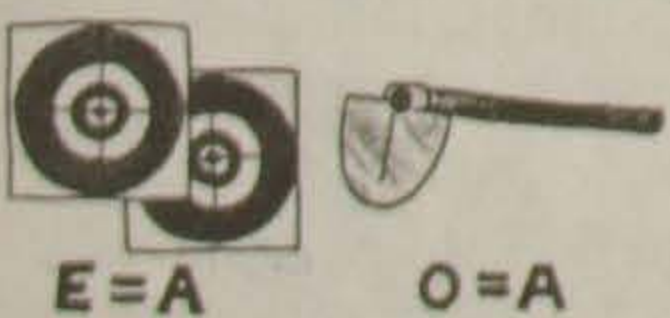
Zmo do zma,
bijela i cma,
u posljednjem činu
svršila - u vinu!

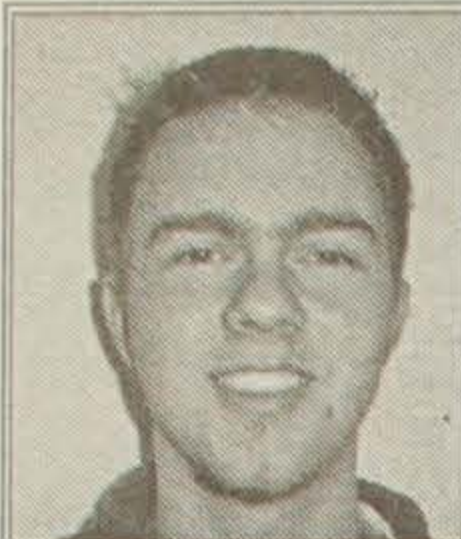

Za vrijeme druženja u susjednoj dvorani priređena je izložba dječjih radova, a gosti iz Selenče su djecu naučili raznim pjesmama i zanimljivim igrama i plesovima... Ovo druženje je znak da će se ovakvi susreti i dalje organizirati.

s. **Mihaela Vorotnjak**

RIJEŠITE REBUSE

Uredio: Petar

POMOZI MI BITI BLIŽNJI

"Probudi svoju Crkvu,
a počni od mene!
Oživi našu zajednicu,
a počni od mene!
Raširi mir na zemlji,
a počni od mene!
Udijeli ljubav i istinu,
svakom čovjeku,
A POČNI OD MENE!"

Da li želiš i ti ovako započinjati svoj dan!?! Naravno da sigurno nije lako ali što je u današnje vrijeme lako? Phil Bosmans kaže u jednoj pjesmi:

"SVE MORA BITI COMPUTER- SYSTEM!

Sve se želje moraju ispuniti

pritiskom na dugme.

Ali moj život nije stroj

koji proizvodi samo dobre dane.

Dobri dani prolaze.

To ti je poznato,

i strašno je, kažeš.

Ali i loši dani prolaze!

ZAŠTO I NA TO NE MISLIŠ

I ZAŠTO SE TIME NE TJEŠIŠ?"

Ove dvije pjesme su jedan jednostavan prikaz današnjice. Da li sve mora biti u ubrzanom snimku. Da li sve mora biti kao u španjolskim serijama? Čovječe, stani malo. Uspori. Nemoj biti zaluden ovim svijetom. Isus je rekao da će se spasiti onaj koji se ne brine za ovozemaljski život. Stoga budimo zaokupljeni svojim, i obavezno, tuđim spasenjem. Nemojte se razočarati zbog jedne sitnice i ne dozvolite da vas išta dovede do očaja. Prvu pjesmu sam stavio kao uzor kakvi bismo trebali biti. NEKA SVE POČNE OD NAS. Stoga budimo mi oni koji će započeti makar i malo djelovanje u župi. Počnimo sami obnavljati našu zemlju. SIGURNO nijedan političar neće moći uraditi za nas toliko koliko ćemo mi učiniti ljubeći već svog susjeda i onda sve oko sebe. I tada ćemo shvatiti da nam nije potrebno nikakvo bogatstvo da bismo bili istinito sretni.

PeTaR

U susret događajima

TRIBINA MLADIH

17. 10. u 19 sati

predavač: Oskar Čizmar

tema: Opsjednutost i egzorcizam

MISA MLADIH ZA MIR

5. 11. u 20 sati

crkva sv. Roka u Subotici

MISA MLADIH ZA MIR

Budite ljubav!

Moto listopadske Mise mladih za mir bio je "Budite ljubav!" Kako nam je to rekao dr. Andrija Kopilović, u svojoj propovijedi 3. listopada u crkvi Marija Majka Crkve, sva naša djela i misli, cijelo naše biće treba biti ljubav. Toga dana smo slavili sv. Malu Tereziju, koja je kao karmelićanka otkrila smisao svoga života - ljubav. Preč. dr. Kopilović je upozorio da svako naše djelo treba činiti s ljubavlju. Djela bez ljubavi učinjena su kao nule, koje same po sebi ništa ne vrijede. Ali, ako ispred tih nula stavimo jedinicu, tj. uradimo nešto s ljubavlju, njihova će vrijednost biti neprocjenjiva.

Na ovoj misi mladi su se okupili u lijepom broju, ali pozivamo i ostale mlade da nam se pridruže kod gozbe Gospodnje.

Agika

TRIBINA MLADIH

"Vjerujem u Boga, ali ne u Crkvu"

Na pitanje Što je to Crkva?, na Tribini mladih u Katoličkom krugu, u nedjelju 19. rujna, odgovorio je naš mladomisnik Goran Jovičić. Evo kako mo doživjeli ovo predavanje u nadi da će i vas potaknuti na razmišljanje.

Crkva je kršćanska zajednica koja je rođena na prve Duhove, i od onda je, kao kvasac, rasla i širila se s vjerom da je Bog otac svih ljudi, da je Isus Krist živ, da je Duh Sveti među nama i da ćemo svi vječno živjeti. I danas je tako, ali se nešto, ipak, promijenilo. Neki ljudi, što je najgore, i neki kršćani, vide crkvu kao građevinu pa nije ni čudo što joj ne vjeruju (jer tko još vjeruje u običnu građevinu?). To pogrešno tumačenje, kao i svako drugo, ima svoje korijene u neznanju.

Crkva nije građevina; to smo svi mi kršćani. Svaki od nas je mali hram Božji koji je ustvari slika nas samih. Ako gubimo vjeru u nju, znači da gubimo vjeru u same sebe. Krist je glava, a mi smo udovi i zajedno činimo jedno divno tijelo - crkvu. Izgovor onih koji ne vjeruju u crkvu je to da ona "ne funkcionira i da ništa neće promijeniti". Pa kako li ljudi mogu očekivati da glava sama funkcionira kad joj se udovi ne žele pridružiti? Da bismo se doista osjećali kao dio tijela, moramo dati svoj doprinos. Sposobnosti i darove koje nam je Bog podario trebamo upotrijebiti kako bismo pomogli crkvi da živi i da se razvija. Bez vizija nema ostvarenja, a bez nas, pogotovo mladih, nema budućosti.

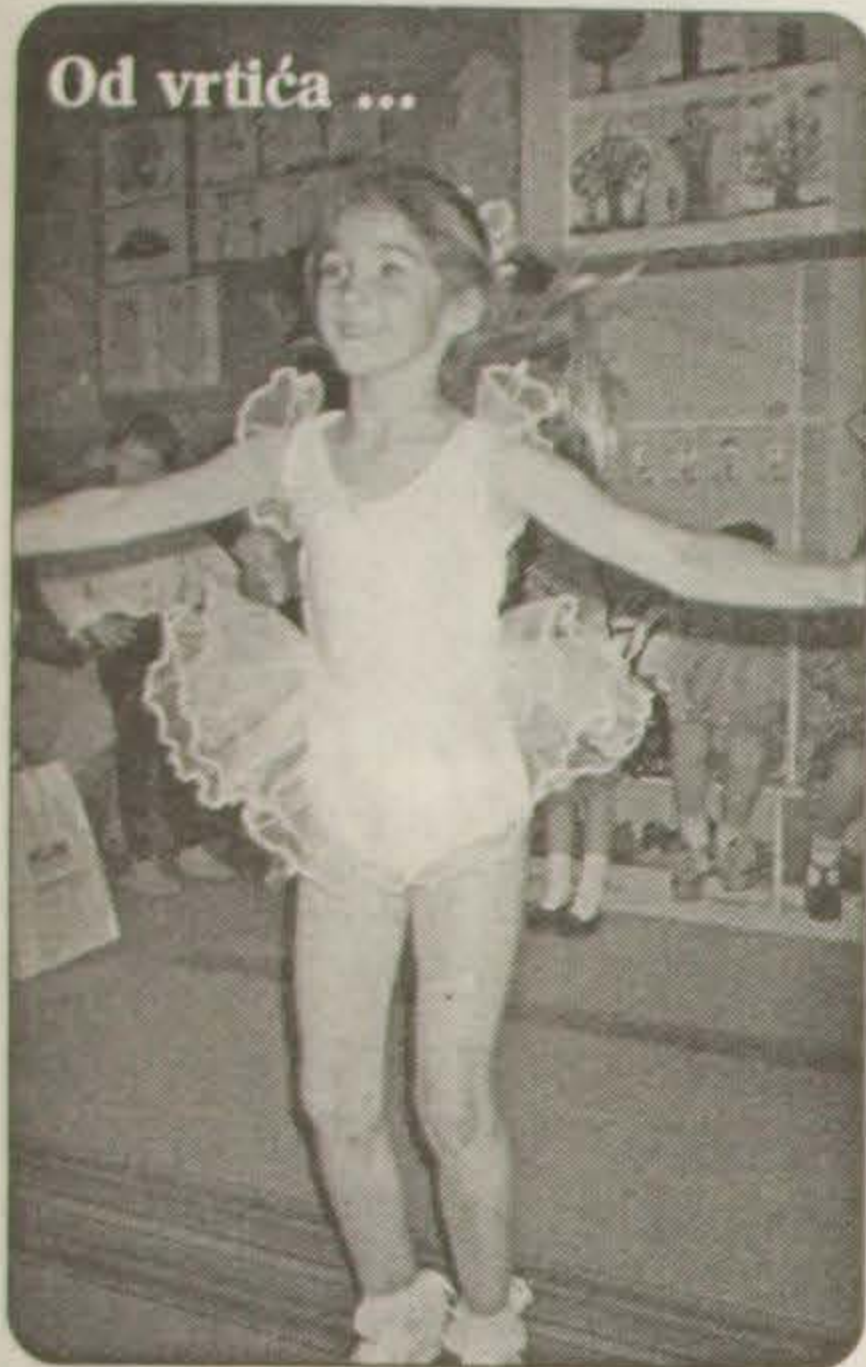
Kakve prednosti imamo mi koji idemo u crkvu naspram onih koji to ne rade? Za čovjeka koji ne ide u crkvu, a poučen je i ima mogućnosti, nije sigurno da će se spasiti. I neće se spasiti ako samo vjeruje u Boga ne radeći apsolutno ništa u vezi s tim. Bog djeluje i izvan katoličke crkve, ali ne u potpunosti. Oni koji nisu upoznali Krista spasit će se po savjesti, ali ako je netko upoznat i ako ima izbora on ima i dužnost. Crkva, duša ljudskog društva, sveta je ali je i puna grešnika. Tko još za sbe može reći da ne griješi ako ne škodi crkvi? Nitko. Svi smo mi grešnici. Da li je Isus želio da to tako bude? On je svakako znao da smo svi grešnici i sišao je na zemlju radi nas, radi našeg spasenja. Crkva je mogla odavno propasti, ali nije. Dobri Bog je pazio i bdio nad njom i pazit će je sve do samog kraja.

Ivana

RAZGOVOR S MARIJOM JARAMAZOVIĆ

Umjetnost življenja

Tu oko nas žive zanimljivi mladi ljudi, koje bismo rado upoznali. Vjerujemo da ste i ovu našu Mariju susretali na ulici, u školi ili je vidjeli na Festivalu bunjevački pisama, na nastupima... Bog ju je nadario mnogim talentima, zna ih koristiti, ali je, po našem mišljenju, ostala skromna i jednostavna. Postavili smo joj neka pitanja.

Od vrtića ...

Marija Jaramazović, rođena 3. veljače 1986., Subotica. Medicinska škola, 4. razred.

Što reći o njoj: glumi, pleše, bavila se baletom od 4. do 16. godine, aerobikom, vrsna je recitatorica Hrvatske čitaonice (bila je na republičkom natjecanju), modna kreatorica iz hobija, od malih nogu u crkvi pjeva, recitira, glumi..., pjeva kao solistica uz Subotički tamburaški orkestar, članica je zbora "Isusovo Uskrsnuće"...

Kraće

* More ili planina?

Mooree! Asocijacije su mi odmah vino, masline... Volim sunce, vodu, plivanje, mir.

* Film ili knjiga?

Film. Moja generacija nema naviku držati knjigu u rukama osim obavezne lektire.

* Sladoled ili kava?

Kava i to nes kava. Od sladoleda me baš uvijek boli grlo.

* Tamburica ili klavir?

Tamburica. Ti su mi se zvuci utkali u srce.

* Matematika ili povijest?

Neću tooo, hoću neko drugo pitanje!!!

* Jutro ili večer?

Jutro. Ranoranilac sam, kako moja majka /baka, op. ur./ kaže: Ustajte lini Bog sriću dili, ko prvi ustane taj sriću spopadne.

* Sportsko ili elegantno?

U suštini je svejedno. Bitno je kako je iskombinovano, kako ti stoji i kako se ti osićaš u tome.

* Staro ili novo?

Lipo je imati nove stvari, ali staro mi uvijek više posluži. Nosićete vi još moju BY DIDA kolekciju :)

* Slatko ili slano?

Slano! Divenica, šunka uvijek su bolje od torte i kolača.

Opširnije

* Tvoji prvi kontakti s muzikom?

Od dana mog rođenja, jer sam rođena u brojnoj i po prirodi veseloj porodici, uvijek smo se znali okupiti, izigrati, ispivati kad imamo slobodnog vremena. Moj stričko Stipan me je posebno zainteresovao, jer je njegov život oduvijek muzika.

* Tvoja dosadašnja karijera?

Završila sam nižu muzičku. Već u osnovnoj školi sam imala prve nastupe. Na Mini-tini festivalu u 7. i 8. razredu osvojila sam 2. i 1. mjesto. Kad sam bila mlađa pivala sam sa Subotičkim tamburaškim orkestrom (dičijim orkestrom), a sada u starijoj grupi. Na Festivalu bunjevački pisama učestvujem od početka, ali ovo mi je prva nagrada. Jako sam sritna što sam primila nagradu za najbolju interpretaciju od žirija, jer smatram da je to najveća nagrada samom pivaču. Što se tiče nagrade publike isto super, jer za slušače je pisma i stvorena.

* U čemu je tajna tvog izvrsnog izvođenja-pivanja?

Svaku pismu treba prvenstveno doživjeti jer samo tako joj možeš dati život.

* Koji nastup je ostavio na tebe najjači dojam?

Izuzev ovog festivala posebno lipo mi je bilo litos na turneji u Izraelu. Nisam pivala, ali sam svirala prvi put s njima toms i daire :)

* Da li u umjetnosti nalaziš Boga?

Bog je po meni nedokučiva umjetnost koja i mene pokreće na mojim putovima življenja umjetnosti. Dar od Boga trebaš primiti, negovati i koristiti ga nesebično na dobrobit svijeta.

* Tvoji planovi za budućnost?

Našli ste me... :) Usmerena sam na što uspješni završetak sridnje škole. Razmišljam o upisu na fakultet za dizajn tekstila, ali nisam konačno odlučila jer me druge

mogućnosti privlače i pronalazim sebe u mnogim različitim oblastima. (Neki me nagovaraju na glumu.)

* Želim ti puno uspjeha i Božji blagoslov u svemu što radiš!!!

Razgovarala i zapisala Dijana

... do festivalske pobjednice

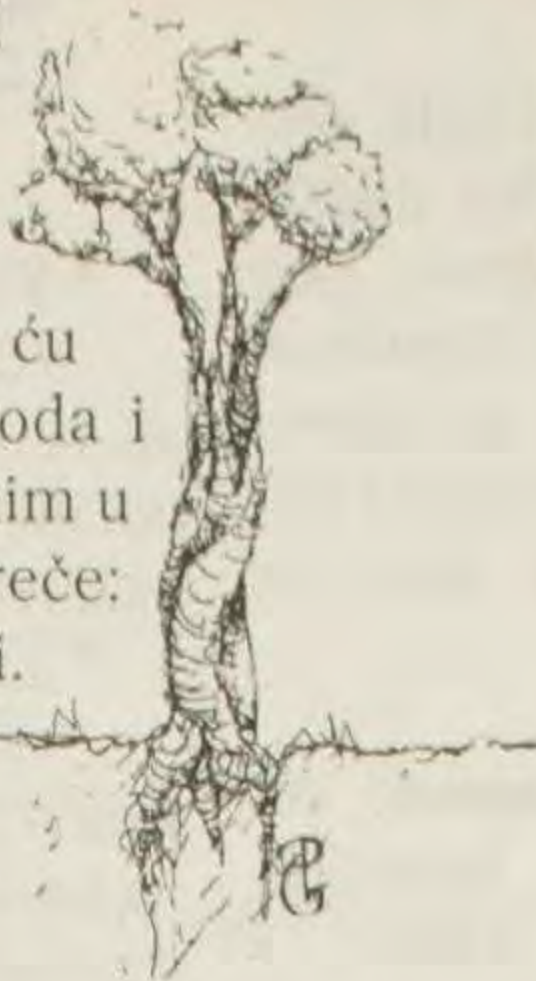

Opširnije o ovome čitajte u rubrici: "Događanja u Subotičkoj biskupiji"

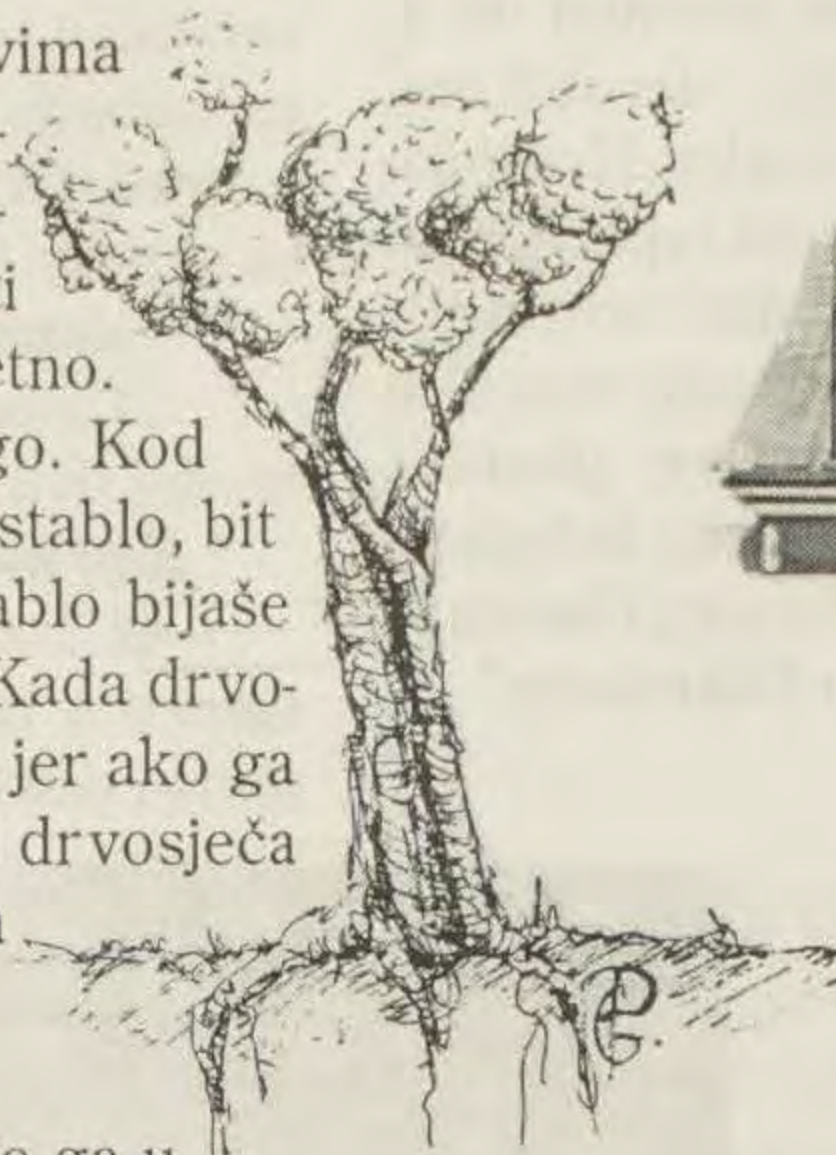
ZBOR "ISUSOVO USKRSNUĆE" U BIH

TRI STABLA

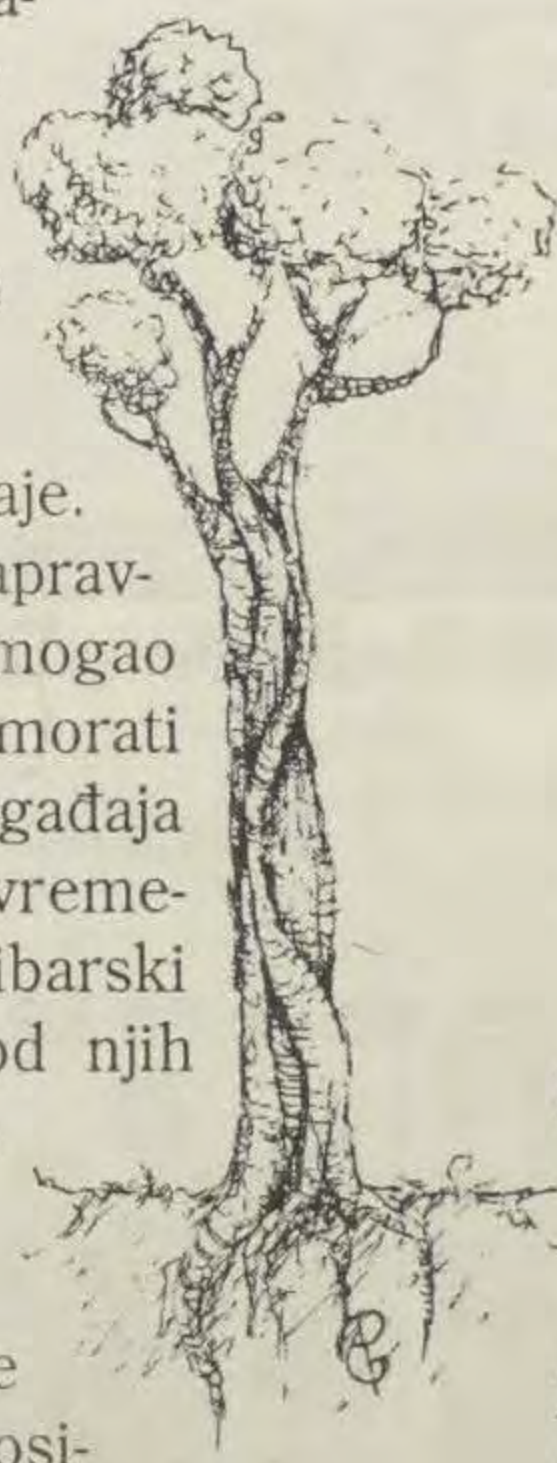
Bila jednom tri stabla na brdu u šumi. Razmatrali su svoje nade i snove kada prvo stablo reče: "Jednog dana, nadam se, ja ću postati kovčeg za blago. Možda ću biti ukrašen zamršenom rezbarijom i svatko će vidjeti ljepotu." Tada drugo stablo reče: "Jednog dana ja ću biti moćan brod. Nositi ću kraljeve i kraljice preko voda i ploviti ću do krajeva svijeta. Svatko će se osjećati sigurnim u meni zbog snage mog trupa." Konačno treće stablo reče: "Ja želim narasti i biti najveće i najravnije stablo u šumi. Ljudi će me vidjeti na vrhu brda, gledat će na moje grane i mislit će na nebesa i na Boga i kako sam im blizak. Ja ću biti najznačajnije stablo svih vremena i ljudi će me se uvijek sjetiti."

Nakon nekoliko godina molitvi o njihovim snovima da postanu stvarnost grupa drvosječa dođe do stabala. Jedan dođe do prvog stabla i reče: "Ovo izgleda snažno stablo, mislim da ću biti u stanju prodati drvo tesaru." I počne sjeći stablo. Stablo bijaše sretno. Znalo je da će ga tesar napraviti u kovčeg za blago. Kod drugog stabla drvosječa reče: "Ovo izgleda snažno stablo, bit ću u stanju prodati ga brodogradilištu." Drugo stablo bijaše sretno. Znalo je da je na putu postati moćan brod. Kada drvosječa dođe do trećeg stabla, stablo bijaše uplašeno jer ako ga posijeku, njegovi se snovi neće ostvariti. Jedan od drvosječa reče: "Ne trebam ništa posebno od svog stabla pa ću uzeti ovo." I on posiječe stablo.

Kada prvo stablo dospije kod tesara, napraviše ga u jasle za hranjenje stoke. Staviše ga u štalu i napuniše sijenom. To nije ono što je on molio. Drugo stablo je napravljeno u mali ribarski brod. Završiše njegovi snovi o moćnom brodu koji nosi kraljeve. Treće stablo je nasječeno u velike komade i ostavljeno samo u mraku.

Godine su prošle, stabla zaboraviše svoje snove.

Jednog dana, čovjek i žena dođu do stajе. Ona se porodi i staviše dijete u jasle koje je napravljeno od prvog drveta. Čovjek je želio da je mogao napraviti kolijevku za dijete, ali ove jasle će morati zadovoljiti. Stablo je osjetilo važnost ovog događaja znajući da je sadržavalo najvažnije blago svih vremena. Godinama kasnije, grupa ljudi uđe u ribarski brod napravljen od drugog stabla. Jedan od njih bijaše umoran i ode spavati. Dok bijaše na vodi, podiže se velika oluja i stablo uvidje da nije dovoljno snažno da zaštiti ljude. Ljudi probudiše spavajućeg čovjeka, on ustade, reče "MIR" i oluja stade. Tada stablo uvidje da je nosilo kralja nad kraljevima na brodu.

Konačno netko dođe i uzme i treće stablo.

Nošeno je kroz ulice dok su se drugi ljudi rugali čovjeku koji ga je nosio. Kada dođoše do mjesta, čovjek bijaše pribijen na stablo i uzvišen u zrak da umre na vrhu brda. Kada nedjelja dođe, stablo uvidje da je dovoljno snažno da stoji na brdu i da bude blizu Gospodina Boga jer Isus bijaše razapet na njemu.

Poruka ove priče:

Kada stvari ne idu na vašu ruku, uvijek znajte da Gospodin Bog ima plan za vas.

Ako mu vjerujete, on će vam dati velike darove. Svako stablo dobilo je što je htjelo, samo ne onako kako je zamislilo. Mi nikad ne znamo što Gospodin Bog planira za nas. Znamo da njegovi putovi (načini) nisu naši putovi (načini), ali njegovi putovi (načini) su uvijek najbolji.

Molim Vas nastavite kružiti ovu poruku... podijelite je s drugima tako da Gospodin može nadahnuti više ljudi.

Neka blagoslovljen bude vaš dan.
Neka se vaš put uzdigne da vas susretne.
Neka vam vjetrovi pušu uvijek u leđa.
Neka sunce toplo grije na sve što zasadite.
I dok se ponovno ne susretnemo,
Neka Vas Gospodin Bog ziba u dlanu svoje ruke.

Uređuju: Vesna i Ladislav Huska

"ZVONIK" I LJUBAV

"Vrijeme je da sama odlučuješ", "Čekajući Gospodina Pravog", "Djeca su najdraža bića na svijetu kojima se jednog dana uljepšava svoj život". Toliko je rečenica u ilustriranim časopisima s kojima se u načelu nikako ne slažemo, a koje se tako neprimjetno i lako uvlače u naše oči, razum, srce. Nekad čak dopuštamo sebi tako živjeti, slušamo im savjete - posebno u mladim godinama kada sve izgleda sjajnije i ljepše "tamo negdje", a "kod kuće" je sve sumorno i dosadno.

Jeste li primijetili kako se u lijepim, svjetski dizajniranim magazinima u boji, koje svatko voli bar prelistati, redovito odvajaju - ljubav i seks? Zar na taj način ne postaje prihvatljiv i vanbračni i predbračni seks? I sva kontracepcijska sredstva koja sprečavaju da se i dijete miješa u nešto "rezervirano za odrasle"? Ako seks nije ljubav, lako ćemo zanemariti vjernost i Bogu i čovjeku. Nitko ne kaže u tim tekstovima: činite preljub, neodgovorno stupajte u seksualne odnose kad god imate priliku, ubijajte svoju nerođenu djecu. Samo podsjećaju na to kako imamo pravo na seks. I da je on lijep, zdrav - najbolji kad nas čuva od stresa! A još kad je tekst urešen fotografijama lijepih, mladih ljudi - što možemo zaključiti? Što mogu zaključiti naša djeca koja najviše i čitaju takve časopise?

A "Zvonik"? Zvoni svojim zvončićima, pokušava s krovova vikati o ljepoti Boga Ljubavi i ljepoti čovjeka koji mu se preda. O djeci, koja nisu ures i ugodan miris životu svojih roditelja kad ih oni požele, a nepotrebna smetnja kad se požele rastaviti i ostaviti sve, već krasni, nezasluženi Božji dar, koji moramo čuvati, njegovati i predati dalje, najkasnije kod djetetove ženidbe. Pomozite nam u tome! Hajdemo zajedno na ovim stranicama slaviti Boga i njegovu ljubav - pišite za "Zvonik"!

Vesna Huska

Pametni razgovori

Tata pita dvogodišnjeg sina: "Tomislave, hoćeš li jesti tijesta sa sirom?" Tomislav odgovori: "Neću sa sivom, nego sa pistima. /Neću sa sirom, nego sa prstima./"

U autu sjede ujak i njegova sestrična. Ujak kaže: "Barbara, pada li kiša?" "Unutra ne pada", odgovori ona.

Kaže tata dvoipogodišnjem sinu: "Zdenko, umoran si, idi lezi, i kada ustaneš, dobit ćeš čokoladicu." Sin Zdenko ode, legne i odmah ustane i kaže tati: "Evo, ustao sam, tata!"

Tomislav u gostima kod tatine tetke, sjedi u baki-nom krilu i pije malo koka-kole (jer mama kaže da mu ne treba puno gaziranoga soka). Kad je sve popio, zove svoju teticu pokazujući prstom na svoju čašu: "Majija! Casa mi je pvazna! /Marija! Čaša mi je prazna!/"

Trogodišnji Petar vraća se s tatom iz vrtića biciklom. Tata ga pita želi li ići preko pruge - kraćim putem ali pješice, ili okolo - dužim putem a biciklom. Petar će filozofski: "Pa... vipi je dan, nemam nista u cipevi, mozemo peko puge!" /Čitaj: V=L/

Sakupio: djed Franjo

ISKUSTVO

Marija i ja

Kakvi dani su se zaređali! Toliko posla, premalo vremena... Poželjela sam barem svojim prirediti lijepu nedjelju s kolačima i odlaskom na dječje igralište, priuštiti mužu da se dobro naspava poslije ručka, kad... razboljela sam se! Pala sam u krevet od slabosti i grlobolje. Djeca nemirna, a muž ipak mora kuhati. Potpuno nemoćna, pozvala sam Mariju. Vidjelo ju je samo moje srce, ali meni je to bilo dovoljno.

Došla je, izgledala je tako obično, hodala je damski polako i imala nježan osmijeh. Kao prijateljica koju uvijek možeš pozvati u pomoć i ona će sigurno doći. Rekla sam joj: "Marijo! Službenice Božja, majko i odgojiteljice Isusova, kako si Ti rješavala svoga "nemirka"? Sigurna san da ga nisi tukla i da nisi jako vikala na njega! Marijo, zaručnice Josipova, sigurno si Josipu znala biti dobra i mila, a kako si uspijevala sve stići i uvijek biti prava žena? Sada mi je jako žao, jer ništa ne ide kako treba, nije ovo Božja volja. Što da radim?" Uživala sam gledajući je. Bila je sasvim drugačija nego na svim slikama i kipovima koje sam do sad vidjela. Osjećala sam da kaže da se ne brinem i da će ona učiniti što može. Okrenula se i otišla. Bilo mi je to smiješno, rekoh sebi - to mora biti od vrućice! Ipak, bilo mi je drago što je bar došla kad sam je zvala - nitko drugi nije ni htio slušati! Zatvorila sam oči i nastavila sanjariti o njoj i o domišljatoj Božjoj ideji da nam je da za majku, ali i o tome kako nam ona želi biti i prijateljica, savjetnica, pomoć u svakoj nevolji. Ne govoreći nikom ništa, uskoro sam zadrijemala. Kad sam se probudila, djeca su bila tiha i zabavljena nekom lijepom igrom, muž je završio ručak i zadovoljno se smiješio. Uskoro mi je bilo dovoljno bolje da sam mogla otići na svetu misu. Ima li veće sreće i ljepšega dara od naše Gospe, od Marije?

M. V.

KAKO ĆETE OBILJEŽITI?...

1. listopada je ... Međunarodni dan starih, glazbe i vegeterijanstva
3. listopada je ... Međunarodni dan djeteta
4. listopada je ... Sv. Franjo Asiški, zaštitnik prijatelja prirode - Dan zaštite životinja
5. listopada je ... Svjetski dan učitelja
9. listopada je ... Dan duševnog zdravlja
15. listopada je ... Međunarodni dan bijeloga štapa i Svjetski dan seoske žene - kreatorice i čuvarice okoliša
16. listopada je ... Svjetski dan hrane i pješčenja
17. listopada je ... Papin dan - Svjetski dan borbe protiv bijede
20. listopada je ... Dan jabuke i Svjetski dan osteoporoze
24. listopada je ... Dan OUN
31. listopada je ... Međunarodni dan štednje i bankarstva

Uređuje: Jakob Pfeifer

Mala lekcija iz međureligijskog dijaloga

Poučno iskustvo s predavanja na Bostonskom sveučilištu Peter Kreeft

Događaj koji ću opisati, stvarno se dogodio na jednom od mojih predavanja na Bostonskom sveučilištu i ja ću ga uvrstiti u roman koji upravo pišem. Radi ove moje nakane promijenio sam imena sudionicima događaja. Otac Petar sam ja. Moj glavni lik se zove Isa. Njegovo ime je uobičajeno kod Arapa muslimanske vjeroispovijesti te znači "Isus".

Bio je utorak navečer. Vrijeme za predavanje iz Svjetskih religija na Bostonskom sveučilištu. Na taj kolegij su se mogli upisati i izvanredni studenti. Skupinu je činio približno isti broj studenata i građana zrelije dobi, prava etnička mješavina. Isa je sjeo pokraj Zvija, židovskog studenta s crnom bradom i jarmulcima. Preostalih dvadeset i četiri studenta bili su katolici na čijim se licima moglo naslutiti stanje stida i otpadništva (otpadništvo je novi izraz za "herezu"). Isa i Zvi su se našli, ne da bi se stisnuli jedan uz drugoga tražeći sigurnost protiv katoličke većine, od koje se nijedan nije osjećao ugroženo, nego zato što su osjećali neku vrst bratstva u duhu: bili su jedini koji su mogli jedan drugome utažiti žarku želju za promišljanjem i raspravljanjem. Raspravljali su o cionizmu i o Palestinskoj oslobodilačkoj organizaciji i zamalo se potukli, pa se opet nasmijali, zagrlili te ponovno upustili u žučnu raspravu.

Zvi je pohađao Bostonsko sveučilište, a ne Brandeis - iako je Brandeis najbolji židovski fakultet u Americi i svega nekoliko kilometara udaljen od Bostonskog sveučilišta - i to zato što je primio stipendiju od Bostonskog sveučilišta, a na Brandeis nije mogao bez stipendije. Osim toga, više je volio biti u manjini i sučeljavati se s drugima, nego da uživa položaj "establishmenta".

Njihov profesor, bjelokosi teolog isusovac, bio je bistar, mudar i pošten, no Isa ga je smatrao slabićem jer nije zauzimao čvrsto stajalište u spornim pitanjima. Ocu Petru je bilo pred studentima draže izigravati Sokrata ili intelektualnog psihoanalitičara. Imao je smisla za ironiju i neki osobit sjaj u očima, međutim Isa ga je doživljavao kao gledatelja, a ne ratnika; kao promatrača, a ne sudionika velikog džihada života. Zapravo, bio je tipičan filozof.

Tijekom petnaestminutnog odmora unutar trosatnog bloka predavanja većina je studenata ostajala na svojim mjestima: neki da bi nešto pojeli, neki jer su bili odviše lijeni ili umorni da bi se pomakli, a neki pak zato što su bili toliko oduševljeni profe-

sorom da su htjeli uhvatiti svaku njegovu riječ. Otac Petar je pijuckao kavu kod svoga stola čekajući daljnju raspravu. Odjednom upita Zvi: "Oče Petre, što li znače oni, tek primjetni obrisi križa na zidu iznad Vašega stola?"

Svako je oko pogledalo prema svjetloplavom zidu na kojemu se isticala oznaka križa visine tridesetak centimetara, još svjetlije plave boje. Otac Petar je znao odgovor, međutim on ga je instinktivno prešutio: "Zna li netko odgovor na Zvijevu pitanje?"

"Dakako", odgovori simpatični debeli Irac. "Tamo je nekada bilo raspelo. U svakoj predavaonici bio je nekada križ."

"A kada su ih poskidali?"

"Prije dvije godine", javi se mala Talijanka, sudeći po njezinim bijelim čarapama, medicinska sestra. "Sjećam se toga."

"Nisu prefarbali zid kako treba", odgovori jedan stariji gospodin, vjerojatno soboslikar.

"Ali zašto su ih poskidali?" bio je uporan i zbunjen Zvi. Isa je bio također zbunjen, a drugi nisu bili čak ni iznenađeni.

"Pa znate..." polako će Irac. "Iz ekumenskih razloga."

"A što to zapravo znači?" Zvi je uputio pitanje profesoru, nadajući se da će dobiti "službeni" odgovor. No, otac Petar je šutio i prepustio odgovor studentima. Isi se učinilo da se na profesorovom licu pojavio neprimjetan ironični smiješak.

"Pa ... znate ... nismo htjeli ispasti uskogrudni. Mi želimo pružiti ruku i nekatolicima i nikoga ne želimo uvrijediti."

Isa i Zvi su se zaprepašteno pogledali. "Uvrijediti?" izgovorili su u jedan glas. "Uvrijediti koga?" navaljivao je Zvi.

"Nekatolike", odvratio je Irac slatkim ali razboritim tonom, kao da tumači nešto posve očito nekom zaostalom djetetu.

"Mislite na židove i muslimane? Ljude poput nas?" Po Zvijevu glasu se dalo naslutiti da je spreman na sučeljavanje.

"Pa ... da, valjda", reče Irac, pomalo pogođen što njegov prijateljski istup postiže suprotan učinak od očekivanoga.

"Evo, ja sam jako uvrijeđen!" izjavio je Zvi. Svi su se studenti odjednom umirili i načulili uši. "Vjerojatno misliš da sam licemjer ako bih se ja, kao židov, uvrijedio na katolički simbol u katoličkoj školi. Kad bi ti pohađao židovsku školu, bi li očekivao da uklonimo Davidove zvijezde? Bi li se uvrijedio na jarmulke?"

"Naravno da ne bih."

"A zašto ne bi? Reći ću ti zašto. Jer nisi licemjer i samo bi se licemjer uvrijedio na židovski simbol u židovskoj školi. Je l' tako?"

"Da."

"Dobro, pa zašto misliš da sam ja takav licemjer da bih se uvrijedio zbog katoličkog simbola u katoličkoj školi? Uklanjanje raspela uvredljiv je čin prema nekatolicima i upravo to je čin licemjerja."

Nitko nije mogao tu logiku osporiti, a svi osim Zvija, Ise i oca Petra bili su potpuno smeteni. Otac Petar se sve zagonetnije smijuljio. Nije mogao prestati kimati glavom diveći se načinu kako je Zvi izvrnuo cijelu stvar naopačke. Sjetio se da je Isus imao sličnu naviku. Pitao se je li ta navika tipično židovska.

No Zvi nije tek tako odustajao. "Je li vas vlada prisilila na to da ih uklonite?"

"Ne."

"Jeste li dobili vladinu financijsku potporu pod uvjetom da ih uklonite?"

"Kakvo ti je to pitanje?" reče uvrijeđeno mala Talijanka.

"Ukoliko ste takav deal napravili, toplo se nadam da ste ovoga puta dobili više od 30 srebrnika", reče Zvi i zlobno se nasmiješi.

Otac Petar je zamijetio da je jedna skupina katolika bila povrijeđena, a da drugi nisu ni shvatili štos. Stoga je, da bi smirio obje skupine, rekao: "Shvaćam, Zvi. Ti si nam upravo otkrio da je zapravo prvi katolik koji je primio vladinu novčanu potporu - Juda Iskariotski."

Prolomio se smijeh.

Taj lakomisleni smijeh izazvao je u Isi nešto, te je u bitci potpuno stao na Zvijevu stranu. "Znate," započeo je zamišljeno, "mi muslimani nemamo ni kipove ni slike. A da i imamo Muhamedove slike, zasigurno ih ne bismo skidali sa zidova svojih škola, čak ni da nam vlada daje milijun dolara, čak ni da nas progone ili ubijaju zbog toga. A vi ste poskidali svoja raspela dragovoljno? Ne mogu to nikako razumjeti."

Svi su posramljeno utihnuli. Bili su zatečeni.

Isa se sada više nije mogao suzdržati. U njemu je planula vatra. "Znate, mi ne vjerujemo da je taj čovjek Sin Božji, kao što vi kažete da vjerujete. Ali mi ga štujemo kao velikog proroka. Da imamo njegove slike ili kipove, ne bismo ih nikada uklonili, čak ni da nam prijete. Borili bismo se za njegovu čast, umrli bismo za njegovu čast."

U stvari, mislim da mi muslimani štujemo toga čovjeka više nego vi katolici. Kažete da vjerujete da je Sin Božji, ali ga se stidite i uklanjate ga. Zašto? Jer ne želite da vas mi prijeko gledamo. Čini se da vam je važnije to što mi o vama mislimo nego što On o vama misli. Žalosno je da vi nas stavljate iznad svoga Boga. Vi u stvari nas činite svojim bogom!"

Zvi je dodao: "Prvo nas nazivaju licemjerima, a onda nas smatraju bogovima."

Katolici naprosto nisu znali što da kažu. Nikada dotad nisu čuli da netko tako izravno i otvoreno govori. Jedino se otac Petar smiješio i prikazao tihu spontanu molitvu zahvale Bogu što mu je na njegovo predavanje poslao dva proroka.

Piše: Alojzije Stantić

O ISTINI (*)

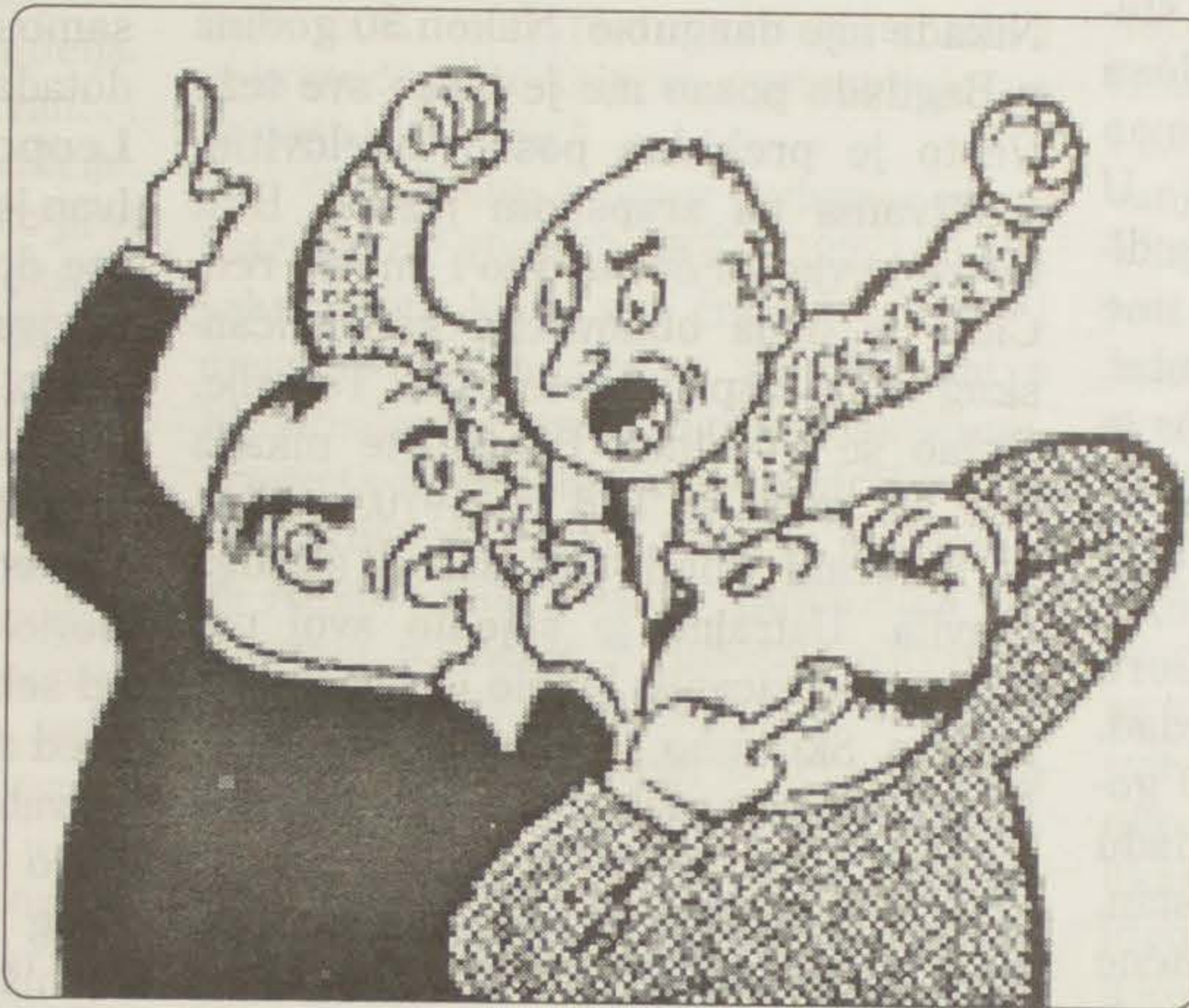
Medijima đuture zovu sve koji javno pišu, divane il slikom pokazivaju di se šta desilo il će se desit. Skoro svi za se kažu da su za to da o istini pišu, divane i pokazani događaj tumače kaki je, el da čeljadetu pripušte da o njemu sudi onako kako ga vidio il svatio. Istina je samo jedna, mož je tumačit onakom kaka je, a mož je i iskrivit. Niki mediji se i ne paštre da događaj, istinu, tumače takom pa je iz kojekaki (razni) sklonosti mal-ko el skroz iskrive i tako neupućenog lako navedu na kriv nauk. Tako se polagano narod uči da privati za istinu ono šta i kako mediji kažu, a ko to nije svatio osloni se na to šta čuje o istom događaju od druge čeljadi. Sve je više čeljadi kojima je lako podvalit, koji privačaju da je istina ono šta drugi kažu, jel zašto razmišljat svojom glavom kad je lakše mislit tuđom, a ko tako misli njemu je lako istinu pritvorit u neistinu i obratno.

Mediji ne bi tribali da se bave čeljadima koji se javno istiravaju, koji dok o drugom pripovidaju najviše pripovidaju o njegovim manama, čak ji i izmišljaju, plečkaju, pa tako narodu nameću svoju istinu. To u narodu ostavlja dubok trag. Dok uočljiviji tako štogod zgledaju (preziru), dotleg tušta nji misli da se tako triba ponašat naspram drugog. To je očit primer kako se istina mož pokazat dvostruko: s licom i naopako.

Na ovako kontanje me posli ko zna koliko opisani primera navelo i mišljenje jednog keвете (poslanika) koji se onomad u parlamentu sprdo (rugao) "evropejcima", onima koji su u tušta čemu dobrim isprid nas. Med gledačima je bilo koji su kevetu zgledali, al su tušta nji ozbiljno svatili nauk da je "evropejac" manje vridan od recimo (nad)čovika kaki je keвета i nji koji ga slide u tom svaćanju. Ljudi napridnog svaćanja nemaju ništa protiv oni što tako misle, koji rad tog stoje u mistu, al njim je krivo što moradu dilit životnu sudbinu s onima koji tabanaju u mistu. I na ovom primeru mož vidit kako se istina mož iskrivit, kako napridni svit izopačit.

Nažalost u medijima je zdravo malo nauka o životu, a to fali jel se u nas

odranjiva sve više čeljadi koji nisu ni zavirili, a kamol svršili škulu života. Davno je prošo adet takog odranjivanja diteta, kojeg su u škuli života izabriktovali i onda ga upisali u pučku škulu di su mu nadogradili znanje na stečen nauk. Naši stari su se najviše paštrili da u dite usade kriposti, med kojima je istina "na gornjoj

polici", zato toj škuli mož nadiť i ime škula kriposti. Kad je rič o kripostima one su neupućenima katkad teret, a oni koji žive s njima pokazuju ji s lakoćom, ne mogu živit brez nji. U škuli života đaku o svršenom školovanju nisu dali papir, svidodžbu, zato jel se kriposti vide na svakom čeljadetu, to se ne da sakrit. Baš ko što se i istina mož tumačit i drugačije, tako se i niki kriposti po vridnosti mogu izvrnit naopako, pa su niki od kadgodašnji kriposti danas grisi, a opet niki kadgodašnji grisi danas su kriposti.

Danas nailazimo na dosta obrazovane čeljadi, koji su nauk struke naučili, čak i dobro naučili, al njim fali znanje iz škole života, pa kroz njeg idu, da oprostite, ko slon izmed štelaža u caklarskom dućanu. Sve je više čeljadi koji stečenim papirom o obrazovanju kroje, naturaju svoju istinu, istiravaju pravdu, ko da su jedini samo oni "vadili zasipačom (velikom kašikom) iz zdile znanja."

O neistini

Od pamtivika je tako da se tušta puta ponavljana neistina, laž, vrimenom pritvori u istinu. Od više feli laganja,

najštetnija, pa i najopasnija je plečka (ogovaranje).

Plečka je valjda toliko stara ko i ljudska zajednica. Zna se za dvi fele plečkaka: jednu stvara narod kad se desi štogod strašno el ritko viđeno pa se to zlurado širi, a druga se izroji iz glave pakosnog pa i umno bolešljivog čeljadeta, najčešće i obrazovanog, koji je katkad i viđen (ugledan). Nažalost, od take čeljadi nije zaštićeno ni jedno društvo.

Kad pakosnom čeljadetu počme smetat drugi koji u čemu napriduje i sve ji više vridnuju, onda se maši plečke i huncutski je priko svoji "trabana-ta" pošalje med svit da dotičnom naudi, da mu ukalja ugled, da pritrpi kaku štetu el duševnu bolu. Plečkaroš najčešće sebe vidi većim neg kaki je, šepuri se ko da je daleko veći neg koliko ga drugi cine, zato zdravo teško podnosi da ga kogod zaobađe i dospije isprid njeg, ne dopušta čak ni da mu kogod bude ravan, jel o sebi, o svom znanju ili moći ima neprikosnoveno mišljenje.

Svit kome je plečka duševna rana časkom je privati, pa je malo iskrivi i vrimenom se pritvori u "rašomonsku pripovitku", a njezin kraj je kad izblidi i vrimenom se zaboravi. Poslidicu snosi oplečkano čeljade koje je rad plečke pritrpilo kaku štetu i duševnu bolu, niki su mu okrenili leđa, a kad su se uvirili da su plečkali, onda su se makar u sebi pokajali. Prosto kazano, to je isto ko kad pakosno čeljade zaželili da komšiji crkne krava, od tog neće imat hasne, al će komšija štetovat.

Oplečkano čeljade se i ne proba pravdat, jel bi s tim samo koga navo da u plečku možda mož i povirovat, već trpno dočeka da se ljudi uvire da je plečka samo plečka, a ne istina.

Da ne otežem dalje, plečka to ne zavriđuje, plečkaroše ću podsitit i na nauk iz Biblije: "Ne ogovarajte, braćo, jedni druge!... A tko si ti da sudiš bližnjega?" Više o tom u Jak 4,11-12.

Sapienti sat! il po starovinskom "Ko je Mića nek se sića!"

(*) U Rječniku hrvatskoga jezika istina je ono što odgovara stvarnosti, što je s njom u skladu, ono što prikazuje neki događaj i sl., onako kako odgovara činjenicama i iskustvu.

Piše: Stjepan Beretić

CRKVA OTACA KARMELIĆANA U SOMBORU 1904-2004. (10)

**Brat Lovro od Krista
(Nógrádi)
- 30 puta pročitao
cijelu Bibliju
(* 1907 + 1976.)**

Imre Nógrádi rođen je 24. studenoga 1907. u Segedinu, od oca Illésa Nógrádija i majke Márije Hajdú. Imao je tri sestre i šestero braće. U karmelićanski Red je stupio 1934. godine u Somboru kao brat laik primivši ime brat **Lovro od Krista**. Bio je stolar. Njegova želja je bila otići u misije, pa je nakon dvogodišnje priprave u rimskom karmelićanskom misijskom sjemeništu 1939. godine položio svečane zavjete, te je najprije poslan u Misije na Goru Karmel u Izrael, a potom u Bagdad. Tamo karmelićani imaju preko 300 godina stari samostan i školu. U Bagdadu je 30 godina bio katedralni sakristan. Brat Lovro je pravio kipiće za božićne jaslice, ali i klupe, ormare i stolice, za samostan i crkvu. Iz Misija u Bagdadu vratio se u proljeće 1967., najprije u Zagreb gdje je proveo neko vrijeme. Njegova su djela namještaj u remetskoj sakristiji, ulična vrata u hodnik sakristije, krov nad sakristijom i police za tamošnju samostansku knjižnicu. Potom je došao u Sombor, gdje je nastavio stolarski posao izrađujući namještaj za ćelije u Novicijatu i gostinjske sobe, žaluzine, pregradna klauzurna vrata. Kad se razbolio, ležao je samo dva dana. U teškoj bolesti svoj misionarski križ nije ispuštao iz ruku sve dok 10. rujna 1976. nije blago u Gospodinu preminuo. Molitvom i žrtvom je pratio svoju susedu svećenike kad su oni pohađali bolesnike po gradu i salašima. Imao je dar molitvom isprositi milost od Gospodina da se bolesnici koji se dugo nisu ispovijedali, pomire s Bogom u sakramentu Pomirenja.

Bio je šutljiv, samozatajan redovnik, odan kontemplaciji, uronjen u molitvu i onda kad je radio kao stolar. Napajao se Božjom riječi ostvarujući karmelićansko Pravilo, koje kaže "danju i noću razmišljati o riječi Božjoj". Za života je 30 puta pročitao cijelu Bibliju. Svoje molitve i

žrtve prikazivao je Gospodinu za Crkvu, misije, za procvat Reda, za nova karmelićanska zvanja, za spas svijeta. O bratu Lovri piše *Glas Koncila* 1971. godine, da je ustajao u pola 3, a onda bi molio, razmatrao i klanjao se pred Presvetim do 7 sati kad bi se priključio zajedničkoj molitvi u koru i svetoj misi. Nikada nije dangubio. Nakon 30 godina u Bagdadu posao mu je bivao sve teži. Često je prekidao posao strelovitim molitvama na arapskom jeziku. Brat Lovro je vjerno opsluživao i dnevni red. Čitao je djela obnovitelja karmelićanskog reda, i spise svete Male Terezije. Držao se Prvotnog Pravila, te nikada nije jeo mesa ni kad su 1970. godine karmelićani dobili oprost od staroga pravila. Ustrajno je slijedio svoj put pokore i odricanja. Ljubio je zavjet siromaštva. Skromno se oblačio. Sve što je imao stalo bi u maleni kovčežić ispleten od pruća. Služio se štapom, nosio je bujnu bradu. Živio je radosno svoje zavjete. Žarko je molio za svijet i žrtvovao se za njegovo spasenje. Na ulicu je izlazio samo kad bi službeno morao putovati.

**Otac IVAN
OD GOSPE KARMELSKE
(Keravin)
(* 1917 + 1992.)**

Ivan Keravin se rodio 9. listopada 1917. u Bačkom Monoštoru, od oca Adama i majke Marije rođene Korpić. Nakon pučke škole u rodnom mjestu stupio je u karmelićanski Red kao sjemeništarač Dječaćkog sjemeništa u Somboru. U samostanu je stanovao, a u somborskoj gimnaziji položio ispit zrelosti. U Czerni kraj Krakowa u Poljskoj proživio je novicijat, te 1937. godine položio prve zavjete. Filozofiju i teologiju je studirao na Gori Karmelu u današnjem Izraelu. Za svećenika je zaređen 1942. u Jeruzalemu. Na Gori Karmelu je bio učitelj bogoslova, vikar samostana, a bio je i poglavar jeruzalemskog samostana sve do 1955. godine. Vrativši se u zavičaj bio je dušobrižnik i odgojitelj u sjemeništu u

Somboru. Otac Ivan od Gospe Karmelske prvi je karmelićanin koji je 1958. pošao na osnutak prvog karmelićanskog samostana u Hrvatskoj. Prva kuća s 9 sjemeništaračaca bila je u Hrvatskom Leskovcu kraj Zagreba, kod karmelićanki Božanskog Srca Isusova, a onda su karmelićani 1959. godine od Zagrebačke nadbiskupije dobili drevni pavlinski samostan i župu Remete kraj Zagreba. Otac Ivan je bio prefekt sjemeništa i učitelj prvih bogoslova. Bio je strog, tražio je red, stegu i uljudbu osobito u međusobnim odnosima svojih odgajnika. Tražio je učenje, točnost molitvenog života i rada u kući i na samostanskoj zemlji. Nakon smrti dotadašnjeg remetskog župnika, **mons. Leopolda Rusana**, 1963. godine otac Ivan je postao župnikom remetske župe, sve do 1969. godine. Za ljetnih mjeseci putovao je po Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini propovijedajući i oduševljavajući mladiće za karmelićanski red. Tako se broj sjemeništaračaca, bogoslova i mladih svećenika iz godine u godinu povećavao. Borio se za svako novo zvanje, davao sve od sebe i pomagao im u učenju. Imao je pred sobom samo jedno, proširiti Red u Hrvatskoj. Bog je obilno nagradio njegovu neumorno zalaganje. Iz Somborskog samostana prvi je pošao sa sjemeništarcima i bogoslovima u Remete. Bio je prvi poglavar samostana i župnik župe novog samostana u Splitu. Od proljeća 1978. bio je prior u Somboru, da bi se potom vratio u splitski samostan. Puno je pridonio promicanju karmelićanske duhovnosti i zvanja u južnoj Hrvatskoj. Izabran je i provincijalom pa je u Rimu sudjelovao i u izboru novoga Generala reda. Puno je pisao, prevodio, a članci i prijevodi s francuskog i talijanskog jezika su mu objavljivani u katoličkim glasilima *Radosna vijest*, *Vrelo života*, *Glas Koncila* i drugim. U *Subotičkoj Danici* 1992. objavio je pregledni članak o **Stipi Bešlinu**, svome sumještaninu. Poznavalac je klasičnih jezika, latinskog, grčkog i hebrejskog. Tečno je govorio engleski, francuski i talijanski jezik.

Posljednje godine života proveo je u remetskom samostanu gdje je na svoj zemaljski rođendan 9. listopada 1992. "rođen" za nebeski život u vječnosti. Pokopan je u grobnicu karmelićana u Remetama.

Prema rukopisu o. Mate Miloša

Piše: dr. Andrija Kopilović

Što su tematske godine?

Zasigurno ste primijetili da svaka godina i na međunarodnim razinama i na crkvenoj razini ima neki ciljni i tematski zadatak. Naime, vrijeme u kojem živimo nam je darovano. U tom vremenu mi ostvarujemo svoj životni cilj i po njemu sebe. Jasno, nama kršćanima najveći i jedini životni cilj je pronaći i ispuniti onaj Božji plan - Božju volju - po kojoj se ostvarujemo u punini svoje osobe jer nas je On za sebe odabrao. Crkva je po svojoj naravi prenositeljica i učiteljica Isusove baštine - Evandjelja. Tokom cijele povijesti ona je i pozvana, i poslana navješćivati i tumačiti Evandjelje. Na čelu Crkve je Sveti Otac koji kao prvi učitelj u Crkvi i snagom svoje službe određuje za Katoličku crkvu taj ciljni - tematski zadatak. Zašto? Jednostavno zato što je II. vatikanski sabor shvatio da treba "čitati znakove vremena". To je inače misao bl. Ivana XXIII. Znak vremena je Božji "signal" kojim govori Crkvi. U naše vrijeme je Euharistija - Presveti Oltarski Sakrament - koji je inače izvor svih sakramenata u vjerničkoj svijesti, a još više u savjesti, mnogima postao u isto vrijeme jako blizak i jako nepoznat. Primijetili ste da se veliki broj vjernika pričešćuje, ali se pričešću ne mijenja. Također je očito da je "ohladilo" štovanje Presvete Euharistije izvan mise. Riječju, nema Crkve gdje nema Euharistije. Nema života milosti gdje se ne živi taj Sakrament i stoga je cilj da se tijekom ove pastoralne godine o tom tako bitnom otajstvu Crkve više razmatra, razmišlja, poučava i u životu vjernika dublje živi to otajstvo. Da ne bih duljio, odgovor na vaše pitanje bit će vrlo konkretan, a nadam se vjernicima koji čitaju naš *Zvonik* odmah i jedan doprinos ovoj godini Euharistije. Evo, što o tom sakramentu kaže temeljna knjiga svih katolika, Katekizam Katoličke Crkve.

"Isus veli: 'Ja sam kruh živi koji je s neba sišao. Tko bude jeo od ovoga kruha, živjet će uvijek (...). Tko blaguje tijelo moje i pije krv moju, ima život vječni (...), u meni ostaje i ja u njemu' (Iv 6,51.54.56). Euharistija je srce i vrhunac života Crkve, jer njome Krist Crkvu i sve njezine članove pridružuje svojoj žrtvi hvale i zahvaljivanja, koju je jednom zauvijek na križu prinio Ocu; po ovom sakramentu on izliva milost spasenja na svoje Tijelo - Crkvu. Euharistijsko slavlje uvijek obuhvaća: navješćivanje Božje riječi, zahvaljivanje Bogu Ocu za sva njegova dobročinstva, naročito za dar Sina, zatim

Čuo sam da je upravo otvorena Euharistijska godina, točnije u nedjelju, 10. listopada. Što to znači kada se otvara neka "tematska godina"? Zašto je ova Euharistijska?

N.B., Novi Sad

posvećenje kruha i vina i sudjelovanje u liturgijskoj gozbi primanjem Tijela i Krvi Gospodnje. Sve to tvori jedinstven bogoštovni čin. Euharistija je spomen-čin Kristova Vazma: to jest djela spasenja koje je Krist izvršio životom, smrću i uskrsnućem, a koje se uprisutnjuje po liturgijskom činu."

"Euharistija je 'izvor i vrhunac svega kršćanskog života'". (KKC 1322) Ostali sakramenti, kao i sve crkvene službe i djela apostolata, tijesno su povezani s Euharistijom i prema njoj su usmjereni. Presveta Euharistija naime sadrži svekoliko duhovno dobro Crkve, to jest samoga Krista - našu Pashu. "Euharistija primjereno označuje i čudesno ostvaruje zajedništvo života s Bogom i jedinstvo Božjeg naroda, na čemu se temelji sama Crkva. U njoj jest vrhunac kako djelovanja kojim Bog u Kristu posvećuje svijet, tako i bogoštovlja koje ljudi iskazuju Kristu i po njemu Ocu i Duhu Svetom." Konačno, euharistijskim slavljem mi se već pridružujemo nebeskoj liturgiji i unaprijed kušamo vječni život kada Bog bude sve u svima. Ukratko, Euharistija je sažetak i ukupnost naše vjere: "Naš se način mišljenja slaže s Euharistijom, a Euharistija sa svoje strane potvrđuje naš način mišljenja".

"Krist Isus koji umrije, štoviše i uskrsnu, koji je zdesna Bogu - te se zauzima za nas" (Rim 8,34), prisutan je u Crkvi na više načina: u svojoj Riječi, u molitvi svoje Crkve - "jer gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam i ja među njima" (Mt 18,20), zatim u siromasima, u bolesnima, u zatočenicima (Mt 25, 31-46), u sakramentima koje je ustanovio, u žrtvi Mise i u osobi službenika. Ali je "ponajpače prisutan pod euharistijskim prilikama". (KKC 1373)

Način je Kristove prisutnosti pod euharistijskim prilikama jedinstven. Uzdiže Euharistiju iznad svih sakramenata i čini je 'tako reći vrhuncem duhovnog života i ciljem kojemu teže svi sakramenti'. U presvetom sakramentu Euharistije 'sadržani su istinski, stvarno i bitno (supstancijalno) Tijelo i Krv našega Gospodina Isusa Krista, s dušom i božanstvom, i, prema tome, čitav Krist'. Ta se prisut-

nost zove stvarnom ne u značenju isključivosti, kao da druge ne bi bile stvarne, već po izvanrednosti, jer je bitna (supstancijalna) te po njoj biva prisutan čitav Krist, Bog i čovjek. U ovom sakramentu Krist biva prisutan po pretvorbi kruha i vina u njegovo Tijelo i Krv. (KKC 1376)

Kristova euharistijska prisutnost počinje u trenutku posvete i traje tako dugo koliko traju euharistijske prilike. Krist je sav i čitav prisutan u svakoj prilici i u svakom njezinu dijelu, tako da lomljenje kruha ne dijeli Krista. U misnoj liturgiji izražavamo vjeru u stvarnu Kristovu prisutnost pod prilikama kruha i vina, između ostalog, poklecanjem ili dubokim naklonom u znak klanjanja Gospodinu. Katolička Crkva je iskazivala i nastavlja iskazivati to poklonstveno štovanje sakramenta Euharistije ne samo u Misi, nego i izvan njezinog slavlja: čuvajući s najvećom pomnjom posvećene hostije, izlažući ih vjernicima radi svečanog štovanja i noseći ih u procesiji. Svetohranište (tabernakul) služilo je u početku za dostojno čuvanje Euharistije za bolesnike i nenazočne na Misi. No s produbljanjem vjere u Kristovu stvarnu prisutnost u Euharistiji, Crkva je postala svjesna značenja tihog klanjanja Gospodinu - prisutnom pod euharistijskim prilikama. Ne štedimo svoje vrijeme da idemo te ga susretnemo u činu klanjanja, u kontemplaciji punoj vjere i spremnoj da nadoknadi za velike grijehe i zločine svijeta. Neka naše klanjanje nikad ne prestane. "Prisutnost istinskog Tijela i istinske Krvi Kristove u ovom sakramentu ne može se spoznati osjetilima, veli sv. Toma, već samo vjerom koja se temelji na Božjem autoritetu". Zato, tumačeći riječi iz Lk 22,19: Ovo je tijelo moje koje će se za vas predati, sv. Ćiril izjavljuje: 'Nemoj postavljati pitanje da li je to istina, već radije vjerom prihvati Spasiteljeve riječi jer on, koji je Istina, ne laže'. A sv. Toma kliče:

***Klanjam ti se smjerno, tajni Bože naš,
Što pod prilikama tim se sakrivaš,
Srce ti se moje sasvim predaje,
Jer dok promatra te, svijest mu prestaje.
Vid i opip, okus varaju se tu,
Al za čvrstu vjeru dosta je što čuh;
Vjerujem u svemu Kristu Bogu svom,
Istine nad ovom nema Istinom.***

Na drugim mjestima tokom ove godine bit će više riječi i sigurno puno susreta na kojima će se o tom govoriti, ali vam zahvaljujem za postavljeno pitanje jer ste nam tako omogućili da odmah u ovom broju našeg *Zvonika* progovorimo o tome što će nam kao vjernicima biti program u narednih godinu dana.

Zahvaljujemo našim darovateljima

Kafana - "Duka"

Subotica,
Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 555-738

Organizira:
- svadbe,
- rođendanska slavlja,
- bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI
Posebno se preporučamo za
organiziranje "Poduša"

vl. Jakov Letović

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom zatvoreno

Maksima Gorkog 20 (kod glavne pošte)

Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati
Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

Vremena su teška. Svaka pomoć nam je dobro došla.
Unaprijed hvala svakom darovatelju.

HORVÁT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

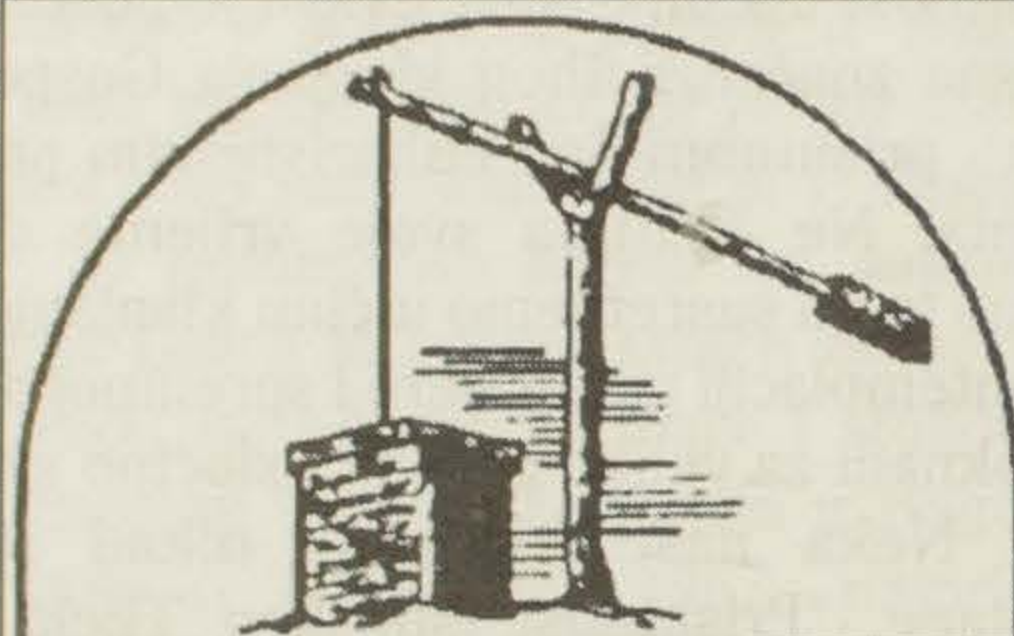
Tel: (36-1) 269-1301
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

Svake treće nedjelje u mjesecu novi broj "Zvonika"

Posjetite Galeriju SUBOTICA

Radnim danom: 9 - 18 sati
Subotom: 9 - 12 sati

SALAŠ
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

RENAULT

Koncesionar

VIDAKOVIĆ

Prodaja rezervnih delova i servis

Subotica, Braće Radića 51-53
Tel./fax: 024/553-567

P.P. "HERBACOMMERCE" ZA DELATNOST U POLJOPRIVREDI, PROIZVODNJI,
USLUGE I TRGOVINU, EXPORT-IMPORT, d.o.o. - p.o. STARI ŽEDNIK

"POLJOAPOTEKA"

vl. Kata M. Ostrogonac
dipl. ing. zaštite bilja

Poštovani proizvođači hrane, od
1996. god. NE MORATE SVE SAMI
POVEZUJE NAS POVJERENJE!

24224 Stari Žednik
Zmaj Jovina 12

Tel: 024/ 787-288

Dr. Kern Katalin
specijalista - fizijatar

Radno vrijeme:
ponedjeljak - petak: 8 - 13 sati
poslijepodne: terenski rad

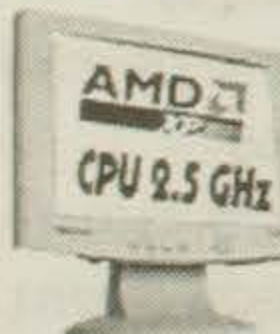
Subotica, Ptujaska 1
Tel: (024) 551-375

Djelatnost ordinacije

- Bolovi u kičmi i zglobovima
- Reumatologija
- Internistički pregled; snimanje EKG, terapija
- Neurološki pregled i terapija, EEG
- Psihijatrijski pregled i psihoterapija
- Ortopedski pregled
- Urološki pregled
- Kućna posjeta i kućno liječenje sa suvremenim aparatima

Millennium GSM Centar Prodaja i Servis

Pentium IV od 24990 din
Novo i polovno!

Fax aparati,
centrale...

Bežični tel.
sa CIP

2970 din

Mobilni od 5500.00

Sve na 7 rata

www.millenniumgsm.co.yu

Tel 024/ 551-353 Prvomajska 6.

Internet provajding

Prodaja računara

Instalacija i održavanje računarskih mreža

Pojedinačni i grupni kursevi

(Windows, Word, Excel, Internet)

(024) 555-765 Karađorđev put br. 2. Subotica

e-mail: support@tippnet.co.yu

NAMA JE DOVOLJNO
DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- HORGOS, Borisa Kidrića 7
Telefon (danonoćno): 792-202

RASPORED SAHRANA NA INTERNETU
www.funero.co.yu

E-mail: funero@funero.co.yu

Zahvaljujemo našim darovateljima

SUBOTICA - Banijska 2; tel: 024/547-274

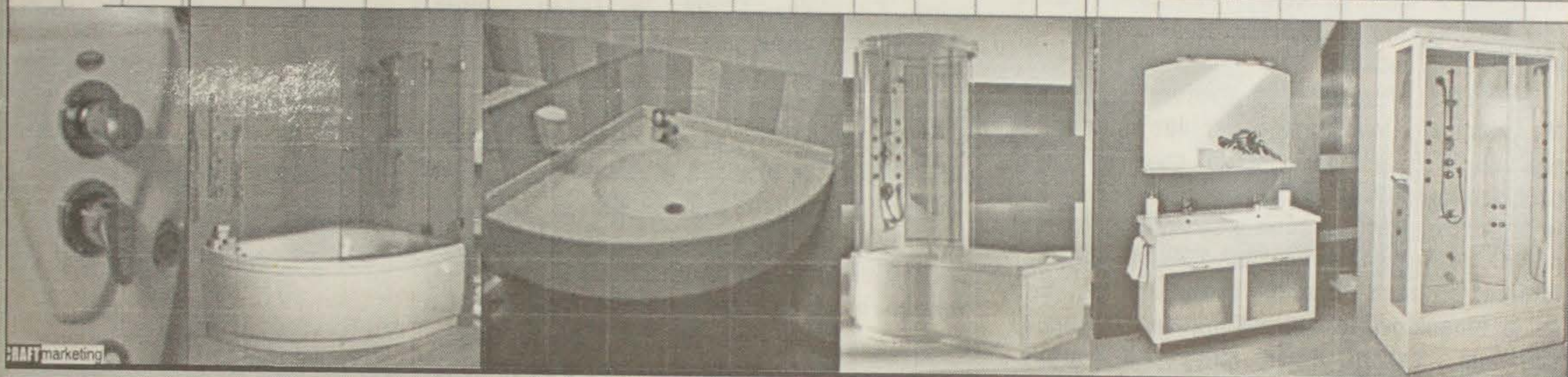
NOVI SAD - Rumenački put 11; tel: 021/518-093; BEOGRAD - Lješka 4; tel: 011/354-8063

kolpa-san[®]

KUPATILA

Za vaš ponos

sanitarija i pločice, kade, tuš kade, tuš kabine, saune, masažni sistemi-
vodeni i vazdušni, bazeni za masažu, nameštaj za kupatila,
ugradni vodokotlići i kupatilska galanterija

Prvi privatni i registrirani
dom za stara i nemoćna lica

"Sv. Katarina"

PALIĆ, Sutjeska 47

Tel. 024/753-374

754-680

U ugodnoj paličkoj pri-
rodi i zelenilu, u privatnoj
kući s lijepim dvorištem,
pružamo usluge, stručno i
odgovorno:

Čuvanje i njegu starih i nemoćnih
lica; usluge medicinskih sestara;
liječničke i specijalističke usluge;
njegu starih i nemoćnih lica na terenu
(i u vašoj kući).

CSALÁDI MAGAZIN

Hitélet

Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad

Tel: (024) 469-474

Email: agape@eunet.yu

MONOLIT GRADNJA GRADEVINSKO I
GRADEVINSKO-ZANATSKO
PREDUZEĆE d.o.o.

Adresa: Subotica, Lenjinov park 13
Tel: 024/ 551-685, 553-111
e-mail: monolit@tippnet.co.yu

Računi:
220-3229-08 Mycro Finance banka
110-401601301333-38 Zepster banka

Hirvivo
Kazolikus kesilap
Köz. Sz. 1. sz. 2002. 05. 19.
Köz. Sz. 13. sz. 2002. 05. 19.

Zlatiborska 4, 24427 Totovo Selo - Tel: (024) 883-040
Email: hirvivo@tothfalu.co.yu

SZTR
JULIJA-OPTIKA

KULTURA NOŠENJA NAOČARA
33 GOD. TRADICIJA – STRUČNA USLUGA

- Veliki izbor klasičnih i modernih okvira
- Sunčane naočare od vodećih marki na svetu
- Kontaktno sočivo i sredstvo za održavanje

Uslovi kupovine:

- Gotovinsko plaćanje
- Čekovni kredit
- VISA kartica
- Sindikalna prodaja

VODITE RAČUNA O REZERVNIM NAOČARIMA!

24000 Subotica, Braće Radića 6
Telefon: 024/28-482

**Slušajte
Radio Suboticu**
program na hrvatskom jeziku
svaku večer od 19-21 sat
na frekvenciji 91,5 Mhz

Put Jovana Mikića 12
Tel: 024 55 22 00
Fax: 551-902

AGROCOM
POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA
TRGOVINA NA VELIKO I MALO

**SREDSTVA ZA ZAŠTITU BILJA
I STRUČNI SAVJETI**

24214 TAVANKUT
Marka Oreškovića 3/1
Tel.: 024/767-477
Tel./fax: 024/767-426

24000 SUBOTICA
Žarka Zrenjanina 4
Tel.: 024/559-025
E-mail: agrocom@EUnet.yu

+ JOSIP BERETIĆ

(* Sombor 26. rujna 1948. + Augsburg 23. rujna 2004.)

U jednom augsburškom hospiciju nakon duge i teške bolesti blago je u Gospodinu preminuo Josip Beretić, župljanin augsburške župe Duha Svetoga. Josip je rođen u Somboru 26. rujna 1948. godine kao četvrto dijete Josipa i Leone r. Benja. Na njegovu sprovodu se 28. rujna 2004. godine okupila rodbina njegove supruge Margite, brojni prijatelji s njegovoga radnog mjesta, te vjernici koji se okupljaju na nedjeljnu svetu misu u Hrvatskoj katoličkoj misiji Augsburg. Na sprovodu je bio i pokojnikov stariji brat mons. Stjepan Beretić iz Subotice, te sestra Emila, provincijalka sestara Kćeri Milosrđa iz Hrvatske. Sprovodne obrede je vodio župni vikar pokojnikove župe uz asistenciju oca Roberta iz Hrvatske misije u Augsburgu. Poslije spovoda bila je svečana sveta misa zadušnica u crkvi Duha Svetoga koju je za svoga brata prikazao, uz župnog vikara o. Roberta, i pokojnikov brat Stjepan.

Pokojni Josip je sa svojom suprugom Margitom Jurišić sakrament ženidbe sklopio 20. siječnja 1979. godine u stolnoj crkvi u Mainzu pred svojim roditeljima, bratom Stjepanom, koji je tada bio upravitelj župe u Baču, pred svećenicima Josipom Temunovićem i Vilmosom Bunfordom, brojnom rodbinom svoje supruge. Bog ga je blagoslovimo dobrom djecom: Marinom, Julianom i Lukom. Prošle godine se u srpnju mjesecu radio vjenčanju svoje kćeri Marine i zeta Christiana. Premda već teško bolestan, ove je godine skromno u krugu svoje obitelji

proslavio srebrni jubilej vjenčanja. Kako za života, tako i u bolesti često je primao svetu Pričest. Više je puta primio sakrament bolesničkog pomazanja. U mjesecima teške bolesti njegova je supruga revno bdjela kraj njega. Bio je do kraja okružen najnježnijom ljubavlju supruge i djece. Na postelji boli pohađali su ga njegov gorljivi župnik, župni vikar, kao i beskrajno zauzeti franjevci augsburške Hrvatske katoličke misije. Josip je umro ponosan na kćer Marinu, koja se ove godine zaposlila kao nastavnica, na svoju kćer Julianu koja je krenula putem sestara Kćeri milosrđa, i na sina Luku, koji je pjevao u dječjačkom zboru augsburške stolnice. Marina, Juliana i zet g. Ebner su i članovi Simfonijskog orkestra sveučilišta u Augsburgu. Za pokojnim Josipom, osim njegove obitelji tuguju i braća mu Stjepan i Ivan, nećak Tomislav i brojna rodbina i prijatelji u Somboru, Hrvatskoj i po svijetu. Josipu nije promakla ni jedna *Subotička Danica* ni jedan *Zvonik*. Gospodin ga dugo kupao na postelji boli. Bio mu Gospodin nagrada veoma velika i dao mu svjetlost mira neprolaznog. Samo Bog znade kolikima je zajedno sa svojom obitelji pomogao iz svoje plaće. Uvijek je dijelio i radio se kad je za svojim stolom imao goste. Bio je beskrajno darežljiv prema siromašnjima i djeci. Ne želimo tugovati već zahvaliti Bogu za tako dobrog oca, supruga, brata, rođaka i prijatelja. Nepokolebiva ga vjera čuvala. Ime mu je u dlanu Očevu. Ljubavlju djelotvornom se upisao u naše duše. Dočekao nas u miru, ljubavi i s velikim srcem u kući Oca Isusova i našega.

ZVONIK

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje:

Rimokatolički župni ured
sv. Roka, 24000 SUBOTICA
Beogradski put 52

Telefon: 024/554-896;

Fax: 024/551-036;

E-mail:

zvonik@tippnet.co.yu.

Web: www.ZVONIK.org.yu

Uredničko vijeće:

Andrija Anišić,
Stjepan Beretić,
mr. Ervin Čeliković,
Katarina Čeliković,
Marko Forgić,
Ladislav Huska,
Vesna Huska,
Franjo Ivanković,
dr. Andrija Kopilović,
mr. Mato Miloš,
Lazar Novaković,
Jakob Pfeifer,
s. Blaženka Rudić,
Alojzije Stantić,
Mirko Štefković,
dr. Tadej Vojnović,

Andrija Anišić

glavni i odgovorni urednik

Franjo Ivanković

zamjenik glavnog
i odgovornog urednika

mr. Ervin Čeliković
tehnički urednik

Katarina Čeliković
lektorica

Tisak:

Štamparija "PRINTEX",
Stipe Grgića 58, Subotica,
Tel.: 024/554-435

ISSN 1451-2149

Godišnja pretplata za "ZVONIK"

- SCG 720 dinara,
- inozemstvo - 20 EURA
ili 160 kuna; avionom 50 USD
Pretplatnici iz inozemstva i
R. Hrvatske uplate mogu poslati
pošt. uputnicom ili čekom
na adresu:

Gabrijela Skenderović,
Kneza Trpimira 1/3, 44320
Kutina R. Hrvatska
- tel: +(00) 385 (0)44 681-272

PREPORUČAMO!

Zidni kalendar za 2005. godinu po cijeni od 25 dinara

Džepni kalendar za 2005. godinu po cijeni od 45 dinara

Subotičku Danicu (novu) za 2005. godinu po cijeni od 220 dinara.

Božićne sličice (četiri nova motiva) po cijeni od 1,5 dinara

Božićne čestitke po cijeni od 10 dinara

/Za kalendare i božićne čestitke dajemo 20% popusta za narudžbe veće od 100 kom./

Narudžbe:

Uredništvo

Zvonika

tel.: 024 554-896

POLIKLINIKA

24000 Subotica
Jo Lajoša 4a
tel: 024 / 520-698

Radno vrijeme
radnim danom: od 9 do 19 sati
subotom: od 9 do 12 sati

Obavljamo:

- dermatovenerološke,
- otorinolaringološke,
- internističke, kardiološke,
- neurološke,
- ginekološke,
- kirurške,
- pedijatrijske i preglede infektologa,
- lasersku terapiju,
- pregled mladeža dermoskopom,
- uklanjanje kožnih promjena
- ispitivanje sluha, timpanometriju,
- ultrazvučni pregled trbušnih organa,
- štitne žlijezde, dojke, testisa i kukova djece,
- krvnih sudova i trudnica
- kućne preglede i liječenje

**MEDITACIJA
U ŽUPI
ISUSOVOG
USKRSNUĆA**
12. 11. 2004,
u 19,30 sati

Fotografije
u ovom broju:

Nada Sudarević
i Zvonik

Hrvatska riječ
Hrvatski kulturni centar "Bunjevačko kolo"

ČITAJTE "HRVATSKU RIJEČ"
www.hrvatskarijec.co.yu
tel: (024) 55-33-55

URED HRVATSKOG
NACIONALNOG VIJEĆA
Subotica, Preradovićeve 4
tel: (024) 556-898 i 553-818

HRVATSKI KULTURNI CENTAR
"BUNJEVAČKO KOLO"
Subotica, Preradovićeve 4
tel: (024) 555-589

OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI

U Belom Blatu, ekumenskim slavljem, blagoslovljena je nova kapela u groblju

Male sestre predstavile su svoju redovničku zajednicu u župi Sv. Jurja u Subotici

Subotički tamburaški orkestar nastupio je na proslavi 108. obljetnice crkve Sv. Roka u Subotici

Zbor mladih s ravnateljem Miroslavom Stantićem u sarajevskoj katedrali

Sudionici "Lire naive 2004." na susretu u Somboru

Održan IV "Festival bunjevački pisama"

Hrvatska matica iseljenika dodijelila je nagradu kulture "Naj selo 2004." Bačkom Monoštoru

OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI

Kod Radosne Gospe u Baču

Duhovna obnova u somborskom Karmelu

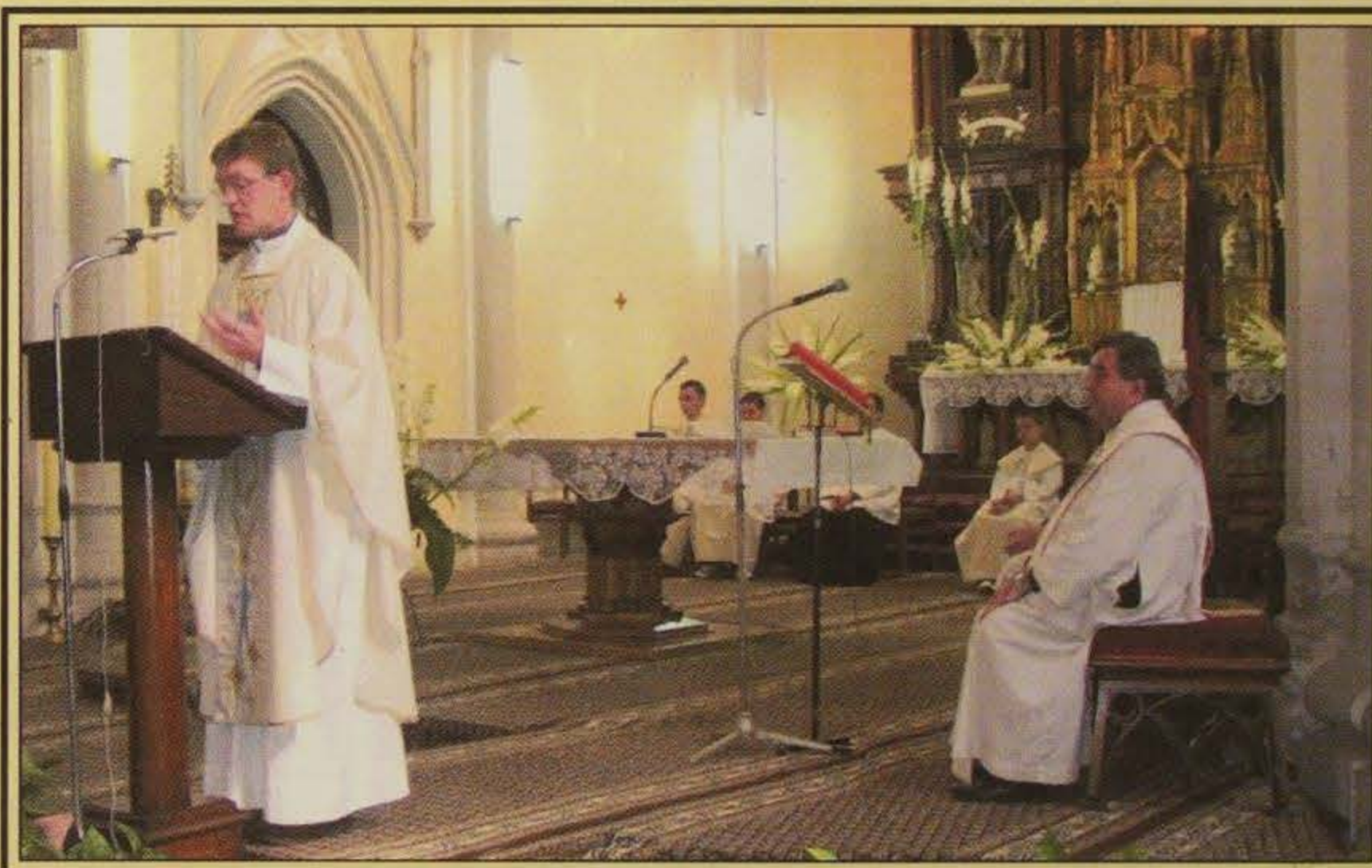
Zahvala za plodove zemlje u Subotici
u crkvi Sv. Marije

Zahvala za plodove zemlje u Subotici
u crkvi Sv. Roka

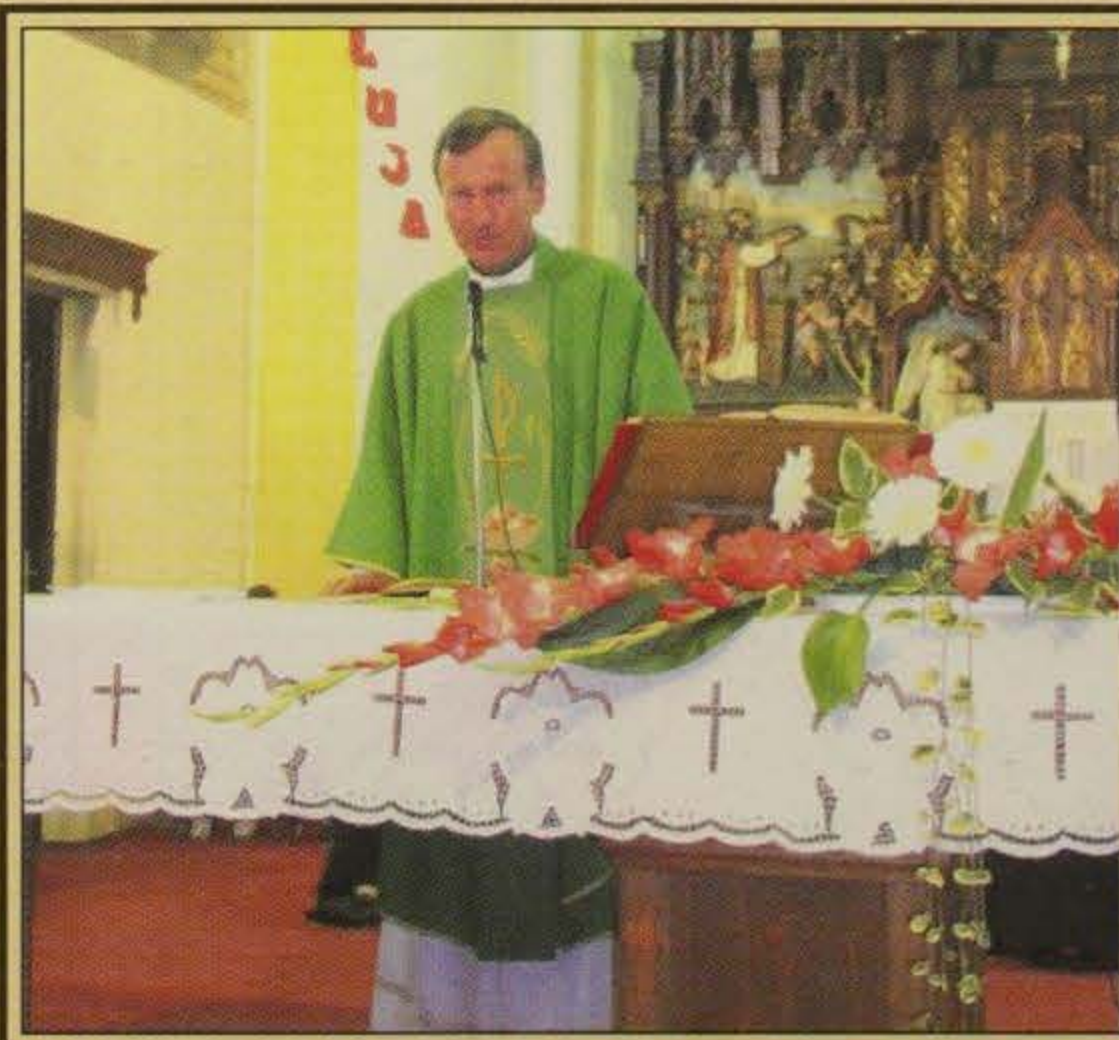
Proštenje Sv. Male Terezije na Šišťaku (kod Subotice)

Proštenje u crkvi Imena Marijina u Novom Sadu

Biskup Janjić na Srebrnoj misi
preč. Józsefa Szélla

I ove godine svojim posjetom obradovao
nas je preč. Ivan Skenderović iz USA

S. Cecilija s nećakinjom Lucijom u
subotičkoj katedrali poslije koncerta